

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 5 juli 2023
(OR. en)

11485/23
ADD 3

LIMITE

COLAC 81
POLCOM 146
SERVICES 27
FDI 15

FÖRSLAG

---

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	5 juli 2023
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2023) 431 final - ANNEX 1 - PART 3/4
Ärende:	BILAGA till Förslag till RÅDETS BESLUT om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, och om provisorisk tillämpning av det avancerade ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Chile, å andra sidan

---

För delegationerna bifogas dokument – COM(2023) 431 final - ANNEX 1 - PART 3/4.

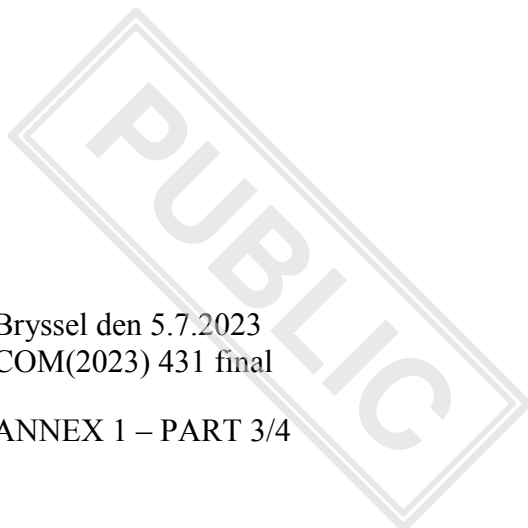
Bilaga: COM(2023) 431 final - ANNEX 1 - PART 3/4

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 5.7.2023
COM(2023) 431 final

ANNEX 1 – PART 3/4

BILAGA

till

Förslag till RÅDETS BESLUT

om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, och om provisorisk tillämpning av det avancerade ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Chile, å andra sidan

KAPITEL 17

INVESTERINGAR

AVSNITT A

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 17.1

Tillämpningsområde

Detta kapitel är inte tillämpligt på åtgärder som en part antar eller bibehåller och som avser finansinstitut från den andra parten, investerare från den andra parten och sådana investerares investeringar i finansinstitut på den partens territorium, enligt definitionen i artikel 25.2.

ARTIKEL 17.2

Definitioner

1. I detta kapitel och bilagorna 17-A, 17-B och 17-C gäller följande definitioner:
  - a) *verksamhet som bedrivs i samband med myndighetsutövning*: verksamhet som bedrivs, inbegripet tjänster som tillhandahålls, varken i kommersiellt syfte eller i konkurrens med en eller flera ekonomiska aktörer.
  - b) *reparation och underhåll av luftfartyg*: arbete som utförs på ett luftfartyg, eller en del av detta, medan det är taget ur drift, och som inte inbegriper så kallat linjeunderhåll.
  - c) *tjänster i datoriserade bokningssystem*: tjänster som tillhandahålls av datoriserade system som omfattar information om lufttrafikföretags tidtabeller, tillgänglighet, biljettpriser och resevillkor, och genom vilka bokningar kan göras eller biljetter utfärdas.
  - d) *omfattad investering*: en investering som direkt eller indirekt ägs eller kontrolleras av en eller flera investerare från en part på den andra partens territorium och som görs i enlighet med tillämplig lagstiftning samt existerar vid den dag då detta avtal träder i kraft eller etableras därefter.

- e) *gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster*: tillhandahållande av en tjänst
- i) från en parts territorium till den andra partens territorium,
  - ii) inom en parts territorium till en tjänstekonsument från den andra parten.
- f) *näringsverksamhet*: verksamhet inom industri, handel eller hantverk eller inom de fria yrkena, inbegripet tillhandahållande av tjänster, utom verksamhet som bedrivs i samband med myndighetsutövning.
- g) *företag*: en juridisk person, en filial eller ett representationskontor som upprättas genom en etablering.
- h) *etablering*: bildande, inklusive förvärv¹, av ett företag av en investerare från en part på den andra partens territorium.
- i) *fritt konvertibel valuta*: en valuta som fritt kan växlas mot valutor som normalt handlas på internationella valutamarknader och som normalt används vid internationella transaktioner.

---

¹ Termen *förvärv* inbegriper kapitalandel i en juridisk person i syfte att etablera eller bibehålla varaktiga ekonomiska förbindelser.

- j) *markttjänster*: ett tillhandahållande på en flygplats, mot en avgift eller enligt avtal, av följande tjänster: representation, administration och övervakning av lufttrafikföretag, passagerarhantering, bagagehantering, ramptjänster, catering, flygfrakt- och posthantering, bränslepåfyllning av luftfartyg, service och städning av luftfartyg, transport på marken samt flygverksamhet, administration av besättningar och färdplanering; markttjänster omfattar inte egenhantering, säkerhet, linjeunderhåll, reparation och underhåll av luftfartyg eller förvaltning eller drift av väsentlig centraliserad flygplatsinfrastruktur, såsom avisningssystem, bränsledistributionssystem, bagagehanteringssystem och fasta system för transporter inom flygplatser.
- k) *investering*: alla typer av tillgångar som direkt eller indirekt ägs eller kontrolleras av en investerare och som har karaktären av en investering, inbegripet en viss varaktighet, bindande av kapital eller andra resurser, förväntad vinst eller risktagande. En investering kan ha bland annat följande former:
- i) Ett företag.
  - ii) Aktier och andra former av andelar i ett företag.
  - iii) Obligationer, icke säkerställda obligationer och andra skuldinstrument utgivna av ett företag.
  - iv) Terminer, optioner och andra derivat.

- v) Koncessioner, licenser, tillstånd, godkännanden och liknande rättigheter enligt inhemsk lagstiftning¹.
- vi) Kontrakt om totalentreprenad, byggnation, förvaltning, produktion, koncession, intäktsdelning och andra liknande kontrakt, inbegripet sådana som innebär att en investerares egendom finns på en parts territorium.
- vii) Immateriella rättigheter.
- viii) All annan lös eller fast, materiell eller immateriell egendom och därmed sammanhängande äganderätter, såsom leasing, hypotekslån, retentionsrätter och panträtter.

För tydlighetens skull påpekas följande:

- i) Avkastning som investeras betraktas som investeringar och varje ändring av den form i vilken tillgångarna investeras eller återinvesteras påverkar inte deras kvalificering som investeringar, under förutsättning att den form som en investering eller återinvestering tar är förenlig med definitionen av investeringar.
- ii) Investering omfattar inte ett avgörande eller en dom som meddelats i ett rättsligt eller administrativt förfarande.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida en koncession, en licens, ett tillstånd, ett godkännande eller ett liknande instrument har karaktären av en investering bland annat beror på faktorer som arten och omfattningen av de rättigheter som innehavaren har enligt den partens lagstiftning.

l) *investerare från en part*: en sådan fysisk eller juridisk person från en part som avser att etablera, håller på att etablera eller har etablerat ett företag i enlighet med led h.

m) *juridisk person från en part*¹:

i) för EU-partens vidkommande,

A) en juridisk person som bildats eller organiserats i enlighet med Europeiska unionens eller minst en av dess medlemsstaters lagstiftning och som bedriver betydande affärsverksamhet² på Europeiska unionens territorium,

B) rederier som är etablerade utanför Europeiska unionen och som kontrolleras av fysiska personer från en medlemsstat, vilkas fartyg är registrerade i en medlemsstat och för dess flagg;

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att de rederier som avses i denna definition ska betraktas som juridiska personer från en part endast med avseende på den del av deras verksamhet som rör tillhandahållande av sjötransporttjänster.

² I överensstämmelse med anmälan av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen till WTO (WT/REG39/1) betraktar EU-parten begreppet *faktisk och fortlöpande anknytning* till ekonomin i en medlemsstat i enlighet med artikel 54 i EUF-fördraget som likvärdigt med begreppet *betydande affärsverksamhet*.

- ii) för Chiles vidkommande,
  - A) en juridisk person som bildats eller organiserats i enlighet med Chiles lagstiftning och som har betydande affärsverksamhet på Chiles territorium,
  - B) rederier som är etablerade utanför Chile och som kontrolleras av fysiska personer från Chile, vilkas fartyg är registrerade i Chile och för dess flagg.
- n) *drift*: skötsel, ledning, upprätthållande, användning, utnyttjande, försäljning eller annan form av avyttring av ett företag av en investerare från en part på den andra partens territorium.
- o) *avkastning*: alla belopp som genereras av eller härrör från investeringar eller återinvesteringar, inbegripet vinstmedel, utdelning, realisationsvinster, royalties, ränta, betalningar i samband med immateriella rättigheter, naturaförmåner och alla andra lagliga inkomster.
- p) *försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster*: möjligheten för det berörda lufttrafikföretaget att sälja och fritt marknadsföra sina lufttransporttjänster, vilket inbegriper alla aspekter av marknadsföring, såsom marknadsundersökningar, reklam och distribution. I denna verksamhet ingår inte prissättning av lufttransporttjänster eller tillämpliga villkor.
- q) *tjänst*: varje tjänst inom vilken sektor som helst, utom tjänster som tillhandahålls i samband med myndighetsutövning.
- r) *tribunal*: en tribunal i första instans som inrättats i enlighet med artikel 17.34.

ARTIKEL 17.3

Rätt att reglera

Parterna bekräftar rätten att reglera inom sina egna territorier i syfte att uppnå legitima politiska mål, t.ex. skydd av folkhälsa, sociala tjänster, utbildning, säkerhet, miljö inbegripet klimatförändringar, allmän moral, socialt skydd, konsumentskydd, skydd av personlig integritet och dataskydd, eller främjande och skydd av den kulturella mångfalden.

ARTIKEL 17.4

Förhållande till andra kapitel

1. Vid bristande överensstämmelse mellan detta kapitel och kapitel 25 ska det senare gälla beträffande det som den bristande överensstämmelsen gäller.
2. Det faktum att en part kräver en borgen eller någon annan form av finansiell säkerhet av en tjänsteleverantör från den andra parten som ett villkor för ett gränsöverskridande tillhandahållande av en tjänst på dess territorium innebär inte i sig att detta kapitel är tillämpligt på ett sådant gränsöverskridande tillhandahållande av den tjänsten. Detta kapitel är tillämpligt på åtgärder som antas eller bibehålls av en part med avseende på borgen eller den finansiella säkerheten, om denna borgen eller finansiella säkerhet är en omfattad investering.

ARTIKEL 17.5

Förvägran av förmåner

Förmånerna i detta kapitel får av en part förvägras en investerare från den andra parten eller en omfattad investering, om den förvägrande parten antar eller bibehåller åtgärder som rör upprätthållandet av internationell fred och säkerhet, inbegripet skydd av mänskliga rättigheter, och som

- a) förbjuder transaktioner med den investeraren eller den omfattade investeringen,
- b) skulle överträdas eller kringgå om förmånerna enligt detta kapitel skulle beviljas den investeraren eller den omfattade investeringen, inbegripet om åtgärderna förbjuder transaktioner med en person som äger eller kontrollerar investeraren eller den omfattade investeringen.

ARTIKEL 17.6

Underkommittén för tjänster och investeringar

Underkommittén för tjänster och investeringar (*underkommittén*) upprättas i enlighet med artikel 8.8.1. När underkommittén behandlar investeringsrelaterade frågor ska den övervaka och säkerställa ett korrekt genomförande av detta kapitel och av bilagorna 17-A, 17-B och 17-C.

AVSNITT B

INVESTERINGSLIBERALISERING OCH ICKE-DISKRIMINERING

ARTIKEL 17.7

Tillämpningsområde

1. Detta avsnitt är tillämpligt på åtgärder som antas eller bibehålls av en part och som påverkar etableringen av ett företag eller driften av en omfattad investering i all näringsverksamhet av en investerare från den andra parten på dess territorium.

2. Detta avsnitt är inte tillämpligt på
  - a) audiovisuella tjänster,

  - b) nationellt sjöfartscabotage¹,

---

¹ Utan att det påverkar vilken verksamhet som kan betraktas som cabotage enligt relevant nationell lagstiftning omfattar nationellt sjöfartscabotage enligt detta kapitel transport av passagerare eller varor mellan en hamn eller plats i Chile eller en medlemsstat och en annan hamn eller plats i Chile eller samma medlemsstat, inklusive på dess kontinentalsockel, i enlighet med FN:s havsrättskonvention, och trafik som börjar och slutar i samma hamn eller på samma plats i Chile eller en medlemsstat.

- c) inrikes och internationella luftfartstjänster eller därmed sammanhängande tjänster till stöd för luftfartstjänster¹, både reguljära och icke-reguljära, och tjänster med direkt anknytning till utövandet av trafikrättigheter, med undantag för
- i) reparation och underhåll av luftfartyg, varvid luftfartyget tas ur drift,
  - ii) försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster,
  - iii) tjänster i datoriserade bokningssystem,
  - iv) marktjänster.
3. Artikel 17.8, 17.9, 17.11, 17.12 och 17.13 är inte tillämplig på offentlig upphandling.
4. Artikel 17.8, 17.9, 17.11 och 17.13 är inte tillämplig på subventioner som beviljas av en part, inbegripet statsstödda lån, garantier och försäkringar.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att luftfartstjänster eller därmed sammanhängande tjänster till stöd för luftfartstjänster omfattar följande tjänster: lufttransporter; tjänster som använder luftfartyg och vars främsta syfte inte är transport av varor eller passagerare, såsom brandbekämpning från luften, flygutbildning, sightseeing, besprutning, övervakning, kartering, fotografering, fallskärmshoppning, bogsering av segelflygplan, helikopterlyft för avverkning och byggnadsarbeten samt andra luftburna jordbruks-, industri- och inspektionstjänster; uthyrning av luftfartyg med besättning, och flygplatstjänster.

ARTIKEL 17.8

Marknadstillträde

Inom de sektorer eller undersektorer där åtaganden om marknadstillträde görs får en part inte, när det gäller marknadstillträde genom etablering eller drift av investerare från den andra parten eller av företag som utgör en omfattad investering, antingen för hela dess territorium eller ett regionalt delområde, anta eller bibehålla en åtgärd som

- a) begränsar antalet företag som får bedriva en viss ekonomisk verksamhet, oavsett om det sker i form av numeriska kvoter, monopol, ensamrätt eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,
- b) begränsar det totala värdet av transaktioner eller av tillgångar genom numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,
- c) begränsar det totala antalet operationer eller den totala produktionskvantiteten uttryckt i angivna numeriska enheter i form av kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet¹,
- d) innebär en begränsning av eller ett krav på särskilda typer av associationsformer eller samriskföretag genom vilka en investerare från den andra parten får bedriva näringsverksamhet,

---

¹ Leden a, b och c omfattar inte åtgärder som vidtas för att begränsa produktionen av en jordbruks- eller fiskeriprodukt.

- e) begränsar det totala antal fysiska personer som får vara sysselsatta inom en viss sektor eller som ett företag får sysselsätta och som är nödvändiga för, och har direkt anknytning till, bedrivandet av ekonomisk verksamhet, i form av numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet.

ARTIKEL 17.9

Nationell behandling

1. Varje part ska, med avseende på etablering, medge investerare från den andra parten och företag som utgör en omfattad investering en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer¹ medger sina egna investerare och deras företag.
2. Varje part ska, med avseende på drift, medge investerare från den andra parten och omfattade investeringar en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer² medger sina egna investerare och deras investeringar.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida behandling medges i *likadana situationer* kräver en faktabaserad analys från fall till fall och är beroende av situationen som helhet.

² För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida behandling medges i *likadana situationer* kräver en faktabaserad analys från fall till fall och är beroende av situationen som helhet.

3. Med behandling som medges av en part enligt punkterna 1 och 2 avses
  - a) med avseende på en regional eller lokal förvaltning i Chile, en behandling som inte är mindre gynnsam än den mest gynnsamma behandling som, i likadana situationer, medges investerare från Chile och deras investeringar inom dess territorium,
  - b) med avseende på en medlemsstats regering eller en regering i en medlemsstat, en behandling som inte är mindre gynnsam än den mest gynnsamma behandling som den regeringen i likadana situationer medger investerare från den medlemsstaten och deras investeringar inom dess territorium¹.

ARTIKEL 17.10

Offentlig upphandling

1. Varje part ska se till att företag från den andra parten som etablerats på deras territorium behandlas lika gynnsamt som dess egna företag i likadana situationer när det gäller åtgärder som rör inköp av varor eller tjänster av en upphandlande enhet för offentliga ändamål.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att den behandling som medges av en medlemsstats regering eller en regering i en medlemsstat omfattar den regionala och lokala myndighetsnivån, i tillämpliga fall.

2. Skyldigheten att medge nationell behandling enligt denna artikel är underställd vissa undantag i säkerhetssyfte och allmänna undantag som beskrivs i artikel 28.3.

ARTIKEL 17.11

Behandling som mest gynnad nation

1. Varje part ska, med avseende på etablering, medge investerare från den andra parten och företag som utgör en omfattad investering en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer¹ medger tredjelandsinvesterar och deras företag.
2. Varje part ska, med avseende på drift, medge investerare från den andra parten och omfattade investeringar en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer² medger tredjelandsinvesterar och deras investeringar.
3. Punkterna 1 och 2 ska inte tolkas som en skyldighet för en part att till den andra partens investerare eller till omfattade investeringar medge den behandling som följer av åtgärder för erkännande av standarder, inbegripet standarder eller kriterier för tillstånd, licensiering eller certifiering av en fysisk person eller ett företag att bedriva ekonomisk verksamhet, eller av försiktighetsåtgärder.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida behandling medges i *likadana situationer* kräver en faktabaserad analys från fall till fall och är beroende av situationen som helhet.

² För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida behandling medges i *likadana situationer* kräver en faktabaserad analys från fall till fall och är beroende av situationen som helhet.

4. För tydlighetens skull påpekas att den behandling som avses i punkterna 1 och 2 inte omfattar förfaranden eller mekanismer för lösning av investeringstvister som föreskrivs i andra internationella investeringsavtal och andra handelsavtal. De materiella bestämmelserna i andra internationella investeringsavtal eller handelsavtal utgör inte i sig en sådan *behandling* som avses i punkterna 1 och 2, och kan därför inte ge upphov till en överträdelse av denna artikel, i frånvaro av åtgärder som införts eller upprätthålls av en part. En parts åtgärder som tillämpas enligt sådana materiella bestämmelser kan utgöra *behandling* enligt denna artikel och därmed innebära en överträdelse av denna artikel.

ARTIKEL 17.12

Prestationskrav

1. En part får inte, i samband med etablering av ett företag eller drift av en investering från en part eller från ett tredjeland på sitt territorium, införa eller verkställa något krav eller verkställa något åtagande eller någon förpliktelse att
  - a) exportera en viss mängd eller procentandel varor eller tjänster,
  - b) uppnå en viss mängd eller procentandel inhemskt innehåll,
  - c) köpa, använda eller medge en förmån för varor som produceras eller tjänster som tillhandahålls på dess territorium, eller köpa varor eller tjänster från fysiska personer eller företag på dess territorium,

- d) på något sätt knyta volymen eller värdet av import till volymen eller värdet av export eller till storleken på det inflöde av utländsk valuta som ett sådant företag genererar,
- e) begränsa försäljningen på dess territorium av varor eller tjänster som ett sådant företag producerar eller tillhandahåller, genom att på något sätt knyta denna försäljning till volymen eller värdet av dess export eller intäkter av utländsk valuta,
- f) överföra teknik, en produktionsprocess eller någon annan äganderättsligt skyddad kunskap till en fysisk person eller ett företag på dess territorium,
- g) uteslutande från den partens territorium tillhandahålla de varor det producerar eller de tjänster det tillhandahåller till en viss regional marknad eller världsmarknad,
- h) förlägga den investerarens huvudkontor för en viss region i världen som är större än partens territorium eller världsmarknaden på dess territorium,
- i) anställa ett visst antal eller en viss procentandel av dess medborgare,
- j) begränsa exporten eller försäljningen för export,

- k) anta, med avseende på licensavtal som föreligger vid den tidpunkt då kravet åläggs eller genomdrivs eller åtagandet genomdrivs, eller framtida licensavtal¹ som investeraren och en fysisk eller juridisk person eller någon annan enhet på dess territorium frivilligt ingår, och under förutsättning att kravet åläggs eller åtagandet genomdrivs på ett sätt som utgör ett direkt ingrepp i licensavtalet genom att en part utövar en icke-rättslig statlig befogenhet,
- i) en given royaltysats eller royaltyavgift under en viss nivå enligt ett licensavtal,
  - ii) en given giltighetstid för ett licensavtal.
2. För tydlighetens skull påpekas att punkt 1 k inte är tillämplig om licensavtalet ingås mellan investeraren och en part.
3. En part får inte villkora mottagandet eller det fortsatta mottagandet av en förmån i samband med etableringen eller driften av ett företag från en part eller ett tredjeland på sitt territorium med uppfyllande av något av följande krav:
- a) Att förbinda sig att det ska finnas en viss mängd eller procentandel inhemskt innehåll.

---

¹ Med licensavtal avses i denna punkt ett avtal om licensiering av teknik, en produktionsprocess eller någon annan äganderättsligt skyddad kunskap.

- b) Att köpa, använda eller medge en förmån för varor som produceras eller tjänster som tillhandahålls på dess territorium, eller att köpa varor eller tjänster från fysiska personer eller företag på dess territorium.
- c) Att på något sätt knyta volymen eller värdet av import till volymen eller värdet av export eller till storleken på det inflöde av utländsk valuta som ett företag genererar.
- d) Att begränsa försäljningen på dess territorium av varor eller tjänster som ett sådant företag producerar eller tillhandahåller, genom att på något sätt knyta denna försäljning till volymen eller värdet av dess export eller intäkter av utländsk valuta.
- e) Att begränsa export eller försäljning för export.

4. Punkt 3 ska inte tolkas så att den hindrar en part från att koppla mottagande eller fortsatt mottagande av en fördel, i samband med etableringen eller driften av ett företag på dess territorium av en investerare från en part eller ett tredjeland, till krav på att tillverkning, tillhandahållande av tjänster, utbildning eller anställning av personal, upp- eller utbyggnad av vissa anläggningar eller forskning och utveckling ska förläggas till dess territorium.

5. Punkt 1 f och k är inte tillämpliga om
- a) en part ger tillstånd till användning av en immateriell rättighet i enlighet med artikel 31 eller 31a i Trips-avtalet eller antar eller bibehåller åtgärder som kräver utlämnande av uppgifter eller äganderättsligt skyddad information som omfattas av och är förenliga med artikel 39.3 i Trips-avtalet,
  - b) kravet åläggs, eller åtagandet eller förpliktelsen verkställs, av en domstol, en förvaltningsdomstol eller en konkurrensmyndighet för att åtgärda en praxis som efter ett rättsligt eller administrativt förfarande fastställts utgöra en överträdelse av partens konkurrenslagstiftning.
6. Punkt 1 a, b och c och punkt 3 a och b är inte tillämpliga på kvalifikationskrav för varor eller tjänster med avseende på deltagande i exportfrämjande program och utländska biståndsprogram.
7. Punkt 3 a och b är inte tillämpliga på krav som en importerande part ålägger avseende varors innehåll för att de ska vara berättigade till förmånstull eller förmånkvoter.

8. För tydlighetens skull påpekas att denna artikel inte ska tolkas som att en part är skyldig att tillåta att en viss tjänst tillhandahålls på gränsöverskridande basis, om parten antar eller bibehåller begränsningar eller förbud mot sådant tillhandahållande av tjänster vilka är förenliga med de förbehåll, villkor eller kvalifikationer som anges med avseende på en sektor, undersektor eller verksamhet som förtecknas i bilagorna 17-A, 17-B och 17-C.
9. Denna artikel påverkar inte en parts åtaganden enligt WTO-avtalet.

ARTIKEL 17.13

Företagsledning och styrelse

En part får inte kräva att ett företag från den parten som är en omfattad investering utser fysiska personer av en viss nationalitet till styrelseledamöter eller till en ledande befattning, såsom chefer eller andra personer i företagsledningen.

ARTIKEL 17.14

Icke-överensstämmande åtgärder

1. Artikel 17.9, 17.11, 17.12 och 17.13 är inte tillämplig på
  - a) en befintlig icke-överensstämmande åtgärd som bibehålls av,
    - i) för EU-partens vidkommande,
      - A) Europeiska unionen, enligt vad som anges i tillägg 17-A-1,
      - B) en medlemsstats centrala självstyrelseorgan enligt vad som anges i tillägg 17-A-1,
      - C) en medlemsstats regionala styrelsenivå enligt vad som anges i tillägg 17-A-1,
      - D) en lokal styrelsenivå;
    - ii) för Chiles vidkommande,
      - A) det centrala självstyrelseorganet enligt vad som anges i tillägg 17-A-2,

B) en regional styrelsenivå enligt vad som anges i tillägg 17-A-2,

C) en lokal styrelsenivå,

- b) en förlängning eller omedelbar förnyelse av en sådan icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a,
- c) en ändring av en icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a i denna punkt, i den mån som ändringen inte minskar åtgärdens överensstämmelse med artiklarna 17.9, 17.11, 17.12 eller 17.13, jämfört med vad som var fallet omedelbart före ändringen.

2. Artikel 17.9, 17.11, 17.12 och 17.13 är inte tillämplig på en parts åtgärder med avseende på sektorer, undersektorer eller verksamheter, såsom anges i partens bindningslista i bilaga 17-B.

3. En part får inte kräva att en investerare från den andra parten, enligt en åtgärd som antas efter dagen för detta avtals ikraftträdande och som omfattas av dess förbehåll som anges i bilaga 17-B, på grund av sin nationalitet måste sälja eller på annat sätt avyttra en omfattad investering som existerar vid den tidpunkt då åtgärden får verkan.

4. Artikel 17.8 är inte tillämplig på en parts åtgärder som är förenliga med de åtaganden som anges i bilaga 17-C.

5. Artikel 17.9 och 17.11 är inte tillämpliga på en parts åtgärd som utgör ett undantag till eller en avvikelse från artiklarna 3 eller 4 i Trips-avtalet, i enlighet med vad som särskilt föreskrivs i artiklarna 3–5 i det avtalet.

6. För tydlighetens skull påpekas att artikel 17.9 och 17.11 inte ska tolkas som ett hinder för en part att föreskriva informationskrav, inte heller för statistiska ändamål, i samband med att etablering eller drift av investerare från den andra parten eller omfattade investeringar, under förutsättning att detta inte utgör ett medel för att kringgå den partens skyldigheter enligt den artikeln.

AVSNITT C

INVESTERINGSSKYDD

Artikel 17.15

Tillämpningsområde

Detta avsnitt är tillämpligt på åtgärder som antas eller bibehålls av en part och som avser

- a) omfattade investeringar,

- b) investerare från en part med avseende på driften av en omfattad investering.

ARTIKEL 17.16

Investeringar och regleringsåtgärder

1. Artikel 17.3 är tillämplig på detta avsnitt i enlighet med denna artikel.
2. Detta avsnitt ska inte tolkas som att en part gör ett åtagande om att inte ändra sin rättsliga ram och sitt regelverk, inte heller på ett sätt som kan inverka negativt på driften av omfattade investeringar eller investerarens förväntningar på vinst.
3. För tydlighetens skull påpekas att enbart det faktum att en subvention eller ett bidrag inte har beviljats, förnyats eller bibehållits av en part, eller har ändrats eller minskats, inte utgör ett åsidosättande av skyldigheterna enligt detta avsnitt, även om den omfattade investeringen därigenom drabbas av förlust eller skada
  - a) i avsaknad av specifika åtaganden enligt lag eller kontrakt om att bevilja, förnya eller bibehålla subventionen eller bidraget,
  - b) i enlighet med villkor knutna till beviljandet, förnyelsen, ändringen, minskningen eller upprätthållandet av subventionen eller bidraget.

4. För tydlighetens skull påpekas att ingenting i detta avsnitt ska tolkas som att det hindrar en part från att avbryta en subvention¹ eller att begära återbetalning av denna, om åtgärden har beslutats av en av dess behöriga myndigheter², eller som att det krävs att parten måste kompensera investeraren för detta.

ARTIKEL 17.17

Behandling av investerare och omfattade investeringar

1. Varje part ska på sitt eget territorium medge omfattade investeringar och investerare från den andra parten och investerare med avseende på deras omfattade investeringar en rättvis och skälig behandling samt fullständigt skydd och fullständig säkerhet i enlighet med punkterna 2–6.

---

¹ Vad gäller EU-parten omfattar begreppet *subvention statligt stöd* såsom det definieras i unionsrätten.

² Vad gäller EU-parten är de behöriga myndigheter som har rätt att föreskriva de åtgärder som avses i denna punkt Europeiska kommissionen eller en domstol i en medlemsstat när de tillämpar Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd.

2. En part åsidosätter den skyldighet att ge en rättvis och skälig behandling som avses i punkt 1 om en åtgärd eller en rad åtgärder utgör¹

- a) rättsvägran i ett straffrättsligt, civilrättsligt eller administrativt förfarande,
- b) väsentligt åsidosättande av rätten till ett korrekt rättsförfarande i rättsliga och administrativa förfaranden,
- c) uppenbar godtycklighet,

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att tribunalen bland annat ska beakta följande när den avgör om en åtgärd eller en rad åtgärder utgör en överträdelse av en rättvis och skälig behandling:

- i) Med avseende på leden a och b, huruvida åtgärden eller raden av åtgärder omfattar grov försummelse som kränker den rättsliga äganderätten. Enbart det faktum att en investerarens invändning mot den bestridda åtgärden i ett inhemskt förfarande har avslagits eller avvisats eller på annat sätt underlåtit utgör inte i sig en rättsvägran enligt led a.
- ii) Med avseende på leden c och d, huruvida åtgärden eller raden av åtgärder bygger på uppenbart ogrundade skäl, eller bygger på uppenbart illegitima skäl såsom fördomar eller partiskhet. Enbart olaglighet, eller endast inkonsekvent eller tvivelaktig tillämpning av en politik eller ett förfarande, utgör inte i sig uppenbar godtycklighet enligt led c, medan ett fullständigt och omotiverat avvisande av en lag eller förordning, eller en åtgärd utan skäl, eller ett beteende som är särskilt riktat mot investeraren eller dess omfattade investering i syfte att vålla skada sannolikt utgör uppenbar godtycklighet eller diskriminering enligt leden c och d.
- iii) När det gäller led e, huruvida en part har överskridit sina befogenheter och huruvida de påstådda trakasserierna eller det påstådda tvånget har upprepats och upprätthållits.

- d) riktad diskriminering på uppenbart felaktiga grunder såsom kön, ras eller religiös åskådning,
- e) kränkande behandling av investerare såsom tvång, påtryckningar och trakasserier.

3. Vid fastställandet av den överträdelse som avses i punkt 2 får tribunalen ta hänsyn till specifika och otvetydiga utfästelser som en part gjort till en investerare och som investeraren rimligen litat till vid sitt beslut om att göra eller bibehålla den omfattade investeringen, men som parten därefter inte har infriat.

4. Fullständigt skydd och fullständig säkerhet avser partens skyldigheter vad gäller investerares och omfattade investeringars fysiska säkerhet¹.

5. För tydlighetens skull påpekas att en överträdelse av en annan bestämmelse i detta avtal eller i ett annat internationellt avtal inte utgör en överträdelse av denna artikel.

6. Det faktum att en åtgärd strider mot en parts lagstiftning innebär inte i sig en överträdelse av denna artikel. För att avgöra om en åtgärd innebär en överträdelse av denna artikel ska tribunalen ta hänsyn till huruvida en part agerat i strid med punkterna 1–4.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att fullständigt skydd och fullständig säkerhet avser en parts skyldigheter att agera på det sätt som rimligen kan vara nödvändigt för att säkerställa investerares och omfattade investeringars fysiska säkerhet.

ARTIKEL 17.18

Behandling i händelse av oroligheter

1. Investerare från en part vars omfattade investeringar lider förluster till följd av krig eller annan väpnad konflikt, revolution eller andra inre oroligheter, eller ett nationellt undantagstillstånd¹ på den andra partens territorium, ska av den parten medges en behandling som inte är mindre gynnsam än den behandling som den parten medger sina egna investerare eller investerare från ett tredjeland i fråga om återlämnande, ersättning, kompensation eller andra uppgörelser.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 ska investerare från en part som i någon av de situationer som avses i den punkten lider förluster på den andra partens territorium omgående beviljas adekvat och faktisk restitution eller ersättning av den parten om förlusterna är en följd av
  - a) förfogande av deras omfattade investering eller del därav av den andra partens väpnade styrkor eller myndigheter,
  - b) förstörelse av deras omfattade investeringar, eller en del därav, som åstadkommits av den andra partens väpnade styrkor eller myndigheter, som inte situationen krävde.

3. Beloppet för den ersättning som avses i punkt 2 i denna artikel ska fastställas i enlighet med artikel 17.19.2 från och med dagen för förfogandet eller förstörelsen till och med dagen för den faktiska betalningen.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att enbart utfärdandet av ett nationellt undantagstillstånd inte i sig utgör en överträdelse av denna bestämmelse.

ARTIKEL 17.19

Expropriering¹

1. En part ska inte nationalisera eller expropriera en omfattad investering, vare sig direkt eller indirekt genom åtgärder med motsvarande verkan som en nationalisering eller expropriering (*expropriering*), utom om detta sker
  - a) av hänsyn till allmänintresset,
  - b) på ett icke-diskriminerande sätt,
  - c) mot betalning av omgående, adekvat och faktisk ersättning,
  - d) i enlighet med vederbörligt rättsligt förfarande.

2. Den kompensation som avses i punkt 1 c ska
  - a) betalas utan dröjsmål,
  - b) motsvara ett skäligt marknadsvärde för den exproprierade investeringen vid tidpunkten omedelbart innan det att exproprieringen ägde rum (*dagen för exproprieringen*) eller den nära förestående exproprieringen blev känd, beroende på vilket som inträffar först,

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att denna artikel ska tolkas i enlighet med bilaga 17-D.

- c) vara fullt genomförbar och fritt överförbar i alla fritt konvertibla valutor,
- d) omfatta ränta till en normal marknadsmässig räntesats från dagen för exproprieringen till betalningsdagen.

3. Den berörda investeraren ska, i enlighet med den exproprierande partens lagstiftning, ha rätt till en snabb översyn av sitt krav och av värderingen av sin investering av en rättslig eller annan oberoende myndighet i den parten, i enlighet med de principer som anges i denna artikel.

4. Denna artikel är inte tillämplig på utfärdandet av obligatoriska licenser som beviljats för immateriella rättigheter eller på återkallande, begränsning eller skapande av sådana rättigheter, i den utsträckning som sådana utfärdanden, återkallelser, begränsningar eller skapanden är förenliga med Trips-avtalet¹.

ARTIKEL 17.20

Överföringar²

1. Varje part ska tillåta att alla överföringar med avseende på en omfattad investering får göras i en fritt konvertibel valuta, fritt och utan dröjsmål och till den marknadsmässiga växelkurs som gäller på dagen för överföringen. Detta slags överföringar omfattar

- a) bidrag för att bygga upp kapitalet,

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att det återkallande av immateriella rättigheter som avses i denna punkt omfattar upphävande av sådana rättigheter, och begränsning av immateriella rättigheter omfattar även undantag från sådana rättigheter.

² För tydlighetens skull påpekas att denna artikel omfattas av bilaga 17-E.

- b) vinster, utdelningar, realisationsvinster och övriga inkomster, intäkter från försäljning av hela investeringen eller del därav eller från en partiell eller fullständig avveckling av den omfattade investeringen,
- c) räntor, royaltybetalningar, förvaltningsavgifter, tekniskt bistånd och andra avgifter,
- d) betalningar som sker inom ramen för ett avtal som ingåtts av investeraren från den andra parten, eller dess omfattade investering, inbegripet betalningar enligt ett låneavtal,
- e) löner och annan ersättning till personal som anställs från utlandet och vars arbete rör den omfattade investeringen,
- f) betalningar i enlighet med artiklarna 17.18 och 17.19,
- g) betalningar till följd av tillämpningen av avsnitt D.

2. En part får inte kräva av sina investerare att de överför, eller bestraffa sina investerare för att de inte överför, intäkter, löner, vinster eller andra belopp som härrör från, eller hänför sig till, omfattade investeringar på den andra partens territorium.

ARTIKEL 17.21

Subrogation

Om en part, eller ett organ som utsetts av den parten, gör en betalning till en investerare från den parten enligt en garanti, ett försäkringsavtal eller ett annat avtal om skadeersättning som den har ingått för en omfattad investering, ska den andra parten på vars territorium den omfattade investeringen gjordes erkänna subrogation eller överföring av rättigheter som investeraren skulle ha haft enligt detta kapitel med avseende på den omfattade investeringen, med undantag för subrogation, och investeraren ska inte utöva dessa rättigheter i den utsträckning som subrogation föreligger.

ARTIKEL 17.22

Uppsägning

1. Om detta avtal sägs upp i enlighet med artikel 41.14 ska detta avsnitt och avsnitt D fortsätta att gälla under ytterligare fem år från och med dagen för uppsägningen när det gäller investeringar som gjorts före dagen för uppsägningen.
2. Den period som avses i punkt 1 ska förlängas med ytterligare en period på fem år, förutsatt att inget annat avtal om investeringskydd är i kraft mellan parterna.

3. Denna artikel ska inte tillämpas om den provisoriska tillämpningen av detta avtal upphör och detta avtal inte träder i kraft.

ARTIKEL 17.23

Förhållande till andra avtal

1. Vid ikraftträdandet av detta avtal, ska de avtal mellan medlemsstaterna och Chile som förtecknas i bilaga 17-F, samt de rättigheter och skyldigheter som härrör från dessa, upphöra att gälla och ersättas av denna del av avtalet.

2. Vid provisorisk tillämpning av avsnitten C och D i detta kapitel i enlighet med artikel 41.5.2 ska tillämpningen av de avtal som förtecknas i bilaga 17-F, samt de rättigheter och skyldigheter som härrör från dessa, upphävas från och med den dag då parterna provisoriskt tillämpar avsnitten C och D i detta kapitel i enlighet med artikel 41.5. Om den provisoriska tillämpningen upphör och detta avtal inte träder i kraft ska upphävandet upphöra och de avtal som förtecknas i bilaga 17-F ska åter gälla.

3. Trots vad som sägs i punkterna 1 och 2 får ett käromål inges enligt ett avtal som förtecknas i bilaga 17-F i enlighet med de regler och förfaranden som fastställs i det avtalet, under förutsättning att

- a) käromålet härrör från en påstådd överträdelse av det avtalet som ägde rum före den dag då avtalet upphävdes i enlighet med punkt 2 eller, om avtalet inte upphävs i enlighet med punkt 2, före den dag då detta avtal träder i kraft,
- b) det har gått högst tre år från den dag då avtalet upphävdes i enlighet med punkt 2 eller, om avtalet inte upphävs i enlighet med punkt 2, från den dag då detta avtal träder i kraft till den dag då käromålet lämnas in.

4. Om den provisoriska tillämpningen av avsnitten C och D i detta kapitel upphör och detta avtal inte träder i kraft, får ett käromål inges enligt detta avtal, trots vad som sägs i punkterna 1 och 2, i enlighet med de regler och förfaranden som fastställs i detta avtal, under förutsättning att

- a) käromålet härrör från en påstådd överträdelse av detta avtal som ägde rum under perioden av provisorisk tillämpning av avsnitten C och D i detta kapitel,
- b) högst tre år har gått sedan den provisoriska tillämpningen upphörde fram till det att käromålet ingavs.

5. Vid tillämpningen av denna artikel ska definitionen av *detta avtals ikraftträdande* enligt artikel 41.5 inte gälla.

ARTIKEL 17.24

Ansvarsfullt företagande

1. Utan att det påverkar tillämpningen av kapitel 33 ska varje part uppmuntra omfattade investeringar att i sin interna politik införliva internationellt erkända principer och riktlinjer för företagens sociala ansvar eller ansvarsfullt företagande, såsom OECD:s riktlinjer för multinationella företag, ILO:s trepartsdeklaration om principer som rör multinationella företag och socialpolitik och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.
2. Parterna bekräftar på nytt vikten av att investerare genomför en due diligence-process för att identifiera, förebygga, mildra och redovisa de miljömässiga och sociala riskerna och konsekvenserna av deras investeringar.

AVSNITT D

LÖSNING AV INVESTERINGSTVISTER OCH INVESTERINGSDOMSTOLSSYSTEM

UNDERAVSNITT 1

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 17.25

Tillämpningsområde och definitioner

1. Detta avsnitt är tillämpligt på tvister mellan, å ena sidan, en kärende från en part och, å andra sidan, den andra parten, till följd av en påstådd överträdelse enligt artiklarna 17.9.2 eller 17.11.2 eller avsnitt C, som påstås orsaka skada för käranden eller dess lokalt etablerade företag.
2. Detta avsnitt är också tillämpligt på genkärsmål i enlighet med artikel 17.31.
3. Ett kärsmål som avser en parts omstrukturering av skulder ska avgöras i enlighet med bilaga 17-G.

4. I detta avsnitt gäller följande definitioner:

- a) *kärande*: en investerare från en part som är part i en investeringstvist med den andra parten och som avser att inge eller har ingett ett käromål i enlighet med detta avsnitt, och som antingen
- i) agerar för egen räkning,
  - ii) agerar för ett lokalt etablerat företag som det äger eller kontrollerar. Det lokalt etablerade bolaget ska behandlas som medborgare i en annan avtalslutande stat vid tillämpningen av artikel 25.2 b i konvention om biläggande av investeringstvister mellan stat och medborgare i annan stat av den 18 mars 1965 (ICSID-konventionen).
- b) *de tvistande parterna*: käranden och svaranden.
- c) *bestämmelserna för ICSID:s tilläggsfacilitet*: de bestämmelser som styr tilläggsfaciliteten för förvaltning av förfaranden av sekretariatet vid det internationella centrumet för biläggande av investeringstvister.
- d) *ICSID-konventionen*: den konvention om biläggande av investeringstvister mellan stat och medborgare i annan stat som utfärdades i Washington den 18 mars 1965.
- e) *lokalt etablerat företag*: en juridisk person som är etablerad på en parts territorium och som ägs eller kontrolleras av en investerare från den andra parten¹.

---

¹ En juridisk person i) ägs av en person från den andra parten om mer än 50 % av aktiekapitalet ägs av en person från den parten, ii) kontrolleras av en person från den andra parten om denna person har befogenhet att utse en majoritet av styrelsemedlemmarna eller på annat sätt lagenligt leda verksamheten.

- f) *New York-konventionen*: Förenta nationernas konvention om erkännande och verkställighet av utländska skiljedomar, utfärdad i New York den 10 juni 1958.
- g) *icke-tvistande part*: antingen Chile, när EU-parten är svaranden, eller EU-parten, när Chile är svaranden.
- h) *förfarande*: om inte annat anges, ett förfarande vid tribunalen eller överprövningstribunalen enligt detta avsnitt.
- i) *svaranden*: antingen Chile eller, när det gäller EU-parten, antingen Europeiska unionen eller en berörd medlemsstat i enlighet med artikel 17.28.
- j) *finansiering från tredje part*: all finansiering som tillhandahålls en tvistande part av en person som inte är en tvistande part, för att finansiera delar av eller hela kostnaden för förfarandet mot betalning beroende på tvistens utgång eller genom en donation eller ett bidrag¹.
- k) *Uncitrals skiljedomregler*: skiljedomreglerna från Förenta nationernas kommission för internationell handelsrätt (Uncitral).
- l) *Uncitrals regler om transparens*: Uncitrals regler om transparens i avtalsbaserade skiljeförfaranden mellan investerare och stat.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att sådan finansiering kan tillhandahållas direkt eller indirekt till en tvistande part, dess närstående företag eller företrädare.

UNDERAVSNITT 2

ALTERNATIV TVISTLÖSNING OCH SAMRÅD

ARTIKEL 17.26

Medling

1. De tvistande parterna får närsomhelst komma överens om att använda sig av medling.
2. Användning av medling är frivillig och påverkar inte den rättsliga ställningen för någon av de tvistande parterna.
3. Medlingsförfarandena ska styras av de regler som anges i bilaga 17-H och, i förekommande fall, av de regler om medling som antagits av underkommittén¹. Underkommittén ska göra sitt bästa för att se till att reglerna om medling antas senast den första dagen för den provisoriska tillämpningen eller vid ikraftträdandet av detta avtal, i tillämpliga fall, och i varje fall senast två år efter denna dag.
4. Underkommittén ska den dag då detta avtal träder i kraft upprätta en förteckning över sex personer med hög moral och erkänd kompetens inom juridik, handel, industri eller finans som kan förväntas göra självständiga bedömningar och som är villiga och har möjlighet att fungera som medlare.

---

¹ Alla tidsfrister som anges i bilaga 17-H får ändras genom överenskommelse mellan de tvistande parterna.

5. Medlaren ska utses genom överenskommelse mellan de tvistande parterna. De tvistande parterna får gemensamt begära att tribunalens ordförande utser en medlare från den förteckning som upprättats i enlighet med denna artikel eller, i avsaknad av en förteckning, från de personer som föreslagits av endera parten. Medlarna ska i tillämpliga delar uppfylla kraven i bilaga 17-I.

6. Om de tvistande parterna enats om att använda sig av medling ska de tidsfrister som anges i artiklarna 17.27.5, 17.27.8, 17.54.10 och 17.55.5 inte vara tillämpliga från och med den dag då man enades om att använda sig av medling till och med den dag då någon av de tvistande parterna beslutar att avsluta medlingen genom skriftlig underrättelse till medlaren och den andra tvistande parten. På begäran av båda de tvistande parterna ska tribunalen eller överprövningstribunalen vilandeförklara målet.

ARTIKEL 17.27

Samråd och uppgörelse i godo

1. En tvist får, och bör i så stor utsträckning som möjligt, göras upp i godo genom förhandlingar, förmedling eller medling och, om möjligt, innan en begäran om samråd lämnas in enligt denna artikel. En sådan förlikning får träffas närsomhelst, även efter det att förfarandet har inletts.

2. En ömsesidigt godtagbar lösning mellan de tvistande parterna i enlighet med punkt 1 ska meddelas den icke-tvistande parten inom 15 dagar efter det att den ömsesidigt överenskomna lösningen har överenskommit. Varje tvistande part ska iaktta och följa en ömsesidigt godtagbar lösning som nåtts i enlighet med denna artikel eller artikel 17.26. Underkommittén ska övervaka genomförandet av en sådan ömsesidigt godtagbar lösning och parten i den ömsesidigt överenskomna lösningen ska regelbundet rapportera till underkommittén om genomförandet av en sådan lösning.

3. Om en tvist inte kan lösas i enlighet med punkt 1 i denna artikel ska en kärende från en part som gör gällande att det skett en överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1 och som avser att inge ett käromål lämna in en begäran om samråd till den andra parten.

4. Följande uppgifter ska anges i begäran:

- a) Kärandens namn och adress och, om en sådan begäran görs för ett lokalt etablerat företags räkning, det företags namn, adress och huvudsäte.
- b) En beskrivning av investeringen och av dess ägande och kontroll.
- c) De bestämmelser som avses i artikel 17.25.1 som påstås ha överträtts.
- d) Den rättsliga och faktiska grunden för käromålet, inbegripet den åtgärd som påstås vara oförenlig med de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1.

- e) De yrkanden som framförs och den uppskattade storleken på skadeståndskravet.
  - f) Uppgifter om kärandens verkliga huvudman och företagsstruktur och bevisning på att käranden är en investerare från den andra parten och att den äger eller kontrollerar investeringen och, om den agerar för ett lokalt etablerat företags räkning, att den äger eller kontrollerar det lokalt etablerade företaget.
5. Om de tvistande parterna inte har kommit överens om en längre tidsfrist ska samråd inledas inom 60 dagar från den dag då begäran om samråd ingavs.
6. Såvida de tvistande parterna inte enats om annat ska samråden äga rum i
- a) Santiago, om samrådet rör en påstådd överträdelse begången av Chile,
  - b) Bryssel, om samrådet rör en påstådd överträdelse begången av Europeiska unionen,
  - c) huvudstaden i den berörda medlemsstaten, om samrådet uteslutande rör en påstådd överträdelse begången av den medlemsstaten.
7. De tvistande parterna får komma överens om att hålla samråd via videokonferens eller på annat sätt om så är lämpligt.

8. Begäran om samråd ska lämnas in

- a) inom tre år från den dag då käranden eller, om käranden agerar för det lokalt etablerade företagets räkning, den dag då det lokalt etablerade företaget först fick eller borde ha fått kännedom om den åtgärd som påstås vara oförenlig med de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1 och om den förlust eller skada som påstås ha uppstått till följd av detta,
- b) inom två år från den dag då käranden eller, om käranden agerar för det lokalt etablerade företagets räkning, den dag då det lokalt etablerade företaget upphör att ställa anspråk eller föra talan i en inhemsk tribunal eller domstol enligt en parts lagstiftning, och under alla omständigheter senast fem år efter den dag då käranden eller, om käranden agerar för det lokalt etablerade företagets räkning, den dag då det lokalt etablerade företaget först fick eller borde ha fått kännedom om den åtgärd som påstås vara oförenlig med de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1 och om den förlust eller skada som påstås ha uppstått till följd av detta.

9. I det fall käranden inte ingett ett käromål i enlighet med artikel 17.30 inom 18 månader efter inlämnandet av begäran om samråd ska käranden anses ha dragit tillbaka sin begäran om samråd och, i tillämpliga fall, meddelandet med begäran om utpekande av svaranden i enlighet med artikel 17.28, och får inte inge ett käromål enligt detta avsnitt med avseende på samma påstådda överträdelse. Denna tidsfrist får förlängas genom överenskommelse mellan de tvistande parter som deltar i samråden.

10. En fortsatt överträdelse får inte förlänga eller avbryta de perioder som anges i punkt 8.
11. Om begäran om samråd avser en påstådd överträdelse av avtalet begången av EU-partens sida, ska den sändas till Europeiska unionen. Om en påstådd överträdelse av avtalet begången av en medlemsstat identifieras ska begäran om samråd också sändas till den berörda medlemsstaten.

UNDERAVSNITT 3

INGIVANDE AV ETT KÄROMÅL OCH NÖDVÄNDIGA VILLKOR

Artikel 17.28

Begäran om utpekande av svaranden

1. Om en tvist inte kan lösas inom 90 dagar efter det att begäran om samråd lämnats in, om begäran rör en påstådd överträdelse av avtalet begången av EU-parten och om käranden avser att inleda förfaranden i enlighet med artikel 17.30 ska käranden överlämna ett meddelande till Europeiska unionen med begäran om utpekande av svaranden.
2. I meddelandet ska anges vilken åtgärd som käranden avser att inleda förfaranden för. Om en åtgärd som vidtagits av en medlemsstat identifieras, ska ett sådant meddelande också sändas till den berörda medlemsstaten.

3. EU-parten ska, efter att ha pekat ut svaranden, så snart som möjligt, och under alla omständigheter senast 60 dagar från dagen för mottagandet av det meddelande som avses i punkt 1, underrätta käranden om huruvida det är Europeiska unionen eller en medlemsstat som är svaranden¹.
4. Om käranden inte har underrättats om utpekandet inom 60 dagar efter det att det meddelande som avses i punkt 3 har överlämnats, ska svaranden vara
- a) medlemsstaten, om den åtgärd eller de åtgärder som anges i det meddelande som avses i punkt 1 uteslutande är åtgärder som vidtagits av en medlemsstat,
  - b) Europeiska unionen, om den åtgärd eller de åtgärder som anges i det meddelande som avses i punkt 1 omfattar åtgärder som vidtagits av Europeiska unionen.
5. Om käranden inger ett käromål i enlighet med artikel 17.30 ska den göra detta på grundval av det utpekande som meddelats enligt punkt 3 i denna artikel och, om inget sådant utpekande har meddelats käranden, på grundval av punkt 4.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att EU-parten endast ska grunda ett sådant utpekande på tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 912/2014 av den 23 juli 2014 om upprättande av en ram för hanteringen av det ekonomiska ansvaret i samband med tvistlösning mellan investerare och stat vid tvistlösningsorgan som föreskrivs i internationella avtal där Europeiska unionen är part (EUT L 257, 28.8.2014, s. 121).

6. Om varken Europeiska unionen eller en medlemsstat fastställs vara svaranden i enlighet med punkt 3 får varken Europeiska unionen eller den berörda medlemsstaten hävda att käromålet är otillåtligt, att tribunalen inte är behörig eller på annat sätt hävda att käromålet eller skiljedomen saknar grund eller giltighet med hänvisning till att den verkliga svarande borde vara eller borde ha varit Europeiska unionen i stället för medlemsstaten eller tvärtom.
7. Tribunalen och överprövningstribunalen ska vara bundna av det utpekande som gjorts i enlighet med punkt 3 och, om inget sådant utpekande har meddelats kändan, på grundval av punkt 4.
8. Ingenting i detta avtal eller i tillämpliga bestämmelser om tvistlösning ska hindra ett utbyte av all information om en tvist mellan Europeiska unionen och den berörda medlemsstaten.

ARTIKEL 17.29

Krav för ingivande av ett käromål

1. Innan ett käromål inges ska kändan
  - a) återkalla ett pågående käromål eller förfarande vid en inhemsk eller internationell domstol eller tribunal enligt nationell eller internationell rätt med avseende på en åtgärd som påstås utgöra en överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1,

- b) skriftligen avstå från att väcka talan eller inleda ett rättsligt förfarande vid en inhemsk eller internationell domstol eller tribunal enligt inhemsk eller internationell rätt med avseende på en åtgärd som påstås utgöra en överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1,
- c) förklara att den inte kommer att verkställa en skiljedom enligt detta avsnitt innan en sådan skiljedom har vunnit laga kraft enligt artikel 17.56, och inte kommer att söka att överpröva, förkasta, upphäva, ändra eller inleda något annat liknande förfarande inför en inhemsk eller internationell domstol eller tribunal, vad gäller en skiljedom som meddelats enligt detta avsnitt.

2. Tribunalen ska avvisa ett käromål från en kärende som har ingett ett annat käromål till tribunalen eller till någon annan inhemsk eller internationell domstol eller tribunal rörande samma åtgärd som den som påstås vara oförenlig med de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1, såvida inte kärenden återkallar ett sådant pågående käromål. Denna punkt är inte tillämplig om kärenden inger ett käromål vid en inhemsk domstol för att ansöka om interimistiska åtgärder för förbuds föreläggande eller fastställelse.

3. Vid tillämpningen av denna artikel omfattar en kående investeraren och, om investeraren agerade för det lokalt etablerade företags räkning, det lokalt etablerade företaget. Vid tillämpningen av punkt 1 a och punkt 2 omfattar kåranden dessutom

- a) om kårålet lämnas in av en investerare som agerar för egen räkning, alla personer som direkt eller indirekt har ågarintresse i eller kontrolleras av investeraren och som hävdar att de har lidit samma förlust eller skada¹ som investeraren, eller
- b) om kårålet lämnas in av en investerare som agerar för ett lokalt etablerat företags räkning, alla personer som direkt eller indirekt har ågarintresse i eller kontrolleras av det lokalt etablerade företaget och som hävdar att de har lidit samma förlust eller skada² som det lokalt etablerade företaget.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att med samma förlust eller skada avses förlust eller skada som uppstår till följd av samma åtgärd som personen försöker få ersättning för i samma egenskap som kåranden (om kåranden exempelvis väcker talan i egenskap av aktieågare skulle denna bestämmelse omfatta en närstående person som också försöker få ersättning i egenskap av aktieågare).

² För tydlighetens skull påpekas att med samma förlust eller skada avses förlust eller skada som uppstår till följd av samma åtgärd som personen försöker få ersättning för i samma egenskap som kåranden (om kåranden exempelvis väcker talan i egenskap av aktieågare skulle denna bestämmelse omfatta en närstående person som också försöker få ersättning i egenskap av aktieågare).

ARTIKEL 17.30

Ingivande av ett käromål

1. Om tvisten inte kan lösas inom sex månader från det att begäran om samråd lämnades in och, i tillämpliga fall, minst tre månader har förflutit från överlämnandet av meddelandet med begäran om utpekande av svaranden i enlighet med artikel 17.28, får käranden, förutsatt att den uppfyller kraven i denna artikel och i artikel 17.32, inge ett käromål till tribunalen.

2. Ett käromål får inges till tribunalen enligt följande tvistlösningsregler:
  - a) ICSID-konventionen, förutsatt att både svaranden och kärandens stat är parter i ICSID-konventionen.
  - b) Bestämmelserna för ICSID:s tilläggsfacilitet, förutsatt att antingen svaranden eller kärandens stat är part i ICSID-konventionen.
  - c) Uncitrals skiljedomsregler.
  - d) Eventuella andra regler som de tvistande parterna har kommit överens om på begäran av käranden.

3. De tvistlösningsregler som avses i punkt 2 ska tillämpas om inte annat följer av bestämmelserna i detta avsnitt, kompletterade med eventuella regler som antagits av underkommittén.
4. Alla anspråk i kändens ingivande enligt denna artikel ska grundas på de uppgifter som anges i dess begäran om samråd enligt artikel 17.27.4 c och d.
5. Anspråk som inges på vägnar av en grupp bestående av ett antal oidentifierade kändare, eller som framställs av en företrädare som har för avsikt att föra talan på vägnar av ett antal identifierade eller oidentifierade kändare som delegerar alla beslut avseende förfarandet, ska inte vara tillåtliga.
6. För tydlighetens skull påpekas att en kändare inte får inge ett käromål enligt detta avsnitt om investeringen har gjorts i bedrägligt syfte eller tillkommit till följd av förtigande, korrupcion eller ett beteende som utgör missbruk av rättsliga förfaranden.

ARTIKEL 17.31

Genkärsmål

1. Svaranden får inge ett genkärsmål på grundval av en kärandes underlåtenhet att uppfylla en internationell skyldighet som är tillämplig på båda parternas territorier¹ och som uppstår i samband med den faktiska grunden för kärområdet².
2. Genkärområdet ska inges senast i svarandens svarsinlägga eller svaromål, eller i ett senare skede av förfarandet om tribunalen beslutar att förseningen var motiverad med hänsyn till omständigheterna.
3. För tydlighetens skull påpekas att kärandens samtycke till de förfaranden enligt detta avsnitt som avses i artikel 17.32 inbegriper svarandens ingivande av genkärsmål.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att de skyldigheter som avses i denna punkt ska grundas på rättsliga åtaganden som parterna har samtyckt till.

² Gemensamma rådet ska på begäran av en part utfärda bindande tolkningar i enlighet med artikel 17.38.6 för att klargöra omfattningen av de internationella skyldigheter som avses i denna punkt.

ARTIKEL 17.32

Samtycke

1. Svaranden ger sitt samtycke till att käromålet inges enligt detta avsnitt.
2. Samtycke enligt punkt 1 och ingivandet av ett käromål enligt detta avsnitt ska anses uppfylla kraven i
  - a) artikel 25 i ICSID-konventionen och bestämmelserna för ICSID:s tilläggsfacilitet vad gäller skriftligt samtycke från de tvistande parterna,
  - b) artikel II i New York-konventionen vad gäller ett skriftligt avtal.
3. Käranden anses ge sitt samtycke i enlighet med de förfaranden som föreskrivs i detta avsnitt vid tidpunkten för ingivandet av ett käromål i enlighet med artikel 17.30.

ARTIKEL 17.33

Finansiering från tredje part

1. Om en tvistande part har mottagit eller mottar finansiering från tredje part, eller har ordnat med finansiering från tredje part, ska den tvistande part som erhåller denna finansiering lämna uppgift till den andra tvistande parten och tribunalens avdelning eller, om tribunalens avdelning inte är etablerad, till tribunalens ordförande om den tredje partens namn och adress och, i tillämpliga fall, om den verkliga huvudmannen och företagsstrukturen.
2. Den tvistande parten ska lämna de uppgifter som avses i punkt 1 vid tidpunkten för ingivandet av ett käromål eller, om finansiering från tredje part ordnas efter det att ett käromål har ingetts, utan dröjsmål så snart överenskommelsen har ingåtts eller donationen eller bidraget har gjorts. Den tvistande parten ska omedelbart underrätta tribunalen om eventuella ändringar av de uppgifter som lämnats.
3. Tribunalen får besluta att ytterligare uppgifter om finansieringsarrangemanget och den tredje parten ska lämnas om den anser det nödvändigt i något skede av förfarandet.

UNDERAVSNITT 4

INVESTERINGSDOMSTOLSSYSTEM

ARTIKEL 17.34

Tribunal i första instans

1. Härmed inrättas en tribunal i första instans (*tribunal*) för prövning av käromål enligt artikel 17.30.
2. Gemensamma kommittén ska, vid ikraftträdandet av detta avtal, utse nio domare till tribunalen. Fem av domarna ska vara medborgare i en medlemsstat, tre ska vara medborgare i Chile och tre ska vara medborgare i tredjeländer. Vid utnämningen av domare uppmanas Gemensamma kommittén att beakta behovet av att säkerställa mångfald och en rättvis könsfördelning.
3. Gemensamma kommittén får besluta att öka eller minska antalet domare i tribunalen med en faktor tre. Ytterligare utnämningar ska ske i enlighet med de kriterier som anges i punkt 2.

4. Domarna ska uppfylla nödvändiga villkor för utövandet av domarämbeten i de länder där de är medborgare eller vara jurister med allmänt erkända kvalifikationer. De ska ha dokumenterad sakkunskap inom offentlig internationell rätt. Det är önskvärt att de har sakkunskap inom internationell investeringsrätt, internationell handelsrätt och tvistlösning inom ramen för internationella investerings- eller handelsavtal.

5. Domarna ska utses för en mandattid på fem år. Fem domare (två medborgare i en medlemsstat, två medborgare i Chile och en medborgare i ett tredjeland) av de nio domare som utses direkt efter detta avtals ikraftträdande, vilka ska väljas ut genom lottdragning, ska dock ha en mandattid förlängd till åtta år. Vakanser ska fyllas så snart de uppstår. En domare som utses som ersättare för en domare vars mandattid ännu inte löpt ut ska inneha platsen under återstoden av företrädarens mandatperiod. En domare som tjänstgör på en avdelning vid tribunalen då hans eller hennes mandatperiod löper ut får, med tillstånd av tribunalens ordförande, fortsätta att tjänstgöra på avdelningen fram till avslutandet av förfarandet i denna avdelning, och ska, endast för detta ändamål, fortfarande anses vara en domare i tribunalen.

6. Tribunalen ska ha en ordförande och en vice ordförande med ansvar för organisatoriska frågor, med bistånd av sekretariatet. Ordföranden och vice ordföranden ska utses genom lottdragning för en mandatperiod på två år bland de domare som är medborgare i tredjeländer. De ska inneha sitt uppdrag på rotationsbasis genom lottdragning av Gemensamma kommitténs medordförande. Vice ordföranden ska träda i ordförandens ställe när ordföranden inte är tillgänglig.

7. Tribunalen ska pröva ärenden i avdelningar som består av tre domare, varav en ska vara medborgare i en medlemsstat, en ska vara medborgare i Chile och en ska vara medborgare i ett tredjeland. Den domare som är medborgare i ett tredjeland ska vara ordförande för avdelningen.
8. När ett käromål ingetts i enlighet med artikel 17.30 ska tribunalens ordförande sätta samman den avdelning vid tribunalen som ska pröva ärendet på rotationsbasis, varvid det ska säkerställas att avdelningens sammansättning är slumpmässig och oförutsägbar och att alla domare ges samma möjlighet att ingå.
9. Trots vad som sägs i punkt 7 i denna artikel får de tvistande parterna komma överens om att ett ärende ska prövas av en enda domare som är medborgare i ett tredjeland och som ska utses av tribunalens ordförande. Svaranden ska välvilligt beakta en sådan begäran från kändanden, särskilt om den kompensation eller det skadestånd som begärs är förhållandevis ringa. En sådan begäran bör göras samtidigt med ingivandet av käromålet i enlighet med artikel 17.30.
10. Tribunalen ska själv fastställa sin arbetsordning efter diskussion med parterna.
11. Domarna ska vara tillgängliga när som helst och med kort varsel samt hålla sig à jour med tvistlösningsaktiviteter enligt denna del av avtalet.
12. För att säkerställa att de är tillgängliga ska ett månatligt engagemangsarvode som ska fastställas genom beslut av Gemensamma kommittén utbetalas till domarna. Tribunalens ordförande och, i tillämpliga fall, vice ordförande, ska motta ett arvode som motsvarar det arvode som bestäms enligt artikel 17.35.11 för varje arbetad dag i utförandet av de arbetsuppgifter som tribunalens ordförande har i enlighet med detta avsnitt.

13. Engagemangsarvodet ska betalas in av parterna till ett konto som förvaltas av sekretariatet vid det internationella centrumet för biläggande av investeringstvister (ICSID), varvid hänsyn ska tas till deras utvecklingsnivå. Om en av parterna inte betalar sin del av arvodet kan den andra parten välja att betala. Alla sådana utestående arvodesbelopp kommer att utkrävas, med lämplig ränta. Gemensamma kommittén ska regelbundet se över beloppet och fördelningen av dessa arvoden och får rekommendera relevanta justeringar.

14. Såvida Gemensamma kommittén inte antar ett beslut i enlighet med punkt 15 i denna artikel, ska övriga arvoden och omkostnader för domarna vid en avdelning vid tribunalen fastställas enligt föreskrift 14.1 i de administrativa och finansiella föreskrifter för ICSID-konventionen som är i kraft på dagen för ingivandet av käromålet och tribunalen ska fördela dem mellan de tvistande parterna i enlighet med artikel 17.54.5, 17.54.6 och 17.54.7.

15. Efter ett beslut av Gemensamma kommittén får engagemangsarvodet och andra arvoden och omkostnader permanent omvandlas till en fast lön. I så fall ska domarna tjänstgöra på heltid och Gemensamma kommittén ska fastställa deras ersättning och därmed sammanhängande organisatoriska frågor. Domare med fast lön får inte utöva någon annan avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet, om inte tribunalens ordförande undantagsvis ger tillstånd till det.

16. ICSID:s sekretariat ska fungera som sekretariat för tribunalen och ge den lämpligt stöd. Utgifterna för sådant stöd ska fördelas av tribunalen mellan de tvistande parterna i enlighet med artikel 17.54.5, 17.54.6 och 17.54.7.

ARTIKEL 17.35

Överprövningstribunal

1. Härmed inrättas en permanent överprövningstribunal som ska behandla överklaganden av skiljedomar som meddelats av tribunalen.
2. Gemensamma kommittén ska, vid ikraftträdandet av detta avtal, utse sex ledamöter till överprövningstribunalen. Två av ledamöterna ska vara medborgare i en medlemsstat, två ska vara medborgare i Chile och två ska vara medborgare i tredjeländer. Vid utnämningen av ledamöter av överprövningstribunalen uppmanas Gemensamma kommittén att beakta behovet av att säkerställa mångfald och en rättvis könsfördelning.
3. Gemensamma kommittén får besluta att öka antalet ledamöter av överprövningstribunalen med en faktor tre. Ytterligare utnämningar ska ske i enlighet med de kriterier som anges i punkt 2.
4. Ledamöterna av överprövningstribunalen ska uppfylla nödvändiga villkor för utövandet av de högsta domarämbetena i de länder där de är medborgare eller vara jurister med allmänt erkända kvalifikationer. De ska ha dokumenterad sakkunskap inom offentlig internationell rätt. Det är önskvärt att de har sakkunskap inom internationell investeringsrätt, internationell handelsrätt och tvistlösning inom ramen för internationella investerings- eller handelsavtal.

5. Ledamöterna av överprövningstribunalen ska utses för en mandattid på fem år. Tre av de sex ledamöter som utses direkt efter detta avtals ikraftträdande, vilka ska väljas ut genom lottdragning, ska dock ha en mandattid förlängd till åtta år. Vakanser ska fyllas så snart de uppstår. En ledamot som utses som ersättare för en ledamot vars mandattid ännu inte löpt ut ska inneha platsen under återstoden av företrädarens mandatperiod. En ledamot som tjänstgör på en avdelning vid överprövningstribunalen då hans eller hennes mandatperiod löper ut får, med tillstånd av tribunalens ordförande, fortsätta att tjänstgöra på avdelningen fram till avslutandet av förfarandet i denna avdelning, och ska, endast för detta ändamål, fortfarande anses vara en ledamot av överprövningstribunalen.

6. Överprövningstribunalen ska ha en ordförande och en vice ordförande med ansvar för organisatoriska frågor, med bistånd av sekretariatet. Ordföranden och vice ordföranden ska utses genom lottdragning för en mandatperiod på två år bland de ledamöter som är medborgare i tredjeländer. De ska inneha sitt uppdrag på rotationsbasis genom lottdragning av Gemensamma kommitténs medordförande. Vice ordföranden ska träda i ordförandens ställe när ordföranden inte är tillgänglig.

7. Överprövningstribunalen ska pröva överklaganden i avdelningar som består av tre ledamöter, varav en ska vara medborgare i en medlemsstat, en ska vara medborgare i Chile och en ska vara medborgare i ett tredjeland. Den ledamot som är medborgare i ett tredjeland ska vara ordförande för avdelningen.

8. Överprövningstribunalens ordförande ska sätta samman den avdelning som ska pröva varje överklagande på rotationsbasis, varvid det ska säkerställas att avdelningens sammansättning är slumpmässig och oförutsägbar och att alla ledamöter ges samma möjlighet att ingå.

9. Överprövningstribunalen ska själv fastställa sin arbetsordning efter diskussion med parterna.
10. Alla ledamöter som tjänstgör vid överprövningstribunalen ska vara tillgängliga när som helst och med kort varsel samt hålla sig à jour med tvistlösningsaktiviteter enligt denna del av avtalet.
11. För att säkerställa att de är tillgängliga ska ett månatligt engagemangsarvode samt ett dagsarvode för varje arbetsdag som ska fastställas genom beslut av Gemensamma kommittén, utbetalas till ledamöterna av överprövningstribunalen. Tribunalens ordförande och, i tillämpliga fall, vice ordförande, ska motta ett arvode för varje arbetad dag i utförandet av de arbetsuppgifter som överprövningstribunalens ordförande har i enlighet med detta avsnitt.
12. Ledamöternas arvoden ska betalas in av parterna till ett konto som förvaltas av ICSID:s sekretariat, varvid hänsyn ska tas till deras utvecklingsnivå. Om en av parterna inte betalar sin del av arvodet kan den andra parten välja att betala. Alla sådana utestående arvodesbelopp kommer att utkrävas, med lämplig ränta. Gemensamma kommittén ska regelbundet se över beloppet och fördelningen av dessa arvoden och får rekommendera relevanta justeringar.
13. Efter ett beslut av Gemensamma kommittén får engagemangsarvodet och ersättningen för arbetade dagar permanent omvandlas till en fast lön. I så fall ska ledamöterna av överprövningstribunalen tjänstgöra på heltid och Gemensamma kommittén ska fastställa deras ersättning och därmed sammanhängande organisatoriska frågor. Ledamöter med fast lön får inte utöva någon annan avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet, om inte överprövningstribunalens ordförande undantagsvis ger tillstånd till det.

14. ICSID:s sekretariat ska fungera som sekretariat för överprövningstribunalen och ge den lämpligt stöd. Utgifterna för sådant stöd ska fördelas av överprövningstribunalen mellan de tvistande parterna i enlighet med artikel 17.54.5, 17.54.6 och 17.54.7.

ARTIKEL 17.36

Etik

1. Domarna vid tribunalen och ledamöterna av överprövningstribunalen ska utses bland personer vars oberoende inte kan ifrågasättas. De ska inte vara knutna till någon regering¹. De ska inte ta emot instruktioner från någon regering eller organisation vad gäller frågor som har samband med tvisten. De ska inte delta i handläggningen av tvister som direkt eller indirekt skulle skapa intressekonflikter. De ska uppfylla kraven i bilaga 17-I. När de utsetts ska de avstå från att agera som ombud, partsutsedd expert eller partsutsett vittne i en pågående eller ny investeringstvist enligt detta avtal eller andra avtal eller nationella rättssystem.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att det faktum att en person uppbär inkomst från en regering eller tidigare var anställd av regeringen eller har familjeband till en regeringstjänsteman inte i sig innebär att personen inte kan komma i fråga för uppgiften.

2. Om en tvistande part anser att en domare eller ledamot av överprövningstribunalen inte uppfyller kraven i punkt 1 ska den invända mot utnämningen till tribunalens ordförande eller, i förekommande fall, överprövningstribunalens ordförande. Meddelandet om invändning ska sändas inom 15 dagar efter den dag då den tvistande parten underrättades om sammansättningen av avdelningen vid tribunalen eller överprövningstribunalen, eller inom 15 dagar efter det att relevanta sakförhållanden kom till dennes kännedom, om dessa sakförhållanden inte rimligen kunde ha varit kända vid tidpunkten för sammansättningen av avdelningen. Meddelandet om invändning ska ange skälen till invändningen.

3. Om den domare eller ledamot av överprövningstribunalen det gjorts invändningar mot har valt att inte avgå inom 15 dagar från dagen för meddelandet om invändning, ska tribunalens ordförande eller, i förekommande fall, överprövningstribunalens ordförande, efter att ha hört parterna i tvisten och efter att ha gett domaren eller ledamoten av överprövningstribunalen tillfälle att lämna synpunkter, fatta ett beslut inom 45 dagar från mottagandet av meddelandet om invändning och genast underrätta parterna i tvisten och i tillämpliga fall andra domare och ledamöter av avdelningen.

4. Invändningar mot en utnämning till en avdelning gjord av tribunalens ordförande ska beslutas av överprövningstribunalens ordförande och vice versa.

5. Efter en motiverad rekommendation från överprövningstribunalens ordförande¹ får parterna, genom beslut i Gemensamma kommittén, besluta om att avsätta en domare vid tribunalen eller en ledamot av överprövningstribunalen, om hans eller hennes agerande är oförenligt med de skyldigheter som anges i punkt 1 i denna artikel och oförenligt med fortsatt medlemskap i tribunalen eller överprövningstribunalen. Om det aktuella agerandet påstås gälla ordföranden i överprövningstribunalen ska ordföranden i tribunalen lämna in den motiverade rekommendationen. Artiklarna 17.34.2 och 17.35.2 ska i tillämpliga delar gälla för tillsättning av lediga platser som kan uppstå enligt denna punkt.

ARTIKEL 17.37

Multilaterala tvistlösningsmekanismer

Parterna ska sträva efter att samarbeta för att inrätta en multilateral investeringstribunal och överprövningsmekanism för att lösa investeringstvister. Om ett internationellt avtal som föreskriver en sådan multilateral mekanism för tvister enligt detta avtal träder i kraft mellan parterna ska de relevanta delarna av detta avsnitt upphöra att gälla. Gemensamma kommittén får anta ett beslut med närmare bestämmelser om en nödvändig övergångsordning.

---

¹ Denna rekommendation påverkar inte Gemensamma kommitténs möjlighet att uppmärksamma överprövningstribunalens ordförande på agerandet hos en domare vid tribunalen eller en ledamot av överprövningstribunalen som kan vara oförenligt med de skyldigheter som anges i punkt 1 och oförenligt med fortsatt medlemskap i tribunalen eller överprövningstribunalen.

UNDERAVSNITT 5

GENOMFÖRANDE AV FÖRFARANDEN

Artikel 17.38

Tillämplig lagstiftning och tolkningsregler

1. Tribunalen ska avgöra om den åtgärd för vilken kändan inget käromål är oförenlig med någon av de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1.
2. Vid fastställandet ska tribunalen tillämpa detta avtal och andra regler i internationell rätt som är tillämpliga mellan parterna. Den ska tolka detta avtal i enlighet med sedvanerättsliga regler för tolkning av folkrätten, såsom de kodifierats i Wienkonventionen om traktaträtten.
3. För tydlighetens skull påpekas att tribunalen vid fastställandet av om en åtgärd är att anse som förenlig med bestämmelserna i artikel 17.25.1, om så är lämpligt, ska ta hänsyn till en parts inhemska rätt som sakomständigheter. I detta sammanhang ska tribunalen följa den gällande tolkningen av den inhemska rätten som görs av domstolarna eller myndigheterna i den parten och den tolkning som tribunalen gör av den inhemska rätten ska inte vara bindande för domstolarna och myndigheterna i den parten.

4. För tydlighetens skull påpekas att tribunalen inte ska vara behörig att avgöra om en åtgärd som påstås utgöra en överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1 är laglig enligt den tvistande partens inhemska rätt.
5. För tydlighetens skull påpekas att om en investerare från en part inger ett käromål enligt detta avsnitt, inbegripet ett käromål om att en part har överträtt artikel 17.17, har investeraren bevisbördan för sitt käromål, i enlighet med de allmänna principer i internationell rätt som är tillämpliga på tvisten.
6. Om allvarliga problem uppstår när det gäller tolkningen av avsnitt C¹ eller D får Gemensamma rådet anta beslut om tolkning av detta avtal. Alla sådana tolkningar ska vara bindande för tribunalen och överprövningstribunalen. Gemensamma rådet får besluta att en tolkning ska vara bindande från och med en viss dag.

ARTIKEL 17.39

Tolkning av bilagorna

1. Efter en begäran om samråd enligt artikel 17.27.3 får svaranden skriftligen begära att underkommittén fastställer huruvida, och i så fall i vilken utsträckning, den åtgärd som är föremål för begäran om samråd omfattas av en icke-överensstämmande åtgärd enligt bilaga 17-A eller 17-B.

---

¹ Enligt vad som anges i artikel 17.25.

2. Denna begäran till underkommittén ska göras så snart som möjligt efter mottagandet av begäran om samråd. På begäran av underkommittén ska de tidsfrister som avses i artiklarna 17.27.5, 17.27.8, 17.54.10 och 17.55.5 tillfälligt upphävas.
3. Underkommittén ska i god tro försöka fatta det beslut som begärs. Varje sådant beslut ska omgående översändas till de tvistande parterna.
4. Om underkommittén inte har fattat något beslut inom tre månader från begäran i ärendet, upphör det tillfälliga upphävandet av dessa tidsfrister att gälla.

ARTIKEL 17.40

Övriga käromål

Om käromål inges enligt detta avsnitt och enligt kapitel 38 eller något annat internationellt avtal om samma påstådda överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1 och det finns risk för överlappande ersättning, eller det andra internationella käromålet skulle kunna få stor inverkan på lösningen av det käromål som ingetts enligt detta avsnitt, ska tribunalen i förekommande fall, efter att ha hört de tvistande parterna, beakta förfaranden enligt kapitel 38 eller något annat internationellt avtal i sitt beslut, avgörande eller skiljedom. I detta syfte får den också förklara målet vilande. När tribunalen handlar i enlighet med denna artikel ska den iaktta artikel 17.54.10.

ARTIKEL 17.41

Motverkande av kringgående

För tydlighetens skull påpekas att tribunalen ska förklara sig obehörig om tvisten hade uppkommit eller rimligen kunde förutses vid den tidpunkt då käranden förvärvade äganderätten till eller kontrollen över den investering som är föremål för tvisten eller deltog i en företagsomstrukturering och tribunalen, på grundval av sakförhållandena i målet, fastställer att käranden har förvärvat äganderätten till eller kontrollen över investeringen eller deltagit i företagsomstruktureringen i det huvudsakliga syftet att inge ett käromål enligt detta avsnitt. Möjligen att under sådana omständigheter förklara sig obehörig ska inte påverka andra jurisdiktionsrelaterade invändningar som skulle kunna bedömas av tribunalen.

ARTIKEL 17.42

Käromål som uppenbart saknar rättslig relevans

1. Svaranden får, senast 30 dagar efter det att avdelningen vid tribunalen satts samman enligt artikel 17.34.7, och under alla omständigheter innan avdelningen vid tribunalen har sitt första sammanträde, eller 30 dagar efter det att svaranden fått kännedom om de sakförhållanden som invändningen bygger på, göra en invändning om att ett käromål uppenbart saknar rättslig relevans.
2. Svaranden ska så utförligt som möjligt ange grunden för invändningen.

3. Tribunalen ska, efter att ha gett de tvistande parterna tillfälle att lägga fram sina synpunkter om invändningen, vid sitt första sammanträde i tribunalens avdelning eller omgående därefter, utfärda ett beslut eller meddela en preliminär skiljedom om invändningen tillsammans med en motivering. Om invändningen tas emot efter avdelningens första sammanträde ska tribunalen fatta ett sådant beslut eller meddela en preliminär skiljedom så snart som möjligt och inte senare än 120 dagar efter det att invändningen ingavs. När tribunalen fattar beslut om invändningen ska den utgå från att de sakförhållanden som hävdas av käranden är riktiga och får även beakta alla relevanta sakförhållanden som inte är omtvistade.

4. Tribunalens beslut ska inte påverka rätten för en tvistande part att göra invändningar, enligt artikel 17.43 eller under förfarandets gång, angående ett käromåls rättsliga relevans samt inte påverka tribunalens behörighet att ta upp andra invändningar som en preliminär fråga.

ARTIKEL 17.43

Käromål utan rättslig grund

1. Utan att det påverkar tribunalens behörighet att ta upp andra invändningar som en preliminär fråga eller en svarandes rätt att göra sådana invändningar vid lämplig tidpunkt, ska tribunalen som en preliminär fråga ta upp och fatta beslut om eventuella invändningar från svaranden som går ut på att ett käromål, eller någon del av ett käromål, som lämnats in enligt detta avsnitt, av rättsliga skäl inte är ett käromål för vilket en skiljedom till förmån för käranden kan göras enligt artikel 17.54, även om de sakförhållanden som hävdas av käranden skulle antas vara riktiga. Tribunalen får även beakta relevanta sakförhållanden som inte är omtvistade.

2. En invändning i enlighet med punkt 1 i denna artikel ska inges till tribunalen så snart som möjligt efter det att avdelningen vid tribunalen har satts samman, och under alla omständigheter senast det datum som tribunalen fastställer för svarandens inlämnande av sin svarsinlägga eller sitt svaromål. En invändning enligt punkt 1 får inte inges så länge ett förfarande enligt artikel 17.42 pågår, såvida inte tribunalen ger tillstånd att inge en invändning enligt denna artikel efter att ha tagit vederbörlig hänsyn till omständigheterna i ärendet.

3. När tribunalen tagit emot en invändning enligt punkt 1, och såvida den inte anser att invändningen är uppenbart ogrundad, ska den avbryta prövningen av sakfrågan, fastställa en tidsplan för att pröva invändningen som är förenlig med eventuella andra tidsplaner som den har fastställt för att pröva andra eventuella preliminära frågor och utfärda ett beslut eller en preliminär skiljedom om invändningen tillsammans med en motivering.

ARTIKEL 17.44

Transparens

1. Uncitrals regler om transparens ska i tillämpliga delar gälla för tvister enligt detta avsnitt, med följande tilläggsregler.

2. Följande handlingar ska ingå i den förteckning över handlingar som avses i artikel 3.1 i Uncitrals regler om transparens: den överenskommelse om medling som avses i artikel 17.26, den begäran om samråd som avses i artikel 17.27, det meddelande med begäran om utpekande av svaranden och det utpekande av svaranden som avses i artikel 17.28, det meddelande om invändning och det beslut om invändningen som avses i artikel 17.36 samt den begäran om konsolidering som avses i artikel 17.53.
3. För tydlighetens skull påpekas att bevismaterial får offentliggöras i enlighet med artikel 3.3 i Uncitrals regler om transparens.
4. Utan hinder av artikel 2 i Uncitrals regler om transparens ska EU-parten eller Chile, allt efter omständigheterna, i god tid och innan avdelningen sätts samman offentliggöra den begäran om samråd som avses i artikel 17.27, det meddelande med begäran om utpekande av svaranden och det utpekande av svaranden som avses i artikel 17.28, under förutsättning att konfidentiell eller skyddad information redigeras¹. Sådana handlingar får offentliggöras genom att de meddelas till det centrala dokumentregister som avses i Uncitrals regler om transparens.
5. Varje tvistande part som avser att vid en förhandling använda information som betecknas som konfidentiell eller skyddad ska underrätta tribunalen om detta.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att konfidentiell eller skyddad information ska tolkas i enlighet med definitionen och fastställandet i artikel 7 i Uncitrals regler om transparens.

6. Varje tvistande part som hävdar att viss information utgör konfidentiell eller skyddad information ska tydligt ange detta när informationen överlämnas till tribunalen.

7. För tydlighetens skull påpekas att ingenting i detta avsnitt kräver att en svarande måste undanhålla sådan information från allmänheten som måste utlämnas enligt dess lagstiftning.

ARTIKEL 17.45

Interimistiska åtgärder

Tribunalen kan fatta beslut om interimistiska skyddsåtgärder i syfte att skydda en tvistande parts rättigheter eller för att säkerställa att tribunalens befogenheter kan utövas till fullo, vilket bland annat kan omfatta ett beslut om att bevara bevisning som innehas eller kontrolleras av en tvistande part eller åtgärder för att skydda tribunalens behörighet. Tribunalen får varken fatta beslut om att tillgångar ska tas i beslag eller förhindra tillämpning av den behandling som påstås utgöra en överträdelse.

ARTIKEL 17.46

Avbrytande

Om kändan, efter ingivandet av ett käromål enligt detta avsnitt, inte vidtar några åtgärder i förfarandet under 180 dagar i följd eller en period som parterna kommit överens om, anses kändan ha återkallat sitt käromål och avbrutit förfarandet. Tribunalen ska, på begäran av svaranden och efter att ha meddelat de tvistande parterna, genom ett avgörande konstatera avbrottet och besluta om kostnader. När ett sådant beslut har meddelats ska tribunalen inte längre vara behörig. Kändan får därefter inte inge ett käromål avseende samma fråga.

ARTIKEL 17.47

Säkerhet för kostnader

1. För tydlighetens skull påpekas att tribunalen på begäran av svaranden får besluta att kändan ska ställa säkerhet för alla eller en del av kostnaderna om det finns rimliga skäl att tro att kändan inte kommer att kunna fullgöra en skiljedom där kostnadsansvaret åläggs denne.
2. Om fullständig säkerhet för kostnader inte ställs inom 30 dagar efter tribunalens beslut eller inom en annan av tribunalen fastställd tidsfrist ska tribunalen underrätta de tvistande parterna om detta. Tribunalen får besluta att skjuta upp eller avsluta förfarandet.

3. Tribunalen ska beakta all bevisning som tillhandahålls med avseende på omständigheterna i punkt 1, inbegripet förekomsten av finansiering från tredje part.

ARTIKEL 17.48

Den icke-tvistande parten

1. Svaranden ska inom 30 dagar efter mottagandet eller omgående efter det att en tvist som omfattar konfidentiell eller skyddad information har lösts, till den icke-tvistande parten överlämna
  - a) den begäran om samråd som avses i artikel 17.27, det meddelande med begäran om utpekande av svaranden som avses i artikel 17.28, det käromål som avses i artikel 17.30 och alla andra handlingar som bifogas sådana handlingar,
  - b) på begäran av den icke-tvistande parten,
    - i) yrkanden, inlagor, resuméer av sakförhållanden, ansökningar och andra inlagor från en tvistande part till tribunalen,
    - ii) skriftliga inlagor till tribunalen från tredje part,

- iii) tillgängliga protokoll från och utskrifter av förhandlingar i tribunalen,
  - iv) avgöranden, skiljedomar och beslut från tribunalen,
- c) på begäran av den icke-tvistande parten, och på dennes bekostnad, all eller en del av den bevisning som lämnats in till tribunalen.
2. Den icke-tvistande parten har rätt att närvara vid utfrågningar som hålls enligt detta avsnitt.
3. Tribunalen ska godta eller, efter samråd med de tvistande parterna, uppmana den icke-tvistande parten att inkomma med skriftliga eller muntliga inlagor rörande tolkningen av detta avtal. Tribunalen ska säkerställa att de tvistande parterna ges rimlig möjlighet att inkomma med synpunkter på alla inlagor från den icke-tvistande parten.

ARTIKEL 17.49

Intervention av tredje part

1. Tribunalen ska tillåta varje person som kan påvisa ett direkt och aktuellt intresse av de särskilda omständigheterna i tvisten (*intervenienten*) att intervensera i egenskap av tredje part. Intervention får endast ske i syfte att, helt eller delvis, stödja en av de tvistande parternas rättsliga ställning.

2. En interventionsansökan ska inges inom 90 dagar från den dag då ingivandet av käromålet offentliggjordes i enlighet med artikel 17.30. Tribunalen ska pröva ansökan inom 90 dagar efter att ha gett de tvistande parterna tillfälle att yttra sig.
3. Om interventionsansökan beviljas, ska intervenienten erhålla en kopia av varje rättegångsbeslut som delgetts de tvistande parterna, utom, i förekommande fall, konfidentiell eller skyddad information. Intervenienten får inkomma med en interventionsinlaga inom en tidsfrist som ska fastställas av tribunalen efter det att rättegångsbeslut har meddelats. De tvistande parterna ska ha möjlighet att svara på interventionsinlagan. Intervenienten ska ha rätt att närvara vid de förhandlingar som hålls enligt detta avsnitt och att yttra sig muntligen.
4. Vid överklagande ska intervenienten ha rätt att intervensera vid överprövningstribunalen. Punkt 3 ska gälla i tillämpliga delar.
5. Den rätt att intervensera som föreskrivs i denna artikel påverkar inte tribunalens möjlighet att godta amicus curiae-inlagor från tredje parter som har ett betydande intresse i förfarandet i enlighet med artikel 4 i Uncitrals regler om transparens.
6. För tydlighetens skull påpekas att det faktum att en person är kärandens fordringsägare inte i sig ska anses vara tillräckligt för att fastställa att denne har ett direkt och aktuellt intresse av de särskilda omständigheterna i tvisten.

ARTIKEL 17.50

Expertrappporter

Utan att det påverkar utnämningen av andra typer av experter som bemyndigats enligt de tillämpliga bestämmelser som avses i artikel 17.30.2 får en tribunal, på begäran av en tvistande part eller på eget initiativ efter samråd med de tvistande parterna, utse en eller flera experter som skriftligen ska rapportera till tribunalen om alla faktiska frågor som rör miljö-, hälso- eller säkerhetsfrågor eller andra frågor som en tvistande part tar upp i förfarandena.

ARTIKEL 17.51

Ersättning eller annan kompensation

Tribunalen ska inte som giltigt svaromål eller liknande käromål godta att käranden eller det lokalt etablerade företaget har fått eller kommer att få ersättning eller annan kompensation, enligt ett avtal om försäkring eller garanti, för hela eller en del av den kompensation som yrkats i en tvist som inletts enligt detta avsnitt.

ARTIKEL 17.52

Parternas roll

1. En part ska inte inge internationella käromål beträffande en tvist som hänskjutits i enlighet med artikel 17.30 såvida inte den andra parten har underlåtit att iaktta och följa den skiljedom som meddelats i en sådan tvist. Detta ska inte utesluta möjligheten till tvistlösning enligt kapitel 38 i fråga om en åtgärd med allmän räckvidd, även om åtgärden påstås ha överträtt avtalet när det gäller en viss investering för vilken en tvist har inletts i enlighet med artikel 17.30. Detta påverkar inte tillämpningen av artikel 17.48.
2. Punkt 1 hindrar inte informella utbyten som har som enda syfte att underlätta en lösning av en tvist.

ARTIKEL 17.53

Konsolidering

1. Om två eller flera käromål som har inletts separat enligt detta avsnitt handlar om samma rättsfråga eller sakfråga och har uppstått på grund av samma händelser och omständigheter, får svaranden rikta en begäran till tribunalens ordförande om konsoliderad prövning av käromålen eller delar av dessa. I begäran ska anges
  - a) namn och adresser för de tvistande parterna när det gäller de käromål som begäran om konsolidering avser,

b) omfattningen av den konsolidering som begärs,

c) skälen till begäran.

2. Svaranden ska också lämna begäran till varje kärke avseende vars käromål svaranden begär konsolidering.

3. Om alla tvistande parter avseende vilkas käromål det begärs konsolidering godtar konsoliderad prövning ska de tvistande parterna lämna en gemensam begäran till tribunalens ordförande enligt punkt 1. Såvida inte tribunalens ordförande fastställer att begäran är uppenbart ogrundad, ska tribunalens ordförande inom 30 dagar från mottagandet av en sådan begäran inrätta en ny avdelning (*konsolideringsavdelning*) vid tribunalen i enlighet med artikel 17.34, som ska ha behörighet för vissa eller alla käromål, helt eller delvis, som är föremål för begäran.

4. Om de tvistande parter som avses i punkt 3 i denna artikel inte har nått en överenskommelse om konsolidering inom 30 dagar från det att den sista käranden mottar den begäran om konsolidering som avses i punkt 1 i denna artikel ska tribunalens ordförande inrätta en konsolideringsavdelning vid tribunalen enligt artikel 17.34. Konsolideringsavdelningen ska helt eller delvis förklara sig behörig för vissa eller alla käromål om den, efter att ha beaktat de tvistande parternas synpunkter, anser att de käromål som ingetts i enlighet med artikel 17.30 har en juridisk eller saklig fråga gemensam och följer av samma händelser eller omständigheter, och att konsolidering bäst skulle bidra till en rättvis och effektiv lösning av käromålen och till enhetlighet i fråga om skiljedomarna.

5. Om kändena inte har kommit överens om tvistlösningsreglerna från förteckningen i artikel 17.30.2 inom 30 dagar från det att den sista kändan mottar begäran om konsoliderad prövning, ska den konsoliderade prövningen av käromålen lämnas till tribunalens konsolideringsavdelning enligt Uncitrals skiljedomsregler, med förbehåll för de regler som anges i detta avsnitt.
6. De avdelningar vid tribunalen som inrättats i enlighet med artikel 17.34 ska överlåta behörighet när det gäller de käromål, eller delar av dessa, för vilka konsolideringsavdelningen har behörighet, och förfarandena vid sådana avdelningar ska avbrytas. Den skiljedom som avges av konsolideringsavdelningen vid tribunalen för de käromål för vilka den har förklarat sig behörig ska vara bindande för de avdelningar som har behörighet för övriga käromål från och med den dag då skiljedomen vinner laga kraft enligt artikel 17.56.
7. En kändare vars käromål är föremål för konsolidering får återkalla sitt käromål, eller den del av käromålet som är föremål för konsolidering, från tvistlösningsförfarandet enligt denna artikel och ett sådant käromål eller en del av detta får inte inges på nytt enligt artikel 17.30.
8. Konsolideringsavdelningen vid tribunalen får på svarandens begäran och på samma grund och med samma verkan som anges i punkterna 3–6 besluta om den ska ha behörighet över hela eller delar av ett käromål som omfattas av tillämpningsområdet för punkt 1 och som inges efter det att konsolideringsförfarandet har inletts.

9. Konsolideringsavdelningen vid tribunalen får på begäran av en av kändena vidta åtgärder för att den kändens konfidentiella eller skyddade information förblir konfidentiell i förhållande till andra kändena. En sådan åtgärd kan vara att övriga kändena får redigerade versioner av handlingar som innehåller konfidentiell eller skyddad information eller att delar av förhandlingarna hålls inom stängda dörrar.

ARTIKEL 17.54

Preliminär skiljedom

1. Om tribunalen finner att svaranden har brutit mot någon av de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1 enligt uppgift från kändena, får tribunalen, på begäran av kändena och efter att ha hört de tvistande parterna, bevilja endast

- a) ekonomiskt skadestånd och tillämplig ränta,
- b) återställande av egendom, varvid det ska anges i skiljedomen att svaranden i stället för återställande får erlagga ett ekonomiskt skadestånd som ska fastställas på ett sätt som är förenligt med artikel 17.19, med tillägg för tillämplig ränta.

Om käromålet lämnas in för ett lokalt etablerat företags räkning ska det i en skiljedom som meddelas enligt denna punkt anges att

- a) ekonomiskt skadestånd och ränta ska betalas till det lokalt etablerade företaget,
- b) varje återställande av egendom ska göras till det lokalt etablerade företaget.

För tydlighetens skull påpekas att tribunalen inte får besluta om andra rättsmedel än dem som avses i första stycket och den får heller inte besluta om upphävande, upphörande eller ändring av den berörda åtgärden.

2. Det ekonomiska skadeståndet får inte vara större än den skada som käranden eller, om käranden agerade för det lokalt etablerade företags räkning, det lokalt etablerade företaget lidit på grund av överträdelsen av de relevanta bestämmelser som avses i artikel 17.25.1, minus eventuellt skadestånd eller eventuell kompensation som redan lämnats av den berörda parten. Tribunalen ska fastställa sådana ekonomiska skadestånd på grundval av inlagor från de tvistande parterna och ska, i tillämpliga fall, beakta medvållande, uppsåtliga eller av oaktsamhet, eller underlåtenhet att minska skadorna.

3. För tydlighetens skull påpekas att om en investerare från en part lämnar in ett käromål enligt artikel 17.30 får investeraren endast återvinna förlust eller skada som den har ådragit sig i sin egenskap av investerare från en part.

4. Tribunalen får inte utdöma straffskadestånd.

5. Tribunalen ska besluta att kostnaderna för förfarandena ska betalas av den förlorande tvistande parten. I undantagsfall får tribunalen dela upp sådana kostnader mellan de tvistande parterna, om den bedömer att en uppdelning är lämplig med hänsyn till omständigheterna i ärendet.
6. Tribunalen ska också fördela andra skäligen kostnader, inklusive skäligen kostnader för rättsligt ombud och bistånd, som ska betalas av den förlorande tvistande parten när den avslår ett käromål och meddelar en skiljedom i enlighet med artikel 17.42 eller 17.43. Under andra omständigheter ska tribunalen fastställa fördelningen av andra skäligen kostnader, inklusive skäligen kostnader för rättsligt ombud och bistånd mellan de tvistande parterna, med beaktande av resultatet av förfarandet och andra relevanta omständigheter, såsom de tvistande parternas uppträdande.
7. Om endast vissa delar av käromålet har godtagits ska fördelningen av kostnaderna ske proportionellt efter antalet eller omfattningen av de delar av käromålet som godtagits.
8. Överprövningstribunalen ska hantera kostnader i enlighet med denna artikel.
9. Senast ett år efter det att detta avtal har trätt i kraft ska Gemensamma kommittén anta kompletterande regler om arvoden i syfte att fastställa det högsta belopp för kostnader för juridiskt ombud och bistånd som får bäras av särskilda kategorier av förlorande tvistande parter, med beaktande av deras ekonomiska resurser.

10. Tribunalen ska meddela en preliminär skiljedom inom 24 månader från dagen för ingivandet av käromålet. Om denna tidsfrist inte kan iakttas ska tribunalen anta ett beslut om detta, i vilket den ska ange skälen till förseningen för de tvistande parterna samt ett beräknat datum för meddelande av den preliminära skiljedomen.

ARTIKEL 17.55

Överklagandeförfarande

1. Varje tvistande part får överklaga en preliminär skiljedom till överprövningstribunalen inom 90 dagar från det att den meddelats. Grunderna för överklagande är de följande:

- a) Att tribunalen har gjort en felaktig tolkning eller tillämpning av tillämplig lagstiftning.
- b) Att tribunalen har gjort en uppenbart oriktig bedömning av sakförhållandena, inbegripet, i förekommande fall, bedömningen av en parts lagstiftning.
- c) De som anges i artikel 52 i ICSID-konventionen, i den utsträckning som de inte omfattas av led a eller b.

2. Överprövningstribunalen ska avvisa överklagandet om den slår fast att det är ogrundat. Den får även avvisa överklagandet genom ett påskyndat förfarande om det står klart att överklagandet är uppenbart ogrundat.

3. Om överprövningstribunalen slår fast att överklagandet är välgrundat ska dess beslut helt eller delvis ändra eller upphäva de rättsliga bedömningarna och slutsatserna i den preliminära skiljedomen. Dess beslut ska ange exakt hur den har ändrat eller upphävt tribunalens relevanta bedömningar och slutsatser.
4. Om de sakförhållanden som tribunalen fastställt tillåter detta ska överprövningstribunalen tillämpa sina egna rättsliga bedömningar och slutsatser på sådana sakförhållanden och meddela ett slutligt beslut. Om detta inte är möjligt ska den återförvisa ärendet till tribunalen.
5. Överklagandeförfarandet ska i regel inte överstiga 180 dagar från den dag då en tvistande part formellt tillkännagivit sitt beslut att överklaga till den dag då överprövningstribunalen meddelar sitt avgörande. Om överprövningstribunalen anser att den inte kan meddela sitt beslut inom 180 dagar, ska den skriftligen informera parterna i tvisten om skälen till förseningen och därvid göra en uppskattning av inom vilken tid den kommer att meddela sitt beslut. Förfarandet får under inga omständigheter överstiga 270 dagar.
6. En tvistande part som överklagar ska ställa säkerhet för överklagandets rättegångskostnader.
7. Artiklarna 17.33, 17.44, 17.45, 17.46, 17.48 och, i förekommande fall, andra bestämmelser i detta avsnitt ska i tillämpliga delar gälla för överklagandeförfarandet.

ARTIKEL 17.56

Lagakraftvunnen skiljedom

1. En provisorisk skiljedom som meddelats i enlighet med detta avsnitt ska vinna laga kraft om ingen av de tvistande parterna har överklagat den preliminära skiljedomens i enlighet med artikel 17.55.
2. Om en provisorisk skiljedom har överklagats och överprövningstribunalen har avvisat överklagandet i enlighet med artikel 17.55 ska den preliminära skiljedomens vinna laga kraft den dag då överprövningstribunalen avslår överklagandet.
3. Om en preliminär skiljedom har överklagats och överprövningstribunalen har meddelat ett slutligt beslut ska den preliminära skiljedomens i sin lydelse efter överprövningstribunalens ändringar eller upphävanden vinna laga kraft samma dag som överprövningstribunalen meddelar sitt slutliga beslut.
4. Om en preliminär skiljedom har överklagats och överprövningstribunalen har ändrat eller upphävt de rättsliga bedömningarna och slutsatserna i den preliminära skiljedomens och återförvisat ärendet till tribunalen, ska tribunalen, efter att om lämpligt ha hört de tvistande parterna, ändra sin preliminära skiljedom för att beakta överprövningstribunalens bedömningar och slutsatser. Tribunalen ska vara bunden av överprövningstribunalens bedömningar. Tribunalen ska söka meddela den ändrade skiljedomens inom 90 dagar från mottagandet av överprövningstribunalens beslut. Den reviderade preliminära skiljedomens ska vinna laga kraft 90 dagar efter det att den har utfärdats.

5. Den slutliga skiljedomen ska omfatta alla slutliga beslut av överprövningstribunalen som meddelats i enlighet med artikel 17.55.

ARTIKEL 17.57

Verkställighet av skiljedomar

1. En skiljedom som meddelats enligt detta avsnitt ska inte vara verkställbar förrän den har vunnit laga kraft i enlighet med artikel 17.56. En lagakraftvunnen skiljedom som meddelats enligt detta avsnitt ska vara bindande för de tvistande parterna och ska inte vara föremål för överklagande, omprövning, återförvisning, upphävande eller någon annan åtgärd¹.
2. Varje part ska erkänna skiljedom som meddelats i enlighet med detta avsnitt som bindande samt verkställa betalningsskyldigheten inom dess territorium som om den vore en lagakraftvunnen dom av en inhemsk tribunal eller domstol i denna part.
3. Verkställigheten av skiljedomar ska styras av de lagar och andra författningar om verkställighet av domar eller skiljedomar som gäller där verkställigheten ska ske.
4. För tydlighetens skull påpekas att artikel 41.10 inte ska hindra erkännande, verkställighet och kontroll av efterlevnad av skiljedomar som meddelats enligt detta avsnitt.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att detta inte hindrar en tvistande part från att begära att tribunalen ser över eller tolkar en skiljedom i enlighet med tillämpliga bestämmelser om tvistlösning, om denna möjlighet finns enligt de tillämpliga bestämmelserna.

5. Vid tillämpning av artikel 1 i New York-konventionen, är en lagakraftvunnen skiljedom som meddelats enligt detta avsnitt en skiljedom som avser käromål som anses uppkomma på grund av ett förhållande eller en transaktion som är kommersiellt.

6. För tydlighetens skull påpekas, med förbehåll för punkt 1 i denna artikel, att om ett käromål ingivits enligt artikel 17.30.2 a ska en lagakraftvunnen skiljedom meddelad enligt detta avsnitt anses vara en skiljedom enligt avsnitt 6 i ICSID-konventionen.

KAPITEL 18

GRÄNSÖVERSKRIDANDE HANDEL MED TJÄNSTER

ARTIKEL 18.1

Tillämpningsområde

1. Detta avsnitt är tillämpligt på en parts åtgärder som påverkar den gränsöverskridande handeln med tjänster som tillhandahålls av tjänsteleverantörer från den andra parten. Sådana åtgärder omfattar åtgärder som påverkar

a) produktionen, distributionen, marknadsföringen, försäljningen och leveransen av en tjänst,

- b) förvärvet eller användningen av, eller betalningen för, en tjänst,
- c) i samband med tillhandahållande av en tjänst, tillgången till och användningen av tjänster som en part måste erbjuda allmänheten, inbegripet distributions-, transport- eller telekommunikationsnät,
- d) tillhandahållandet av en borgen eller annan form av finansiell säkerhet, som ett villkor för tillhandahållande av en tjänst.

2. Detta kapitel är inte tillämpligt på

- a) finansiella tjänster enligt definitionen i artikel 25.2,
- b) audiovisuella tjänster,
- c) nationellt sjöfartscabotage¹,

---

¹ Utan att det påverkar vilken verksamhet som kan betraktas som cabotage enligt relevant nationell lagstiftning omfattar nationellt sjöfartscabotage enligt detta kapitel transport av passagerare eller varor mellan en hamn eller plats i Chile eller en medlemsstat och en annan hamn eller plats i Chile eller samma medlemsstat, inklusive på dess kontinentalsockel, i enlighet med FN:s havsrättskonvention, och trafik som börjar och slutar i samma hamn eller på samma plats i Chile eller en medlemsstat.

- d) inrikes och internationella luftfartstjänster eller därmed sammanhängande tjänster till stöd för luftfartstjänster¹, både reguljära och icke-reguljära, och tjänster med direkt anknytning till utövandet av trafikrättigheter, med undantag för
- i) reparation och underhåll av luftfartyg, varvid luftfartyget tas ur drift,
  - ii) försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster,
  - iii) tjänster i datoriserade bokningssystem,
  - iv) marktjänster,
- e) offentlig upphandling,
- f) subventioner eller bidrag som tillhandahålls av en part eller ett statsägt företag, inbegripet statsstödda lån, garantier och försäkringar.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att luftfartstjänster eller därmed sammanhängande tjänster till stöd för luftfartstjänster omfattar följande tjänster: lufttransporter: tjänster som använder luftfartyg och vars främsta syfte inte är transport av varor eller passagerare, såsom brandbekämpning från luften, flygutbildning, sightseeing, besprutning, övervakning, kartering, fotografering, fallskärmshoppning, bogsering av segelflygplan, helikopterlyft för avverkning och byggnadsarbeten samt andra luftburna jordbruks-, industri- och inspektionstjänster; uthyrning av luftfartyg med besättning; flygplatstjänster.

ARTIKEL 18.2

Definitioner

I detta kapitel och bilagorna 17-A, 17-B och 17-C gäller följande definitioner:

- a) *reparation och underhåll av luftfartyg*: arbete som utförs på ett luftfartyg, eller en del av detta, medan det är taget ur drift, och som inte inbegriper så kallat linjeunderhåll.
- b) *tjänster i datoriserade bokningssystem*: tjänster som tillhandahålls av datoriserade system som omfattar information om lufttrafikföretags tidtabeller, tillgänglighet, biljettpriser och resevillkor, och genom vilka bokningar kan göras eller biljetter utfärdas.
- c) *gränsöverskridande handel med tjänster* eller *gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster*: tillhandahållande av en tjänst
  - i) från en parts territorium till den andra partens territorium, eller
  - ii) inom en parts territorium till en tjänstekonsument från den andra parten.

- d) *företag*: en juridisk person, en filial eller ett representationskontor som upprättas genom en etablering.
- e) *markttjänster*: ett tillhandahållande på en flygplats, mot en avgift eller enligt avtal, av följande tjänster: representation, administration och övervakning av lufttrafikföretag, passagerarhantering, bagagehantering, ramptjänster, catering exklusive tillredning, flygfrakt- och posthantering, bränslepåfyllning av luftfartyg, service och städning av luftfartyg, transport på marken, samt flygverksamhet, administration av besättningar och färdplanering; markttjänster omfattar inte egenhantering, säkerhet, linjeunderhåll, reparation och underhåll av luftfartyg eller förvaltning eller drift av väsentlig centraliserad flygplatsinfrastruktur, såsom avisningssystem, bränsledistributionssystem, bagagehanteringssystem och fasta system för transporter inom flygplatser.

f) *juridisk person från en part*¹:

i) för EU-partens vidkommande,

A) en juridisk person som bildats eller organiserats i enlighet med Europeiska unionens eller minst en av dess medlemsstaters lagstiftning och som bedriver betydande affärsverksamhet² på Europeiska unionens territorium,

B) rederier som är etablerade utanför Europeiska unionen och som kontrolleras av fysiska personer från en medlemsstat, vilkas fartyg är registrerade i en medlemsstat och för dess flagg,

ii) för Chiles vidkommande,

A) en juridisk person som bildats eller organiserats i enlighet med Chiles lagstiftning och som har betydande affärsverksamhet på Chiles territorium,

B) rederier som är etablerade utanför Chile och som kontrolleras av fysiska personer från Chile, vilkas fartyg är registrerade i Chile och för dess flagg.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att de rederier som avses i denna definition ska betraktas som juridiska personer från en part endast med avseende på den del av deras verksamhet som rör tillhandahållande av sjötransporttjänster.

² I överensstämmelse med anmälan av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen till WTO (WT/REG39/1) betraktar EU-parten begreppet *faktisk och fortlöpande anknytning* till ekonomin i en medlemsstat i enlighet med artikel 54 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som likvärdigt med begreppet *betydande affärsverksamhet*.

- g) *försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster*: möjligheten för det berörda lufttrafikföretaget att sälja och fritt marknadsföra sina lufttransporttjänster, vilket inbegriper alla aspekter av marknadsföring, såsom marknadsundersökningar, reklam och distribution. I denna verksamhet ingår inte prissättning av lufttransporttjänster eller tillämpliga villkor.
- h) *tjänst*: varje tjänst inom vilken sektor som helst, utom tjänster som tillhandahålls i samband med myndighetsutövning.
- i) *tjänst som tillhandahålls i samband med myndighetsutövning*: varje tjänst som inte tillhandahålls på kommersiella grunder eller i konkurrens med en eller flera tjänsteleverantörer.
- j) *tjänsteleverantör från en part*: en fysisk eller juridisk person från en part som söker tillhandahålla eller tillhandahåller en tjänst.

ARTIKEL 18.3

Rätt att reglera

Parterna bekräftar på nytt rätten att reglera inom sina egna territorier i syfte att uppnå legitima politiska mål, t.ex. skydd av folkhälsa, sociala tjänster, utbildning, säkerhet, miljö inbegripet klimatförändringar, allmän moral, socialt skydd, konsumentskydd, skydd av personlig integritet och dataskydd, eller främjande och skydd av den kulturella mångfalden.

ARTIKEL 18.4

Nationell behandling

1. Varje part ska medge tjänster och tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som inte är mindre gynnsam än den behandling som parten i likadana situationer medger sina egna tjänster och tjänsteleverantörer.
2. Med den behandling som medges av en part enligt punkt 1 avses
  - a) med avseende på en regional eller lokal förvaltning i Chile, en behandling som inte är mindre gynnsam än den mest gynnsamma behandling som, i likadana situationer, medges dess egna tjänster och tjänsteleverantörer,
  - b) med avseende på en medlemsstats regering eller en regering i en medlemsstat, en behandling som inte är mindre gynnsam än den mest gynnsamma behandling som den regeringen i likadana situationer medger sina egna tjänster och tjänsteleverantörer.
3. En part får uppfylla kravet i punkt 1 genom att medge tjänster eller tjänsteleverantörer från den andra parten antingen en till formen identisk behandling eller en till formen olik behandling i förhållande till den som parten medger sina egna tjänster och tjänsteleverantörer av samma slag.
4. En till formen identisk eller en till formen olik behandling ska anses vara mindre gynnsam om den ändrar konkurrensvillkoren till förmån för tjänster eller tjänsteleverantörer från en part i förhållande till tjänsteleverantörer från den andra parten.

5. Ingenting i denna artikel ska tolkas som att en part måste kompensera för inneboende konkurrensnackdelar som följer av de aktuella tjänsternas eller tjänsteleverantörernas utländska natur.

ARTIKEL 18.5

Behandling som mest gynnad nation

1. Varje part ska medge tjänster och tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som inte är mindre gynnsam än den behandling som parten i likadana situationer medger tjänster och tjänsteleverantörer från ett tredjeland.
2. Punkt 1 ska inte tolkas som en skyldighet för en part att till den andra partens tjänster och tjänsteleverantörer medge den behandling som följer av åtgärder för erkännande av standarder, inbegripet standarder eller kriterier för tillstånd, licensiering eller certifiering av en fysisk person eller ett företag att bedriva ekonomisk verksamhet, eller av försiktighetsåtgärder.
3. För tydlighetens skull påpekas att den behandling som avses i punkt 1 inte omfattar förfaranden eller mekanismer för tvistlösning som föreskrivs i andra internationella fördrag eller handelsavtal. De materiella bestämmelserna i andra internationella fördrag eller handelsavtal utgör inte i sig en sådan ”behandling” som avses punkt 1, och kan därför inte ge upphov till en överträdelse av denna artikel, i frånvaro av åtgärder som införts eller upprätthålls av en part. En parts åtgärder som tillämpas enligt sådana materiella bestämmelser kan utgöra *behandling* enligt denna artikel och därmed innebära en överträdelse av denna artikel.

ARTIKEL 18.6

Lokal närvaro

Ingen part får kräva att en tjänsteleverantör från den andra parten etablerar eller bibehåller ett företag eller är bosatt på dess territorium som ett villkor för gränsöverskridande tillhandahållande av en tjänst.

ARTIKEL 18.7

Marknadstillträde

Inom de sektorer eller undersektorer där åtaganden om marknadstillträde görs får en part inte, på grundval av hela sitt territorium eller på grundval av en regional underindelning, anta eller bibehålla åtgärder som

- a) medför begränsningar av
  - i) antalet tjänsteleverantörer, oavsett om det sker i form av numeriska kvoter, monopol, ensamrätt eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,
  - ii) det totala värdet av tjänstetransaktioner eller tillgångar, i form av numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,

- iii) det totala antalet tjänstetillhandahållanden eller den totala tjänstekvantiteten, uttryckt i angivna numeriska enheter i form av kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet¹, eller
  - iv) det totala antal fysiska personer som får anställas i en viss tjänstesektor eller som en tjänsteleverantör får anställa och som är nödvändiga för, och har direkt anknytning till, tillhandahållandet av en särskild tjänst, i form av numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet, eller
- b) begränsar eller ställer krav på särskilda typer av rättsliga enheter eller samriskföretag genom vilka en tjänsteleverantör får tillhandahålla en tjänst.

---

¹ Detta stycke omfattar inte en parts åtgärder som begränsar vilka insatsvaror som kan användas för tillhandahållande av tjänster.

ARTIKEL 18.8

Icke-överensstämmande åtgärder

1. Artiklarna 18.4, 18.5 och 18.6 är inte tillämpliga på
  - a) en befintlig icke-överensstämmande åtgärd som bibehålls av,
    - i) för EU-partens vidkommande,
      - A) Europeiska unionen, enligt vad som anges i tillägg 17-A-1,
      - B) en medlemsstats centrala självstyrelseorgan enligt vad som anges i tillägg 17-A-1,
      - C) en medlemsstats regionala styrelsenivå enligt vad som anges i tillägg 17-A-1, eller
      - D) en lokal styrelsenivå,
    - ii) för Chiles vidkommande,
      - A) det centrala självstyrelseorganet enligt vad som anges i tillägg 17-A-2,

B) en regional styrelsenivå enligt vad som anges i tillägg 17-A-2, eller

C) en lokal styrelsenivå,

b) en förlängning eller omedelbar förnyelse av en sådan icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a, eller

c) en ändring av en icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a i denna punkt i den mån som ändringen inte minskar åtgärdens överensstämmelse, så som den var omedelbart före ändringen, med artiklarna 18.4, 18.5 och 18.6.

2. Artikel 18.4, 18.5 och 18.6 är inte tillämplig på en parts åtgärd med avseende på sektorer, undersektorer eller verksamheter, såsom anges i bilaga 17-B.

3. Artikel 18.7 är inte tillämplig på en parts åtgärd med avseende på sektorer, undersektorer eller verksamheter som omfattas av åtaganden, såsom anges i bilaga 17-C.

ARTIKEL 18.9

Förvägran av förmåner

Förmånerna i detta kapitel får av en part förvägras en tjänsteleverantör från den andra parten, om den förvägrande parten antar eller bibehåller åtgärder som rör upprätthållandet av internationell fred och säkerhet, inbegripet skydd av mänskliga rättigheter, och som

- a) förbjuder transaktioner med den tjänsteleverantören, eller med en person som äger eller kontrollerar denna, eller
- b) skulle kränkas eller kringgås om förmånerna i detta kapitel tillerkändes den tjänsteleverantören.

ARTIKEL 18.10

Underkommittén för tjänster och investeringar

1. Underkommittén för tjänster och investeringar (*underkommittén*) upprättas i enlighet med artikel 8.8.1. När underkommittén behandlar frågor som rör tjänster ska den övervaka och säkerställa ett korrekt genomförande av kapitlen 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 och 26 samt bilagorna 17-A, 17-B, 17-C, 19-A, 19-B, 19-C, 21-A och 21-B.

KAPITEL 19

FYSISKA PERSONERS INRESA OCH TILLFÄLLIGA VISTELSE FÖR AFFÄRSÄNDAMÅL

ARTIKEL 19.1

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel är tillämpligt på en parts åtgärder avseende utövandet av näringsverksamhet genom inresa och tillfällig vistelse på dess territorium av fysiska personer från den andra parten som är affärsresenärer för etableringsändamål, investerare, personer som är föremål för företagsintern förflyttning, affärsresenärer på kortare vistelse, tjänsteleverantörer på kontraktbasis och oberoende yrkesutövare.
2. Detta kapitel är inte tillämpligt på de sektorer som avses i artikel 18.1.2 b, c och d.
3. Detta kapitel är inte tillämpligt på en parts åtgärder som påverkar fysiska personer från den andra parten som söker tillträde till dess arbetsmarknad, eller på åtgärder som rör medborgarskap, nationalitet, hemvist eller fast anställning.
4. Ingenting i detta avtal ska hindra en part från att tillämpa åtgärder för att reglera inresa till eller tillfällig vistelse på dess territorium av fysiska personer från den andra parten, inbegripet åtgärder som är nödvändiga för att skydda gränsernas integritet och säkerställa att fysiska personers förflyttning över gränserna sker i ordnade former, förutsatt att dessa åtgärder inte tillämpas på ett sätt som gör att de upphäver eller inskränker de förmåner som tillkommer den andra parten enligt denna del av avtalet.

5. Enbart det faktum att en part kräver att personer från den andra parten ska erhålla visering ska inte anses upphäva eller inskränka de förmåner som tillkommer den andra parten enligt denna del av avtalet.
6. I den mån som inga åtaganden görs i detta kapitel, ska alla krav som föreskrivs i en parts lagstiftning om fysiska personers inresa och tillfälliga vistelse fortsatt vara tillämpliga, inbegripet lagar och andra författningar om vistelsens längd.
7. Trots vad som sägs i detta kapitel ska alla krav i en parts lagstiftning rörande åtgärder avseende arbete och social trygghet fortsatt vara tillämpliga, däribland lagar och andra författningar om minimilön och kollektivavtal.
8. Åtaganden enligt detta kapitel avseende fysiska personers inresa och tillfälliga vistelse för affärsändamål är inte tillämpliga i fall där avsikten med eller följden av deras inresa och tillfälliga vistelse är att ingripa i eller på annat sätt påverka resultatet av en arbets- eller ledningstvist eller förhandling, eller anställningen av fysiska personer som är inblandade i en sådan tvist.

ARTIKEL 19.2

Definitioner

1. Definitionerna i artiklarna 17.2 och 18.2 är tillämpliga på detta kapitel och på bilagorna 19-A, 19-B och 19-C, med undantag för definitionen av *investerare* i artikel 17.2.1 j.

2. I detta kapitel och bilagorna 19-A, 19-B och 19-C gäller följande definitioner:

- a) *säljare*: affärsresenärer på kortare vistelse som
- i) företräder en tillhandahållare av tjänster eller varor från en part i syfte att förhandla om försäljning av tjänster eller varor, eller ingå avtal om att sälja tjänster eller varor för den tillhandahållaren, däribland genom att delta i möten eller konferenser, delta i samråd med affärskollegor, ta emot beställningar eller förhandla kontrakt med ett företag som är beläget på den andra partens territorium,
  - ii) inte deltar i tillhandahållandet av en tjänst inom ramen för ett kontrakt som ingås mellan ett företag som inte har någon kommersiell etablering inom den andra partens territorium där affärsresenären på kortare vistelse tillfälligt uppehåller sig, och en konsument inom det territoriet,
  - iii) inte är kommissionärer.
- b) *affärsresenärer för etableringsändamål*: fysiska personer i ledande ställning inom en juridisk person från en part som är ansvariga för att etablera ett företag tillhörande denna juridiska person på den andra partens territorium, som inte erbjuder eller tillhandahåller tjänster eller bedriver någon annan näringsverksamhet än den som krävs för etableringsändamål och som inte erhåller ersättning från någon källa inom den andra parten.
- c) *tjänsteleverantörer på kontraktbasis*: fysiska personer som är anställda av en juridisk person från en part som inte själv är etablerad inom den andra partens territorium och som inte är en byrå för rekrytering och förmedling av personal eller som agerar genom en sådan byrå och som med ärligt uppsåt har ingått ett kontrakt med en slutkonsument i den andra parten om att tillhandahålla tjänster i den andra parten, vilket kräver att dess anställda tillfälligt uppehåller sig i den andra parten för att fullgöra kontraktet om tillhandahållande av tjänster¹.
- d) *oberoende yrkesutövare*: fysiska personer som tillhandahåller en tjänst, som är etablerade som

---

¹ Det tjänstekontrakt som avses i leden b och c ska uppfylla kraven i lagen i den part där kontraktet genomförs.

egenföretagare på en parts territorium men inte på den andra partens territorium och som med ärligt uppsåt har ingått ett kontrakt (annat än genom en byrå för rekrytering och förmedling av personal) med en slutkonsument om tillhandahållande av tjänster i den andra parten, vilket kräver att de tillfälligt uppehåller sig i den andra parten¹.

- e) *installatörer och underhållspersonal*: affärsresenär på kortare vistelse med specialkunskaper som är väsentliga för en säljares eller uthyrares avtalsenliga skyldigheter, och som tillhandahåller tjänster eller utbildar personal för att tillhandahålla tjänster, i enlighet med en garanti eller annat tjänstekontrakt i samband med försäljning eller uthyrning av kommersiell eller industriell utrustning eller kommersiella eller industriella maskiner, inklusive datortjänster och tillhörande tjänster, vilka köps in eller hyrs från ett företag beläget utanför den parts territorium till vilket inresa och tillfällig vistelse begärs, under hela garantins eller tjänstekontraktets löptid.
- f) *personer som är föremål för företagsintern förflyttning*: fysiska personer som har varit anställda av, eller varit delägare i, en juridisk person från en part i minst ett år, som tillfälligt förflyttas till en av den juridiska personens företag på den andra partens territorium, och som tillhör en av följande kategorier:
- i) Chefer.
  - ii) Specialister.
  - iii) Praktikanter.
- g) *investerare*: en fysisk person som på den andra partens territorium etablerar ett företag till vilket den fysiska personen eller den juridiska person som anställer den fysiska personen har anförtrott, eller är i färd med att anförtro, ett betydande kapitalbelopp, och som utvecklar eller förvaltar det företags verksamhet i en övervakande eller verkställande roll.
- h) *chefer*: fysiska personer i ledande ställning inom en juridisk person från en part, som i första

---

¹ Det tjänstekontrakt som avses i leden b och c ska uppfylla kraven i lagen i den part där kontraktet genomförs.

hand står för ledningen av företaget på den andra partens territorium¹ och står under allmänt överinseende av eller erhåller instruktioner främst från högre chefer, styrelsen eller företagets aktieägare eller motsvarande och vars ansvarsuppgifter omfattar

- i) att leda företaget eller en avdelning eller underavdelning av detta,
  - ii) att övervaka och kontrollera det arbete som utförs av annan tillsyns- eller ledningspersonal eller personal med särskilda fackkunskaper,
  - iii) att ha behörighet att personligen anställa och säga upp personal eller tillstyrka anställning, uppsägning och andra personalåtgärder.
- i) *affärsresenärer på kortare vistelse*: fysiska personer som ansöker om inresa och tillfällig vistelse på den andra partens territorium, som inte ägnar sig åt direkt försäljning till allmänheten, som inte får ersättning från en källa inom den andra parten och som tillhör en av följande kategorier:
- i) Säljare.
  - ii) Installatörer och underhållspersonal.
- j) *specialister*: fysiska personer som arbetar inom en juridisk person från en part och som har specialkunskaper som är väsentliga för företagets verksamhetsområden, teknik eller ledning. Vid bedömningen av sådana kunskaper ska hänsyn tas inte bara till kunskaper som är specifika för företaget, utan även till huruvida personen har en hög kvalifikationsnivå, inklusive tillräcklig yrkeserfarenhet av en typ av arbete eller verksamhet som kräver särskilt tekniskt kunnande, inbegripet eventuell tillhörighet till ett ackrediterat yrke.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att denna definition inte utesluter chefer som, även om de inte direkt utför uppgifter som rör det faktiska tillhandahållandet av tjänster, utför uppgifter som är nödvändiga för tillhandahållandet av tjänsterna när de utför sina uppdrag enligt beskrivningen i denna definition.

- k) *praktikanter*: fysiska personer som har en universitetsexamen och som tillfälligt förflyttas för ändamål som rör karriärutveckling eller utbildning i affärsteknik eller affärsmetoder¹.

ARTIKEL 19.3

Personer som är föremål för företagsintern förflyttning, affärsresenärer för etableringsändamål och investerare

1. Med förbehåll för de relevanta villkor och kvalifikationer som anges i bilaga 19-A ska varje part
  - a) tillåta inresa och tillfällig vistelse för den andra partens personer som är föremål för företagsintern förflyttning, affärsresenärer för etableringsändamål och investerare,
  - b) tillåta anställning på sitt territorium av personer från den andra parten som är föremål för företagsintern förflyttning,

---

¹ Det företag som tar emot en praktikant får åläggas att i förväg lämna in ett utbildningsprogram för hela vistelsen för godkännande, vilket visar att syftet med vistelsen är utbildning. I fråga om AT, CZ, DE, ES, FR, HU och LT måste utbildningen ha anknytning till den universitetsexamen som avlagts.

- c) inte upprätthålla eller införa begränsningar i form av numeriska kvoter eller prövning av det ekonomiska behovet vad gäller det totala antal fysiska personer som inom en viss sektor tillåts resa in som affärsresenärer för etableringsändamål eller som investerare, eller som får anställas som personer som är föremål för företagsintern förflyttning, antingen för ett delområde av dess territorium eller för hela dess territorium,
- d) medge personer som är föremål för företagsintern förflyttning, affärsresenärer för etableringsändamål och investerare från den andra parten, med avseende på deras tillfälliga vistelse på dess territorium, en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer medger sina egna fysiska personer.

2. Den tillåtna vistelselängden ska vara,

- a) för Chiles vidkommande, en period på upp till två år som kan förlängas, utan krav på att ansöka om permanent uppehållstillstånd, förutsatt att de villkor på vilka vistelsen grundas fortfarande föreligger,
- b) för EU-partens vidkommande, en period på upp till tre år för chefer och specialister, upp till ett år för praktikanter och investerare och upp till 90 dagar inom en sexmånadersperiod för affärsresenärer för etableringsändamål.

ARTIKEL 19.4

Affärsresenärer på kortare vistelse

1. Med förbehåll för de undantag för tillämpningen som anges i artikel 17.7.2 och med förbehåll för de relevanta villkor och kvalifikationer som anges i bilaga 19-A, ska en part tillåta inresa och tillfällig vistelse för affärsresenärer på kortare vistelse utan att kräva ett arbetstillstånd, en prövning av det ekonomiska behovet eller andra förfaranden för förhandsgodkännande med liknande syfte.
2. Om en parts affärsresenärer på kortare vistelse tillhandahåller en tjänst till en konsument på den parts territorium där de vistas tillfälligt, ska den parten, med avseende på tillhandahållandet av den tjänsten, medge dem en behandling som inte är mindre gynnsam än den som den i likadana situationer medger sina egna tjänsteleverantörer.
3. Den tillåtna vistelsetiden ska vara högst 90 dagar under en tolv månadersperiod.

ARTIKEL 19.5

Tjänsteleverantörer på kontraktbasis och oberoende yrkesutövare

1. Varje part ska tillåta inresa och tillfällig vistelse för den andra partens tjänsteleverantörer på sitt territorium, inom de sektorer, undersektorer och verksamheter som anges i bilaga 19-B, med förbehåll för de relevanta villkor och kvalifikationer som anges där, och under förutsättning att
  - a) de fysiska personerna medverkar vid tillhandahållandet av en tjänst i egenskap av anställd hos en juridisk person som har tecknat ett tjänstekontrakt för en period på högst tolv månader,
  - b) de fysiska personer som reser in till den andra parten har varit anställda hos den juridiska person som avses i led a under minst ett år omedelbart före dagen för inlämnandet av en ansökan om inresa till den andra parten och har, på dagen för ansökan om inresa, minst tre års yrkeserfarenhet inom den verksamhetssektor som omfattas av kontraktet vilken har erhållits efter att ha uppnått myndighetsåldern,
  - c) de fysiska personer som reser in till den andra parten har
    - i) universitetsexamen eller kvalifikationer som styrker motsvarande kunskaper¹,
    - ii) yrkeskvalifikationer när så krävs för att bedriva en verksamhet enligt de lagar och andra författningar som gäller i den part där tjänsten tillhandahålls,

---

¹ Om examen eller utbildningsbeviset inte har erhållits i den part där tjänsten tillhandahålls får denna part avgöra om examen eller utbildningsbeviset motsvarar en universitetsexamen som krävs på dess territorium.

- d) den fysiska personen inte får någon annan ersättning för tillhandahållandet av tjänster på den andra partens territorium än den ersättning som betalas av den juridiska person som anställer den fysiska personen,
- e) tillträde som beviljas enligt denna artikel endast avser den tjänsteverksamhet som omfattas av kontraktet och inte medför någon rätt att använda den yrkestitel som används i den part där tjänsten tillhandahålls.

2. Varje part ska tillåta inresa och tillfällig vistelse för den andra partens oberoende yrkesutövare på sitt territorium, inom de sektorer, undersektorer och verksamheter som anges i bilaga 19-B, med förbehåll för de relevanta villkor och kvalifikationer som anges där, och under förutsättning att

- a) det ingångna kontraktet inte överstiger tolv månader,
- b) den fysiska personen vid inlämnandet av ansökan om inresa och tillfällig vistelse har minst sex års yrkeserfarenhet från den verksamhetssektor som kontraktet avser,
- c) de fysiska personer som reser in till den andra parten har
  - i) universitetsexamen eller kvalifikationer som styrker motsvarande kunskaper¹,

---

¹ Om examen eller utbildningsbeviset inte har erhållits i den part där tjänsten tillhandahålls får denna part avgöra om examen eller utbildningsbeviset motsvarar en universitetsexamen som krävs på dess territorium.

- ii) yrkeskvalifikationer om sådana krävs för att bedriva en verksamhet enligt de lagar och andra författningar som gäller i den part där tjänsten tillhandahålls,
  - d) tillträde enligt denna artikel endast avser den tjänsteverksamhet som kontraktet avser. Det medför inte någon rätt att använda den yrkestitel som används i den part där tjänsten tillhandahålls.
3. En part får inte anta eller bibehålla begränsningar, i form av numeriska kvoter eller prövning av det ekonomiska behovet, av det totala antalet tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis eller oberoende yrkesutövare från den andra parten som medges inresa och tillfällig vistelse.
4. En part ska medge tjänsteleverantörer på kontraktbasis och oberoende yrkesutövare från den andra parten, med avseende på tillhandahållande av tjänster på dess territorium, en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten, i likadana situationer, medger sina egna tjänsteleverantörer.
5. Den tillåtna vistelselängden ska vara,
- a) för EU-partens vidkommande, en sammanlagd period av högst sex månader under en 12-månadsperiod eller för kontraktets giltighetstid, beroende på vilket som är mindre,
  - b) för Chiles vidkommande, en period på upp till ett år som kan förlängas för därpå följande perioder, förutsatt att de villkor på vilka vistelsen grundas fortfarande gäller.

ARTIKEL 19.6

Icke-överensstämmande åtgärder

I den mån den relevanta åtgärden påverkar fysiska personers inresa eller tillfälliga vistelse för affärsändamål ska artikel 19.3.1 c och d samt artikel 19.5.3 och 19.5.4 inte tillämpas på

- a) en parts befintliga icke-överensstämmande åtgärder på följande nivåer:
  - i) För EU-partens vidkommande,
    - A) Europeiska unionen, enligt vad som anges i tillägg 17-A-1,
    - B) en medlemsstats centrala självstyrelseorgan enligt vad som anges i tillägg 17-A-1,
    - C) en medlemsstats regionala självstyrelseorgan enligt vad som anges i tillägg 17-A-1, eller
    - D) ett lokalt självstyrelseorgan annat än det som avses i led C.
  - ii) För Chiles vidkommande,
    - A) det centrala självstyrelseorganet enligt vad som anges i tillägg 17-A-2,

- B) en regional underindelning, enligt vad som anges i tillägg 17-A-2, eller
- C) ett lokalt självstyrelseorgan.
- b) en förlängning eller omedelbar förnyelse av en sådan icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a,
- c) en ändring av en sådan icke-överensstämmande åtgärd som avses i leden a och b i denna artikel i den mån som den inte minskar överensstämmelsen av åtgärden, såsom den förelåg omedelbart före ändringen, med artikel 19.3.1 c och d samt artikel 19.5.3 och 19.5.4, eller
- d) varje åtgärd som vidtas av en part som är förenlig med ett villkor eller en kvalifikation som anges i bilaga 17-B.

ARTIKEL 19.7

Transparens

1. En part ska offentliggöra information om inresa av och tillfällig vistelse för den andra partens fysiska personer enligt artikel 19.1.1.

2. Den information som avses i punkt 1 i denna artikel ska i tillämpliga fall omfatta
- a) kategorier av viseringar, uppehållstillstånd eller liknande tillstånd avseende inresa och tillfällig vistelse,
  - b) vilken dokumentation som krävs och vilka villkor som ska uppfyllas,
  - c) sätt för att lämna in en ansökan och alternativ om var den ska lämnas in, såsom konsulära kontor eller via internet,
  - d) ansökningsavgifter och en preliminär tidsplan för behandlingen av en ansökan,
  - e) den maximala vistelseperioden för varje typ av tillstånd som avses i led a i denna punkt,
  - f) villkoren för möjlig förlängning eller förnyelse,
  - g) bestämmelser om medföljande personer i beroendeställning,
  - h) tillgängliga förfaranden för överprövning eller överklagande,
  - i) relevanta lagar med allmän giltighet som hänför sig till fysiska personers inresa och tillfälliga vistelse.

3. Med avseende på den information som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel ska en part sträva efter att omgående informera den andra parten om införande av eventuella nya krav eller förfaranden, eller om eventuella ändringar av krav eller förfaranden som berör den faktiska ansökan om beviljande av inresa, tillfällig vistelse och, i tillämpliga fall, tillstånd att arbeta i den förstnämnda parten.

ARTIKEL 19.8

Icke-tillämpning av tvistlösning

Kapitel 38 är inte tillämpligt på en vägran att bevilja inresa och tillfällig vistelse, såvida det inte rör sig om en återkommande praxis.

KAPITEL 20

INHEMSK REGLERING

ARTIKEL 20.1

Tillämpningsområde och definitioner

1. Detta kapitel är tillämpligt på åtgärder som parterna vidtar avseende licensieringskrav och licensieringsförfaranden, kvalifikationskrav och kvalifikationsförfaranden samt tekniska standarder¹ som påverkar
  - a) gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster,
  - b) tillhandahållande av en tjänst eller utövande av annan näringsverksamhet genom etablering av ett företag eller drift av en omfattad investering, eller
  - c) tillhandahållande av en tjänst genom tillfällig vistelse av kategorier av fysiska personer från en part på den andra partens territorium enligt definitionen i artikel 19.1.
2. Detta kapitel är endast tillämpligt på sektorer för vilka en part har gjort specifika åtaganden enligt kapitlen 17, 18 och 19 och i den mån dessa specifika åtaganden gäller.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att när det gäller åtgärder som rör tekniska standarder är detta kapitel endast tillämpligt på de åtgärder som berör handeln med tjänster.

3. Trots vad som sägs i punkt 2 är detta kapitel inte tillämpligt på licensieringskrav och licensieringsförfaranden, kvalifikationskrav och kvalifikationsförfaranden samt tekniska standarder för

- a) tillverkning av baskemikalier och andra kemiska produkter,
- b) tillverkning av gummivaror,
- c) plastvarutillverkning,
- d) tillverkning av elmotorer, generatorer och transformatorer,
- e) tillverkning av ackumulatorer, galvaniska element och batterier,
- f) återvinning av avfall och skrot av metall och icke-metall.

4. Trots vad som sägs i punkt 1 är detta kapitel inte tillämpligt på en parts åtgärder i den mån de utgör begränsningar som omfattas av bindningslistor enligt artiklarna 17.5, 17.6, 17.11.1, 17.11.2, 18.4, 18.6, 18.7, 18.8.1, 18.8.2, 19.3.1, 19.4.2, 19.5.1 och 19.6.

5. I detta kapitel gäller följande definitioner:

- a) *tillstånd*: ett godkännande för att bedriva någon av de typer av verksamhet som avses i punkt 1 a, b och c och som är resultatet av ett förfarande som en sökande måste följa för att visa att licensieringskrav, kvalifikationskrav eller tekniska standarder är uppfyllda.

- b) *behörig myndighet*: ett självstyrelseorgan, en myndighet eller ett icke-statligt organ på lokal, regional eller central nivå vid utövandet av befogenheter som delegerats av centrala, regionala eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter, som har rätt att fatta beslut om tillstånd att tillhandahålla en tjänst, inbegripet genom etablering av ett företag, eller om tillstånd att bedriva någon annan näringsverksamhet.
- c) *licensieringsförfaranden*: administrativa regler eller förfaranderegler som en fysisk eller juridisk person som ansöker om tillstånd, inbegripet en ändring eller förlängning av ett tillstånd, måste följa för att visa att licensieringskraven uppfylls.
- d) *licensieringskrav*: andra materiella krav än kvalifikationskrav som en fysisk eller juridisk person måste uppfylla för att erhålla, ändra eller förnya ett tillstånd.
- e) *kvalifikationsförfaranden*: administrativa regler eller förfaranderegler som en fysisk person måste följa för att visa att kvalifikationskraven uppfylls, i syfte att erhålla ett tillstånd.
- f) *kvalifikationskrav*: materiella krav som rör en fysisk persons kompetens att tillhandahålla en tjänst och som en fysisk person är skyldig att uppfylla för att erhålla, ändra eller förnya ett tillstånd.

6. Vid tillämpningen av detta kapitel ska även definitionerna i artiklarna 17.2 och 18.2 tillämpas.

ARTIKEL 20.2

Villkor för licensiering och kvalifikationer

1. Varje part ska säkerställa att åtgärder rörande licensieringskrav, licensieringsförfaranden samt kvalifikationskrav och kvalifikationsförfaranden grundas på kriterier som hindrar de behöriga myndigheterna från att göra godtyckliga bedömningar.
2. De kriterier som avses i punkt 1 ska vara
  - a) tydliga,
  - b) objektiva och transparenta¹,
  - c) tillgängliga i förväg för allmänheten och berörda personer.
3. Varje part ska uppmuntra sina behöriga myndigheter att, vid antagandet av tekniska standarder, anta tekniska standarder som utarbetats genom öppna och transparenta förfaranden, och ska uppmana alla organ, inbegripet relevanta internationella organisationer², som utsetts att utarbeta tekniska standarder att göra detta genom öppna och transparenta förfaranden.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att dessa kriterier bland annat kan omfatta behörighet och förmåga att tillhandahålla en tjänst eller bedriva någon annan ekonomisk verksamhet, inbegripet att göra detta i enlighet med en parts rättsliga krav, såsom hälso- och miljökrav. De behöriga myndigheterna får avgöra vilken vikt som ska läggas vid varje kriterium.

² Begreppet *relevanta internationella organisationer* avser internationella organ vars medlemskap är öppet för båda parternas relevanta organ.

4. Ett tillstånd ska, förutsatt att det finns tillgängligt, beviljas så snart det mot bakgrund av ett lämpligt prov har fastställts att villkoren för att erhålla ett tillstånd är uppfyllda.

5. Om antalet licenser för en viss verksamhet är begränsat på grund av knappa naturtillgångar eller begränsad teknisk kapacitet ska varje part göra ett urval mellan potentiella kandidater med hjälp av ett förfarande som fullt ut garanterar opartiskhet och transparens, särskilt inbegripet tillräcklig publicitet om förfarandets inledande, utförande och avslutande.

6. Med förbehåll för punkt 5 får varje part vid fastställandet av reglerna för urvalsförfarandet beakta legitima policymål, inbegripet hälso- och säkerhetsaspekter, miljöskydd och bevarande av kulturarv.

ARTIKEL 20.3

Licensierings- och kvalifikationsförfaranden

1. Licensierings- och kvalifikationsförfaranden samt licensierings- och kvalifikationsformaliteter ska vara tydliga, offentliggöras i förväg och får inte i sig utgöra en begränsning av tillhandahållandet av en tjänst eller utövandet av någon annan näringsverksamhet. Varje part ska sträva efter att göra sådana förfaranden och formaliteter så enkla som möjligt och ska inte i onödan försvåra eller försena tillhandahållandet av tjänsten eller utövandet av någon annan näringsverksamhet.

2. Om tillstånd krävs ska varje part omgående publicera eller på annat sätt offentliggöra den information som är nödvändig för att sökanden ska kunna uppfylla kraven och följa förfarandena för att erhålla, bibehålla, ändra och förnya ett sådant tillstånd. Sådan information ska, i den mån den föreligger, åtminstone omfatta

- a) krav och förfaranden,
- b) kontaktuppgifter till relevanta behöriga myndigheter,
- c) avgifter,
- d) tekniska standarder,
- e) förfaranden för att överklaga eller begära omprövning av beslut som rör ansökningar,
- f) förfaranden för att övervaka eller upprätthålla efterlevnaden av villkoren för licenser och kvalifikationer,
- g) möjligheter för allmänheten att delta, till exempel genom utfrågningar eller inhämtning av synpunkter,
- h) vägledande tidsramar för handläggningen av en ansökan.

3. En tillståndsavgift¹ som de sökande kan behöva betala ska vara rimlig, transparent och inte i sig begränsa tillhandahållandet av den berörda tjänsten eller utövandet av den relevanta näringsverksamheten.
4. Varje part ska säkerställa att de förfaranden som tillämpas av den behöriga myndigheten samt dess beslut i tillståndsprocessen är opartiska i förhållande till alla sökande. Den behöriga myndigheten ska fatta sitt beslut på ett oberoende sätt och ska inte vara ansvarig inför någon person som tillhandahåller tjänsterna eller utövar den näringsverksamhet för vilket tillståndet krävs.
5. Om det finns särskilda tidsfrister för ansökningar ska en sökande ges en rimlig tidsperiod för att lämna in en ansökan. Om möjligt bör den behöriga myndigheten godta ansökningar i elektroniskt format på samma äkthetsvillkor som ansökningar i pappersform.
6. Den behöriga myndigheten ska, efter det att en ansökan har lämnats in, börja behandla den utan oskäligt dröjsmål. Varje part ska sträva efter att fastställa den vägledande tidsramen för behandling av ansökan och ska på begäran av sökanden och utan oskäligt dröjsmål säkerställa att den behöriga myndigheten tillhandahåller information om ansökans status. Varje part ska säkerställa att handläggningen av en ansökan, inbegripet det slutgiltiga beslutet, slutförs inom en rimlig tidsperiod efter den dag då den fullständiga ansökan lämnades in.

---

¹ Tillståndsavgifter omfattar inte avgifter för utnyttjande av naturtillgångar, betalningar för auktioner, upphandlingar eller andra icke-diskriminerande sätt att tilldela koncessioner, eller obligatoriska bidrag till tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster.

7. Den behöriga myndigheten ska, inom en rimlig tidsperiod efter mottagandet av en ansökan som den anser vara ofullständig, informera sökanden, i möjligaste mån identifiera den ytterligare information som krävs för att komplettera ansökan och ge sökanden möjlighet att rätta till brister.
8. Den behöriga myndigheten ska godta kopior av handlingar som bestyrkts i enlighet med partens lagstiftning i stället för originalhandlingar, såvida inte den behöriga myndigheten kräver originalhandlingar för att skydda tillståndsförfarandets integritet.
9. Om den behöriga myndigheten avslår en ansökan ska sökanden, antingen på egen begäran eller på den behöriga myndighetens initiativ, informeras skriftligen och utan oskäligt dröjsmål. Sökanden ska i princip informeras om skälen till att ansökan avslås och om tidsfristen för inlämning av ett överklagande av detta beslut. En sökande ska tillåtas att inom en rimlig tidsfrist lämna in en ansökan på nytt.
10. Varje part ska säkerställa att ett tillstånd, när det väl har beviljats, träder i kraft utan oskäligt dröjsmål och i enlighet med de villkor som anges däri.
11. Om prov måste avläggas för att erhålla ett tillstånd, ska den behöriga myndigheten säkerställa att sådana prov hålls med rimligt täta intervall och ge sökandena en rimlig tidsperiod för att ansöka om att avlägga provet.

ARTIKEL 20.4

Översyn

Om resultaten av förhandlingarna avseende artikel V.4 i Gats träder i kraft ska parterna gemensamt se över dessa resultat. Om den gemensamma översynen bedömer att införlivandet av dessa resultat i denna del av avtalet skulle förbättra bestämmelserna i detta avtal, ska parterna gemensamt besluta om huruvida dessa resultat ska införlivas i denna del av avtalet.

ARTIKEL 20.5

Förvaltning av åtgärder med allmän tillämpning

Varje part ska säkerställa att alla åtgärder med allmän giltighet som påverkar handeln med tjänster förvaltas på ett rimligt, objektiva och opartiskt sätt.

ARTIKEL 20.6

Överklagande av administrativa beslut

Varje part ska upprätta eller bibehålla allmänna domstolar, skiljedomstolar eller förvaltningsdomstolar eller rättsliga förfaranden, skiljeförfaranden eller administrativa förfaranden som på en berörd investerares eller tjänsteleverantörs begäran tillhandahåller skyndsam överprövning av och, i motiverade fall, lämpliga korrigerande åtgärder för administrativa beslut som påverkar etablering, gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster eller tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål. Om sådana förfaranden inte är oberoende av den myndighet som svarar för det administrativa beslutet i fråga, ska varje part säkerställa att förfarandena sörjer för en objektiv och opartisk omprövning.

KAPITEL 21

ÖMSESIDIGT ERKÄNNANDE AV YRKESKVALIFIKATIONER

ARTIKEL 21.1

Ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer

1. Ingenting i detta kapitel ska hindra en part från att kräva att fysiska personer måste ha de kvalifikationer och den yrkeserfarenhet som krävs för verksamhetssektorn i fråga på det territorium där verksamheten utövas.

2. Varje part ska uppmuntra relevanta yrkesorganisationer eller myndigheter inom den berörda verksamhetssektorn att inom sitt territorium utarbeta och lämna gemensamma rekommendationer om ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer till den underkommitté för tjänster och investeringar som avses i artikel 18.10. Sådana gemensamma rekommendationer ska stödjas av en evidensbaserad bedömning av

- a) det ekonomiska värdet av en planerad överenskommelse om ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer (*överenskommelse om ömsesidigt erkännande*),
- b) förenligheten mellan de respektive ordningarna, dvs. i vilken utsträckning de krav som varje part tillämpar på tillstånd, licensiering, drift och certifiering är förenliga.

3. När underkommittén för tjänster och investeringar mottagit en gemensam rekommendation ska den inom en rimlig tidsperiod se över dess överensstämmelse med denna del av avtalet. Underkommittén får efter en sådan översyn utarbeta och rekommendera att Gemensamma rådet i enlighet med artikel 8.5.1 a antar ett beslut om överenskommelse om ömsesidigt erkännande i syfte att fastställa eller ändra de överenskommelser för ömsesidigt erkännande som anges i bilaga 21-B¹.

4. En överenskommelse som avses i punkt 3 i denna artikel ska innehålla villkor för erkännande av yrkeskvalifikationer som förvärvats i EU-parten och yrkeskvalifikationer som förvärvats i Chile för en verksamhet som omfattas av kapitlen 17, 18, 19 och 26.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att överenskommelser om ömsesidigt erkännande inte får leda till ett automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer, utan ska i parternas ömsesidiga intresse fastställa villkoren för de behöriga myndigheter som beviljar erkännande av sådana kvalifikationer.

5. De riktlinjer för överenskommelser om erkännande av yrkeskvalifikationer som anges i bilaga 21-A ska beaktas vid utarbetandet av de gemensamma rekommendationer som avses i punkt 2 i denna artikel och av Gemensamma rådet vid bedömningen av om överenskommelsen ska antas, såsom avses i punkt 3 i denna artikel.

KAPITEL 22

LEVERANSTJÄNSTER

ARTIKEL 22.1

Tillämpningsområde och definitioner

1. I detta kapitel fastställs principerna för regelverket för alla leveranstjänster.
2. I detta kapitel gäller följande definitioner:
  - a) *leveranstjänster*: post-, bud- och expresstjänster, däribland hämtning, sortering, transport och leverans av postförsändelser.

- b) *expressleveranstjänster*: hämtning, sortering, transport och leverans av postförsändelser med ökad snabbhet och tillförlitlighet, vilket kan inbegripa mervärdestjänster såsom hämtning på ursprungsadressen, personlig leverans till adressaten, spårning, möjlighet att ändra destination och adressat under transitering eller mottagningsbevis.
- c) *expressförsändelsetjänster*: internationella expressleveranstjänster som tillhandahålls genom Express Mail Service Cooperative (EMS Cooperative), som är den frivilliga sammanslutningen av utsedda postoperatörer inom Världspostföreningen (UPU).
- d) *licens*: ett tillstånd som beviljas en enskild leverantör av leveranstjänster av en behörig regleringsmyndighet och som anger förfaranden, skyldigheter och krav som är specifika för leveranstjänstesektorn.
- e) *postförsändelse*: en försändelse på högst 31,5 kg adresserad i den slutliga form i vilken den ska befordras av alla slags leverantörer av leveranstjänster, oberoende av om dessa är offentliga eller privata, och som kan omfatta försändelser såsom brev, paket, tidningar eller kataloger.
- f) *postmonopol*: ensamrätt att tillhandahålla angivna leveranstjänster på en parts territorium, i enlighet med den partens lagstiftning.
- g) *samhällsomfattande tjänst*: stadigvarande tillhandahållande av en leveranstjänst av angiven kvalitet på en parts hela territorium till överkomliga priser för alla användare.

ARTIKEL 22.2

Samhällsomfattande tjänster

1. Varje part har rätt att bestämma vilken slags skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster den önskar bibehålla. Varje part som bibehåller en skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster ska administrera denna på ett transparent, icke-diskriminerande och neutralt sätt med avseende på alla leverantörer av leveranstjänster som omfattas av skyldigheten.
2. Om en part kräver att inkommande expressförsändelsetjänster ska tillhandahållas som en samhällsomfattande tjänst får den inte medge dessa tjänster förmånsbehandling i förhållande till andra internationella expressleveranstjänster.

ARTIKEL 22.3

Förebyggande av konkurrensnedvridande metoder

Varje part ska säkerställa att en leverantör av leveranstjänster som omfattas av en skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster eller ett postmonopol inte använder konkurrensnedvridande metoder såsom

- a) att använda intäkterna från tillhandahållandet av en tjänst som omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster eller ett postmonopol till att korssubventionera tillhandahållandet av en expressleveranstjänst eller en icke-samhällsomfattande leveranstjänst, eller

- b) att utan skäl differentiera mellan kunder såsom företagskunder, storkunder eller samlastare vad gäller priser eller andra avtalsvillkor vid tillhandahållandet av en tjänst som är föremål för en skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster eller ett postmonopol.

ARTIKEL 22.4

Licenser

1. Om en part kräver licens för tillhandahållande av leveranstjänster ska den offentliggöra
  - a) alla licensieringskrav och den tid som vanligen går åt till att fatta ett beslut om en licensansökan,
  - b) licensvillkoren.

2. Förfarandena, skyldigheterna och kraven för en licens ska vara transparenta, icke-diskriminerande och grunda sig på objektiva kriterier.

3. Om en licensansökan avslås av den behöriga regleringsmyndigheten ska denna skriftligen underrätta sökanden om skälen till avslaget. Varje part ska upprätta eller upprätthålla ett överklagandeförfarande genom ett organ som är oberoende av de parter som deltar i förfarandet för licensansökan. Denna instans kan vara en tribunal eller en domstol.

ARTIKEL 22.5

Regleringsmyndigheternas oberoende

1. Varje part ska säkerställa att ingen myndighet som ansvarar för att reglera leveranstjänster är ansvarig inför någon leverantör av leveranstjänster, och att de beslut och förfaranden som regleringsmyndigheten antar är opartiska, icke-diskriminerande och transparenta med avseende på alla marknadsaktörer på dess territorium.
2. Varje part ska säkerställa att den myndighet som ansvarar för att reglera leveranstjänster utför sina uppgifter i god tid och har tillräckliga ekonomiska resurser och personalresurser.

KAPITEL 23

TELEKOMMUNIKATIONSTJÄNSTER

ARTIKEL 23.1

Tillämpningsområde

1. I detta kapitel fastställs principerna för regelverket för tillhandahållande av telekommunikationsnät och telekommunikationstjänster, som liberaliserats i enlighet med kapitlen 17 och 18.
2. Detta kapitel är inte tillämpligt på tjänster som tillhandahåller, eller utövar redaktionell kontroll över, innehåll som överförs med hjälp av telekommunikationsnät och telekommunikationstjänster.

ARTIKEL 23.2

Definitioner

I detta kapitel gäller följande definitioner:

- a) *tillhörande faciliteter*: tjänster, fysisk infrastruktur och andra faciliteter i samband med ett telekommunikationsnät eller en telekommunikationstjänst som möjliggör eller stöder tillhandahållande av tjänster via det nätet eller den tjänsten, eller har möjlighet att göra detta, och som kan inbegripa byggnader eller tillträde till byggnader, ledningar i byggnader, antenner, torn och andra stödkonstruktioner, kanalisation, rör, master, inspektionsbrunnar och kopplingsskåp.
- b) *väsentliga faciliteter*: faciliteter som hör till ett allmänt telekommunikationsnät eller en allmän telekommunikationstjänst och som
  - i) endast eller till övervägande del tillhandahålls av en enda eller ett begränsat antal leverantörer,
  - ii) det inte är ekonomiskt eller tekniskt möjligt att ersätta för att tillhandahålla en tjänst.
- c) *samtrafik*: sammankoppling av allmänna telekommunikationsnät som används av samma eller olika leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster för att en leverantörs användare ska kunna kommunicera med samma eller en annan leverantörs användare eller få tillgång till tjänster som tillhandahålls av andra leverantörer, oavsett om dessa tjänster tillhandahålls av de deltagande leverantörerna eller en annan leverantör med tillgång till nätet.

- d) *internetanslutningstjänster*: allmänna telekommunikationstjänster som erbjuder anslutning till internet på en parts territorium, och därigenom möjliggör anslutning för praktiskt taget alla ändpunkter på internet, oberoende av vilken nätteknik och terminalutrustning som används.
- e) *hyrda förbindelser*: telekommunikationstjänster eller telekommunikationsfaciliteter mellan två eller flera angivna punkter, inbegripet virtuella varianter, som reserverar kapacitet särskilt avsedd att användas av eller vara tillgänglig för en användare.
- f) *betydande leverantör*: en leverantör av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster som har förmåga att väsentligt påverka villkoren för deltagande (med hänsyn till pris och utbud) på en relevant marknad för telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster till följd av dess kontroll över väsentliga faciliteter eller utnyttjande av dess ställning på den marknaden.
- g) *nätverkselement*: faciliteter eller utrustning som används för att tillhandahålla en allmän telekommunikationstjänst, inbegripet egenskaper, funktioner och kapacitet som tillhandahålls med hjälp av de faciliteterna eller den utrustningen.
- h) *nummerportabilitet*:
- i) för EU-partens vidkommande, möjligheten för en abonnent som så begär att behålla sitt befintliga telefonnummer, på samma plats när det gäller abonnenter med fast telefonlinje, vid byte mellan samma kategori av leverantörer av allmänna telekommunikationstjänster, utan försämrad kvalitet, tillförlitlighet eller bekvämlighet;

- ii) för Chiles vidkommande, en slutanvändares möjlighet att på begäran behålla sitt befintliga telefonnummer vid byte mellan leverantörer av allmänna telekommunikationstjänster, utan försämrad kvalitet, tillförlitlighet eller bekvämlighet.
- i) *allmänt telekommunikationsnät*: varje telekommunikationsnät som helt eller huvudsakligen används för att tillhandahålla allmänna telekommunikationstjänster mellan nätanslutningspunkter.
- j) *allmän telekommunikationstjänst*: alla telekommunikationstjänster som erbjuds allmänheten som allmänna tjänster.
- k) *abonnet*: varje fysisk eller juridisk person som är part i ett avtal med en leverantör av allmänna telekommunikationstjänster om tillhandahållande av sådana tjänster.
- l) *telekommunikation*: överföring och mottagning av signaler genom elektromagnetiska medel.
- m) *telekommunikationsnät*: system för överföring och, i tillämpliga fall, utrustning för koppling eller dirigering samt andra resurser, inbegripet inaktiva nätverkselement, som möjliggör överföring och mottagande av signaler genom tråd, radio, optisk kanal eller andra elektromagnetiska medel.
- n) *regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet*: det eller de organ som av en part anförtrotts ansvar för reglering av de telekommunikationsnät och telekommunikationstjänster som omfattas av detta kapitel¹.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att *regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet* inkluderar alla myndigheter som en part ålägger att fullgöra de skyldigheter som anges i detta kapitel.

- o) *telekommunikationstjänst*: en tjänst som helt eller huvudsakligen består i överföring och mottagning av signaler, inbegripet sändningssignaler, över telekommunikationsnät, inbegripet via nät som används för sändningstjänster.
- p) *samhällsomfattande tjänst*: ett minimum av tjänster av en viss angiven kvalitet som måste göras tillgängliga för alla användare på en parts territorium, oberoende av deras geografiska läge och till ett överkomligt pris.
- q) *användare*: fysisk eller juridisk person som använder ett allmänt telekommunikationsnät eller en allmän telekommunikationstjänst.

ARTIKEL 23.3

Regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet

1. Varje part ska säkerställa att dess regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet är juridiskt åtskild och funktionellt oberoende från alla leverantörer av telekommunikationsnät, telekommunikationstjänster eller telekommunikationsutrustning, och att de beslut som antas av, och de förfaranden som används av, dess regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet är opartiska med avseende på alla marknadsaktörer.
2. En part som behåller äganderätten till eller kontrollen över leverantörer av telekommunikationsnät, telekommunikationstjänster eller telekommunikationsutrustning ska säkerställa att det görs faktisk organisatorisk åtskillnad mellan regleringsverksamheten för telekommunikation och sådan verksamhet som rör ägande eller kontroll.

3. I syfte att säkerställa att regleringsmyndigheterna på telekommunikationsområdet är oberoende och opartiska ska varje part säkerställa att dess regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet inte har ett ekonomiskt intresse i eller en operativ eller ledande roll hos någon leverantör av telekommunikationsnät, telekommunikationstjänster eller telekommunikationsutrustning.
4. Varje part ska säkerställa att leverantörer av telekommunikationsnät, telekommunikationstjänster eller telekommunikationsutrustning inte påverkar beslut från och förfaranden för regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet.
5. Varje part ska ge sin regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet den reglerings- och tillsynsbefogenhet samt de ekonomiska resurser och personalresurser som krävs för att utföra de uppgifter som den tilldelas för att säkerställa efterlevnaden av de skyldigheter som anges i detta kapitel. Denna befogenhet ska utövas på ett transparent sätt och i god tid. Dessa uppgifter ska offentliggöras i lättillgänglig och tydlig form, särskilt när dessa uppgifter åläggs fler än ett organ.
6. Varje part ska ge sin regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet befogenhet att säkerställa att leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster på begäran omgående förser den med all information, inbegripet finansiell information, som krävs för att regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet ska kunna utföra sina uppgifter i enlighet med detta kapitel. Den tillhandahållna informationen ska behandlas i enlighet med konfidentialitetskraven.

7. Varje part ska säkerställa att en användare eller leverantör av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster som berörs av ett beslut utfärdat av dess regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet har rätt att överklaga beslutet till ett överklagandeorgan som är oberoende av regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet och övriga parter som berörs av beslutet. I avvaktan på resultatet av detta överklagande ska det beslut som utfärdats av regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet fortsätta att gälla, såvida inte interimistiska åtgärder beviljas i enlighet med den partens lagstiftning.

ARTIKEL 23.4

Tillstånd att tillhandahålla telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster

1. Om en part kräver tillstånd för tillhandahållande av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster ska den ange en rimlig tidsperiod som normalt krävs för att regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet ska fatta beslut om begäran om tillstånd, meddela denna tidsperiod till sökanden på ett transparent sätt och sträva efter att fatta beslut om begäran inom den meddelade tidsperioden¹.
2. Alla tillståndskriterier och tillämpliga förfaranden ska vara så enkla, objektiva, transparenta, icke-diskriminerande och proportionella som möjligt. Alla skyldigheter och villkor som åläggs eller är knutna till ett tillstånd ska vara icke-diskriminerande, transparenta och proportionella, och ska röra de tjänster som tillhandahålls.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att denna artikel inte hindrar en part från att ge tillstånd för tillhandahållande av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster genom en enkel delgivning utan att behöva vänta på ett beslut från regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet.

3. Varje part ska säkerställa att en sökande får en skriftlig underrättelse om skälen till ett avslag på eller återkallande av ett tillstånd, eller till ett åläggande av leverantörsspecifika villkor. Vid avslag, återkallande eller åläggande ska sökanden ha möjlighet att överklaga till ett överklagandeorgan.

4. De administrativa avgifter som i förekommande fall tas ut av leverantörer ska vara objektiva, transparenta, icke-diskriminerande och stå i proportion till de administrativa kostnader som rimligen uppstår i samband med förvaltning, kontroll och genomdrivande av de skyldigheter som anges i detta kapitel¹.

ARTIKEL 23.5

Samtrafik

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 23.9 ska varje part säkerställa att en leverantör av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster på dess territorium har rätt och, på begäran av en annan leverantör av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster på dess territorium, skyldighet att förhandla om samtrafik i syfte att tillhandahålla allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster på dess territorium.

---

¹ Administrativa avgifter omfattar inte betalning för rätten att använda knappa resurser och obligatoriska bidrag till tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster.

ARTIKEL 23.6

Tillträde och användning

1. Varje part ska säkerställa att alla tjänsteleverantörer från den andra parten medges tillträde till och får använda alla allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster på skäligen och icke-diskriminerande¹ villkor. Denna skyldighet ska bland annat tillämpas på punkterna 2–5.
2. Varje part ska säkerställa att alla tjänsteleverantörer från den andra parten har tillgång till och kan använda alla allmänna telekommunikationstjänster som erbjuds inom eller över den partens gräns, inbegripet privata hyrda förbindelser, och ska i detta syfte, om inte annat följer av punkt 5, säkerställa att en sådan leverantör tillåts
  - a) köpa eller hyra och ansluta terminalutrustning eller annan utrustning som gränssnitt mot nätet och som är nödvändig för tillhandahållandet av sina tjänster,
  - b) sammanlänka privata hyrda eller ägda förbindelser med allmänna telekommunikationsnät eller med förbindelser som hyrs eller ägs av en annan leverantör av telekommunikationstjänster,
  - c) använda valfria driftsprotokoll vid tillhandahållandet av andra tjänster än sådana som är nödvändiga för att säkerställa telekommunikationstjänsternas tillgänglighet för allmänheten.

---

¹ I denna artikel avses med *icke-diskriminerande* behandling som mest gynnad nation och nationell behandling enligt definitionerna i artiklarna 17.9, 17.11, 18.4 och 18.5, samt på villkor som inte är mindre gynnsamma än dem som medges andra användare av liknande allmänna telekommunikationsnät eller tjänster i likadana situationer.

3. Varje part ska säkerställa att en tjänsteleverantör från den andra parten får använda allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster för att förflytta information inom den partens territorium eller över dess gränser, inbegripet för denna tjänsteleverantörs företagsinterna kommunikation, samt för att få tillgång till information som finns i databaser eller lagras på annat sätt i maskinläsbart skick inom någon av parternas territorium.

4. Trots vad som sägs i punkt 3 får en part vidta sådana åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa säkerheten och konfidentialiteten vid kommunikationer, under förutsättning att sådana åtgärder inte tillämpas på ett sätt som skulle utgöra ett medel för godtycklig eller oberättigad diskriminering eller en förtäckt restriktion av handeln med tjänster.

5. Varje part ska säkerställa att tillträde till och användning av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster på dess territorium inte belastas med villkor utöver dem som är nödvändiga för att

- a) trygga skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster för leverantörer av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster, särskilt vad gäller deras möjlighet att göra sina tjänster tillgängliga för allmänheten, eller
- b) skydda den tekniska integriteten hos allmänna telekommunikationsnät och telekommunikationstjänster.

ARTIKEL 23.7

Lösning av tvister på telekommunikationsområdet

1. Varje part ska säkerställa att regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet, i händelse av tvist mellan leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster vad gäller rättigheter eller skyldigheter som följer av detta kapitel, på begäran av någon de tvistande parterna, fattar ett bindande beslut inom en rimlig tidsperiod för att lösa tvisten.
2. Varje part ska säkerställa att det beslut som fattas av regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet görs tillgängligt för allmänheten, med förbehåll för kraven rörande affärshemligheter enligt partens lagar och andra författningar. Den nationella regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet ska ge de tvistande parterna en fullständig redogörelse av de skäl som beslutet grundar sig på. De tvistande parterna ska ha rätt att överklaga det beslutet i enlighet med artikel 23.3.7.
3. Varje part ska säkerställa att det förfarande som avses i punkterna 1 och 2 inte hindrar någon av de tvistande parterna från att väcka talan vid en rättslig myndighet i enlighet med partens lagar och andra författningar.

ARTIKEL 23.8

Konkurrensskydd gentemot betydande leverantörer

Varje part ska anta eller upprätthålla lämpliga åtgärder i syfte att förhindra att leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster som på egen hand eller tillsammans är en betydande leverantör börjar tillämpa eller fortsätter att tillämpa konkurrensbegränsande metoder, däribland

- a) deltagande i konkurrensbegränsande korssubventionering,
- b) utnyttjande av information från konkurrenter, med konkurrensbegränsande effekter,
- c) underlåtenhet att låta andra tjänsteleverantörer i god tid få tillgång till tekniska uppgifter om väsentliga faciliteter och kommersiellt relevanta uppgifter som är nödvändiga för att dessa ska kunna tillhandahålla tjänster.

ARTIKEL 23.9

Samtrafik med betydande leverantörer

1. Varje part ska säkerställa att betydande leverantörer av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster tillhandahåller samtrafik på alla tekniskt genomförbara punkter i nätet. Betydande leverantörer ska tillhandahålla denna samtrafik
  - a) på icke-diskriminerande villkor, inbegripet vad gäller priser, tekniska standarder, specifikationer, kvalitet och underhåll, och till en kvalitet som inte är mindre gynnsam än den som tillhandahålls för deras egna likadana tjänster eller för likadana tjänster som tillhandahålls av deras dotterbolag eller andra närstående företag,
  - b) i god tid samt på villkor, inbegripet vad gäller priser, tekniska standarder, specifikationer, kvalitet och underhåll, som är transparenta, skäliga, fastställda med hänsyn till vad som är ekonomiskt möjligt och tillräckligt åtskilda för att leverantören inte ska behöva betala för nätverkskomponenter eller faciliteter som den inte behöver för att tjänsten ska kunna tillhandahållas,
  - c) på begäran, i punkter förutom de nätanslutningspunkter som erbjuds majoriteten av användarna, mot kostnader som återspeglar kostnaderna för att upprätta nödvändiga ytterligare funktioner.
2. Varje part ska offentliggöra de tillämpliga förfarandena för samtrafik med en betydande leverantör.

3. Varje part ska säkerställa att betydande leverantörer gör antingen sina avtal om samtrafik eller, i tillämpliga fall, sina referensanbud avseende samtrafik offentligt tillgängliga.

ARTIKEL 23.10

Tillgång till betydande leverantörers väsentliga faciliteter

Varje part ska ge sin regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet befogenhet att kräva att betydande leverantörer på dess territorium gör sina väsentliga faciliteter tillgängliga för leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster på skäliga och icke-diskriminerande villkor i syfte att tillhandahålla telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster, utom om detta inte är nödvändigt för att uppnå effektiv konkurrens på grundval av de uppgifter om faktiska omständigheter som samlats in och den bedömning av marknaden som utförts av regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet. En betydande leverantörs väsentliga faciliteter får omfatta nätverkselement, tjänster i form av hyrda förbindelser och tillhörande faciliteter.

ARTIKEL 23.11

Knappa resurser

1. Varje part ska säkerställa att tilldelningen och beviljandet av nyttjanderätter till knappa resurser, inbegripet radiospektrum, nummer och ledningsrätter, sker på ett öppet, objektiva, lägligt, transparent, icke-diskriminerande och proportionellt sätt och i syfte att uppnå mål av allmänt intresse. Förfaranden, villkor och skyldigheter som är knutna till nyttjanderätter ska grundas på objektiva, transparenta, icke-diskriminerande och proportionella kriterier.
2. Varje part ska göra uppgifter om den aktuella användningen av tilldelade frekvensband offentligt tillgängliga, men det krävs inga detaljerade angivelser om vilka radiospektrum som tilldelats för specifika statliga användningsområden.
3. En parts åtgärder för att tilldela eller avdela spektrum och hantera frekvenser är inte i sig åtgärder som strider mot artiklarna 17.8 och 18.7. Varje part behåller i enlighet med detta rätten att fastställa och tillämpa åtgärder för spektrum- och frekvenshantering som kan leda till begränsningar av antalet leverantörer av telekommunikationstjänster, förutsatt att detta sker på ett sätt som är förenligt med denna del. Detta inbegriper möjligheten att tilldela frekvensband med hänsyn till nuvarande och framtida behov och spektrumtillgång.

ARTIKEL 23.12

Nummerportabilitet

Varje part ska säkerställa att leverantörer av allmänna telekommunikationstjänster på dess territorium erbjuder nummerportabilitet, i god tid och på skäliga villkor.

ARTIKEL 23.13

Samhällsomfattande tjänster

1. Varje part har rätt att fastställa vilka slags skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster som den önskar upprätthålla och att besluta om deras omfattning och genomförande.
2. Skyldigheterna att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster kommer inte i sig att betraktas som konkurrensbegränsande, förutsatt att de förvaltas på ett proportionellt, transparent, objektivt och icke-diskriminerande sätt. Administrationen av skyldigheterna ska vara konkurrensneutral och inte vara mer betungande än nödvändigt för det slags samhällsomfattande tjänst som fastställts av parten.
3. Varje part ska säkerställa att förfarandena för att utse leverantörer av samhällsomfattande tjänster är öppna för alla leverantörer av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster, och ska utse leverantörer av samhällsomfattande tjänster med hjälp av en effektiv, transparent och icke-diskriminerande metod.

4. Om en part beslutar att finansiera en tjänsteleverantörs tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster, ska den säkerställa att denna finansiering inte överstiger nettokostnaden för skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

ARTIKEL 23.14

Konfidentiell information

1. Varje part ska säkerställa att leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster som erhåller konfidentiell information från en annan leverantör av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster under förhandlingarna om ett arrangemang enligt artikel 23.5, 23.6, 23.9 och 23.10 använder den informationen endast för de ändamål för vilka den tillhandahållits och alltid respekterar den informationens konfidentialitet.
2. Varje part ska säkerställa en konfidentiell behandling av den telekommunikation som sker och av de därmed sammanhängande trafikuppgifter som överförs vid användning av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster, under förutsättning att varje åtgärd som den vidtar i detta syfte inte tillämpas på ett sätt som skulle utgöra ett medel för godtycklig eller ooberättigad diskriminering eller en förtäckt restriktion av handeln med tjänster.

ARTIKEL 23.15

Utländskt aktieinnehav

Med avseende på tillhandahållande av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster annat än radiosändningar i allmänhetens tjänst genom kommersiell etablering får en part inte ålägga krav på samriskföretag eller begränsa utländskt kapitaläggande i form av övre procentuella gränser för utländskt aktieinnehav eller det totala värdet av enskilda eller sammanlagda utländska investeringar.

ARTIKEL 23.16

Öppen och icke-diskriminerande åtkomst till internet

1. Varje part ska anta eller upprätthålla åtgärder för att säkerställa att leverantörer av internetanslutningstjänster gör det möjligt för användarna av dessa tjänster att få tillgång till och sprida den information, det innehåll och de tjänster de själva väljer.
2. Punkt 1 ska inte påverka en parts lagar och andra författningar avseende lagenligheten av den information, det innehåll eller de tjänster som avses i den punkten.
3. Trots vad som sägs i punkt 1 får leverantörer av internetanslutningstjänster genomföra icke-diskriminerande¹, rimliga, transparenta och proportionella nätförvaltningsåtgärder som är förenliga med en parts lagar och andra författningar.

---

¹ Om inte annat följer av de undantag som anges i en parts lagar och andra författningar.

4. Varje part ska anta eller upprätthålla åtgärder för att säkerställa att leverantörer av internetanslutningstjänster gör det möjligt för användarna av dessa tjänster att använda valfria enheter, under förutsättning att sådana enheter inte skadar säkerheten för andra enheter, för nätet eller för de tjänster som tillhandahålls över nätet.

ARTIKEL 23.17

Internationell mobilroaming

1. Parterna ska sträva efter att samarbeta för att främja transparenta och rimliga taxor för internationella mobilroamingtjänster på ett sätt som kan bidra till att främja en ökad handel mellan parterna och öka konsumenternas välfärd.
2. Varje part får vidta åtgärder för att förbättra transparensen och konkurrensen när det gäller priser för internationella mobilroamingtjänster och tekniska alternativ till roamingtjänster, till exempel genom att
  - a) säkerställa att information om slutkundpriser är lättillgänglig för allmänheten,
  - b) minimera hinder för att använda tekniska alternativ till roaming, varigenom användare som besöker en parts territorium från andra parters territorium kan få tillgång till telekommunikationstjänster via valfri enhet.

KAPITEL 24

INTERNATIONELLA SJÖTRANSPORTTJÄNSTER

ARTIKEL 24.1

Tillämpningsområde, definitioner och principer

1. I detta kapitel anges principerna för liberaliseringen av internationella sjötransporttjänster i enlighet med kapitlen 17, 18 och 19.
2. I detta kapitel och kapitlen 17, 18 och 19 samt bilagorna 17-A, 17-B och 17-C gäller följande definitioner:
  - a) *containerterminal- och depåtjänster*: verksamhet som består i lagerhållning av containrar i hamnområden eller inne i landet i syfte att fylla/tömna, reparera och tillhandahålla dem för transport.
  - b) *tullklareringstjänster eller tullombudstjänster*: verksamhet som består i att för en annan parts räkning fullgöra tullformaliteter i samband med import, export eller genomgående transport av last, oavsett om denna tjänst är tjänsteleverantörens huvudsakliga verksamhet eller ett vanligt komplement till den huvudsakliga verksamheten.

- c) *transporter från dörr till dörr eller kombinerade transporter*: godstransporter med fler än ett transportsätt som omfattas av ett enda transportdokument, där ett av transportsätten är internationell sjötransport.
- d) *matartjänster*: för- och vidaretransport till sjöss av internationell last mellan hamnar i en part, främst containertransport, under transport till en destination utanför den partens territorium.
- e) *fraktspeditionstjänster*: verksamhet som består i att organisera och övervaka sändningar för avlastarens räkning, genom upphandling av transport och stödtjänster, utarbetande av dokumentation och tillhandahållande av företagsinformation.
- f) *internationell last*: last som transporteras mellan en hamn i en part och en hamn i den andra parten eller i ett tredjeland, eller mellan en hamn i en medlemsstat och en hamn i en annan medlemsstat.
- g) *internationella sjötransporttjänster*: transport av passagerare eller last med havsgående fartyg mellan en hamn i en part och en hamn i den andra parten eller i ett tredjeland; detta inbegriper direkta avtal med leverantörer av andra transporttjänster i syfte att täcka transporter från dörr till dörr eller kombinerade transporter inom ramen för ett enda transportdokument, men inte rätten att tillhandahålla sådana andra transporttjänster.

- h) *agenttjänster inom sjöfart*: verksamhet som utgörs av att i ett visst geografiskt område, som agent, företräda ett eller flera linjerederiers eller rederiers företagsintressen, i syfte att
- i) marknadsföra och sälja sjötransporttjänster och därmed förbundna tjänster, från lämnande av offerter till fakturering, utfärdande av konossement för företagens räkning, upphandling och vidareförsäljning av nödvändiga stödtjänster, förberedelse av dokumentation samt tillhandahållande av företagsinformation, eller
  - ii) representera företagen när det gäller organisationen av fartygets hamnanlöp eller övertagandet av last vid behov.
- i) *kompletterande sjöfartstjänster*: sjöfartsrelaterade lasthanteringstjänster, tullklareringstjänster, containerterminal- och depåttjänster, agenttjänster inom sjöfart och sjöfartsrelaterade fraktspeditionstjänster,
- j) *sjöfartsrelaterade lasthanteringstjänster*: verksamhet som bedrivs av stuveriföretag, inbegripet terminaloperatörer, men inte verksamhet som utförs direkt av hamnarbetare när dessa organiseras oberoende av stuveriföretagen eller terminaloperatörerna. I den verksamhet som omfattas ingår organisation och övervakning av
- i) lastning eller lossning av last på, respektive från, ett fartyg,

ii) surring eller avsurning av last,

iii) mottagande eller leverans och förvaring av last före transport eller efter lossning.

3. Med hänsyn till den befintliga liberalisering mellan parterna som uppnåtts när det gäller internationell sjötransport ska följande principer tillämpas:

a) Parterna ska på affärsmässig och icke-diskriminerande grund effektivt tillämpa principen om oinskränkt tillträde till den internationella sjöfartsmarknaden och sjöfartshandeln.

b) Varje part ska medge fartyg som seglar under den andra partens flagg eller som drivs av tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som inte är mindre gynnsam än den som medges de egna fartygen, däribland vad gäller tillträde till hamnar, användning av hamnarnas infrastruktur och tjänster, användning av kompletterande sjöfartstjänster, relaterade pålagor och avgifter, tullfaciliteter, tilldelning av kajplatser och faciliteter för lastning och lossning.

4. Vid tillämpning av de principer som anges i punkt 3 ska varje part

a) avstå från att införa bestämmelser om lastdelning i framtida avtal med tredjeländer om sjötransporttjänster, inbegripet i fråga om torrbulk, flytande bulk och linjesjöfart, samt inom en rimlig tidsperiod säga upp sådana bestämmelser om lastdelning i tidigare avtal,

- b) från och med dagen för detta avtals ikraftträdande avskaffa och avstå från att införa unilaterala åtgärder, administrativa eller tekniska hinder eller andra hinder som skulle kunna utgöra en förtäckt restriktion eller ha diskriminerande verkan på det fria tillhandahållandet av internationella sjötransporttjänster.
5. Varje part ska tillåta leverantörer av internationella sjötransporttjänster från den andra parten att etablera och driva ett företag på dess territorium i enlighet med de villkor som anges i dess förteckning över specifika åtaganden i bilaga 17-A, 17-B respektive 17-C.
6. Varje part ska på rimliga och icke-diskriminerande villkor ge leverantörer av internationella sjötransporttjänster från den andra parten tillgång till följande hamntjänster: lotsning, bogsering, proviantering, påfyllning av bränsle och vatten, sophämtning och ballastavfallshämtning, hamnkaptens tjänster, navigationshjälpmedel, landbaserade operativa tjänster som är nödvändiga för sjöfart, däribland kommunikationer, vatten- och elförsörjning, reparationsmöjligheter för nödsituationer samt ankrings-, kajplats- och förtöjningstjänster.
7. Varje part ska tillåta leverantörer av internationella sjötransporttjänster från den andra parten att omlokalisera egna eller hyrda tomma containrar som inte transporteras som last mot betalning, mellan hamnar i Chile eller mellan hamnarna i en medlemsstat.

KAPITEL 25

FINANSIELLA TJÄNSTER

ARTIKEL 25.1

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel är tillämpligt på åtgärder som införs eller upprätthålls av en part och som avser
  - a) finansinstitut från den andra parten,
  - b) investerare från den andra parten, och investeringar av sådana investerare i finansinstitut inom partens territorium, eller
  - c) gränsöverskridande handel med finansiella tjänster.
2. För tydlighetens skull påpekas att artikel 17 är tillämplig på en åtgärd
  - a) som avser en investerare från en part, och en investering av denna investerare i en leverantör av finansiella tjänster som inte är ett finansinstitut,

- b) som, utöver åtgärder som avser tillhandahållande av finansiella tjänster, som avser en investerare från en part, eller en investering av den investeraren på den andra partens territorium i ett finansinstitut.
3. Bestämmelserna i kapitlen 17 och 18 är tillämpliga på åtgärder som omfattas av detta kapitel endast i den mån dessa bestämmelser har införlivats i och utgör en del av detta kapitel.
4. Artiklarna 17.5, 17.16–17.23 och 18.10 införlivas härmed i och ska utgöra en del av detta kapitel.
5. Avsnitt D i kapitel 17 införlivas härmed i och ska utgöra en del av detta kapitel endast för käromål om att en part har överträtt artikel 17.5, 17.16, 17.17, 17.18, 17.19, 17.20, 17.21, 25.3.2 eller 25.5.2.
6. Detta kapitel är inte tillämpligt på åtgärder som införs eller upprätthålls av en part och som avser
- a) en centralbanks eller valutamyndighets eller något annat offentligt organs verksamhet som led i penning- eller valutapolitiken,
  - b) verksamheter eller tjänster som ingår i ett offentligt pensionsprogram eller lagstadgat socialförsäkringssystem, eller
  - c) verksamheter eller tjänster som utförs för den berörda partens räkning, med partens garanti eller med användande av partens egna finansiella resurser, inbegripet dess offentliga institutioner.

7. Trots vad som sägs i punkt 6 är detta kapitel tillämpligt i den mån en part tillåter att någon av de verksamheter eller tjänster som avses i led b eller c i den punkten utförs av dess finansinstitut i konkurrens med ett offentligt organ eller ett finansinstitut.

8. Artikel 25.3 och 25.5–25.9 är inte tillämplig på offentlig upphandling.

9. Artikel 25.3 och 25.5–25.8 är inte tillämplig på subventioner som beviljas av en part, inbegripet statsstödda lån, garantier och försäkringar.

ARTIKEL 25.2

Definitioner

I detta kapitel och bilaga 25 gäller följande definitioner:

- a) *leverantör av gränsöverskridande finansiella tjänster från en part*: en person från en part som bedriver verksamhet som gäller tillhandahållande av en finansiell tjänst inom partens territorium och som vill tillhandahålla eller tillhandahåller en finansiell tjänst genom ett gränsöverskridande tillhandahållande av den tjänsten.

- b) *gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster* eller *gränsöverskridande handel med finansiella tjänster*: tillhandahållande av en finansiell tjänst
- i) från en parts territorium till den andra partens territorium, eller
  - ii) på en parts territorium från en person i denna part till en konsument av tjänster i den andra parten.
- c) *finansinstitut*: en leverantör av en eller flera finansiella tjänster som regleras eller övervakas vid tillhandahållandet av dessa tjänster som ett finansinstitut enligt lagen i den part på vars territorium den är belägen, inklusive en filial på den partens territorium när leverantören av finansiella tjänster har sitt huvudkontor på den andra partens territorium.
- d) *finansiell tjänst*: en tjänst av finansiell natur, inbegripet försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster samt banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster). Finansiella tjänster innefattar följande verksamheter:
- i) Försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster:
    - A) direkt försäkring (även koassurans):
      - (1) livförsäkring,
      - (2) skadeförsäkring,

- B) återförsäkring och retrocession,
  - C) försäkringsförmedling, såsom mäklari och agenturverksamhet,
  - D) försäkringsrelaterade tjänster, såsom konsult-, aktuarie-, riskbedömnings- och skaderegleringstjänster.
- ii) Banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster):
- A) mottagande av insättningar och andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten,
  - B) all slags utlåning, inbegripet konsumentkrediter, hypotekslån, factoring och finansiering av affärstransaktioner,
  - C) finansiell leasing,
  - D) alla betalnings- och penningförmedlingstjänster, inbegripet kredit-, betal- och bankkort, resecheckar och bankväxlar,
  - E) garantier och åtaganden,

- F) handel för egen eller kunds räkning, på en börs, på en OTC-marknad eller på annat sätt, med
- (1) penningmarknadsinstrument (inbegripet checkar, växlar och bankcertifikat),
  - (2) valutaväxling,
  - (3) derivatinstrument, inbegripet terminer och optioner,
  - (4) valuta- och ränteinstrument, inbegripet sådana produkter som swappar och räntesäkringsavtal,
  - (5) överlåtbara värdepapper eller
  - (6) andra överlåtbara instrument och finansiella tillgångar, inklusive guld- och silvertackor,
- G) medverkan vid emissioner av alla slags värdepapper, däribland emissionsgarantier och placering såsom mellanhand (offentligt eller privat) och serviceverksamhet i samband med sådana emissioner,
- H) penningmäklari,

- D) förvaltning av tillgångar, såsom medels- eller portföljförvaltning, alla former av fondförvaltning, pensionsfondsförvaltning samt förvarings- och notariattjänster,
- J) avvecklings- och clearingtjänster rörande alla finansiella tillgångar, inbegripet värdepapper, derivatinstrument och andra överlåtbara instrument,
- K) tillhandahållande och överföring av finansiell information och bearbetning av finansiella data och tillhörande programvara,
- L) rådgivnings- och förmedlingstjänster samt andra till finansiella tjänster relaterade tjänster avseende all verksamhet i leden A–K, inbegripet kreditupplysning och kreditanalys, undersökningar och rådgivning i samband med investeringar och portföljer, och rådgivning om förvärv samt omstrukturering av företag och affärsstrategi.
- e) *leverantör av finansiella tjänster från en part*: en fysisk eller juridisk person från en part, dock inte ett offentligt organ, som avser att tillhandahålla eller tillhandahåller en finansiell tjänst.
- f) *investering*: en investering enligt artikel 17.2, förutom vid tillämpningen av detta kapitel och bilaga 25 med avseende på *lån* och *skuldinstrument*,
- i) ett lån till eller ett skuldinstrument som emitterats av ett finansinstitut är en investering endast om det behandlas som lagstadgat kapital av den part på vars territorium finansinstitutet är beläget,

- ii) ett lån som beviljats av eller ett skuldinstrument som ägs av ett finansinstitut, förutom ett lån till eller ett skuldinstrument som utfärdas av ett finansinstitut som avses i led i, inte utgör en investering.

För tydlighetens skull påpekas att ett lån som beviljats av eller ett skuldinstrument som ägs av en leverantör av gränsöverskridande finansiella tjänster, förutom ett lån till eller ett skuldinstrument som emitterats av ett finansinstitut, anses som en investering vid tillämpningen av kapitel 17 om lånet eller skuldinstrumentet uppfyller kriterierna för definitionen av *investering* i artikel 17.2 k.

- g) *investerare från en part*: en fysisk eller juridisk person från en part som avser att göra, håller på att göra eller har gjort en investering i finansinstitut på den andra partens territorium.

- h) *juridisk person från en part*:

- i) för EU-partens vidkommande, en juridisk person som bildats eller organiserats i enlighet med Europeiska unionens eller minst en av dess medlemsstaters lagstiftning och som bedriver betydande affärsverksamhet¹ på Europeiska unionens territorium,
- ii) för Chiles vidkommande, en juridisk person som bildats eller organiserats i enlighet med Chiles lagstiftning och som har betydande affärsverksamhet på Chiles territorium.

---

¹ I överensstämmelse med anmälan av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen till WTO (WT/REG39/1) betraktar EU-parten begreppet *faktisk och fortlöpande anknytning* till ekonomin i en medlemsstat i enlighet med artikel 54 i EUF-fördraget som likvärdigt med begreppet *betydande affärsverksamhet*.

- i) *ny finansiell tjänst*: tjänst av finansiell natur, inbegripet tjänster rörande befintliga och nya produkter eller det sätt på vilket en produkt levereras och som inte tillhandahålls av någon leverantör av finansiella tjänster på den ena partens territorium men som tillhandahålls på den andra partens territorium.
- j) *offentligt organ*:
- i) en myndighet, en centralbank eller en penningpolitisk myndighet i en part, eller en enhet som ägs eller kontrolleras av en part och som huvudsakligen har offentliga uppgifter eller bedriver verksamhet för offentliga ändamål, med undantag av enheter som huvudsakligen arbetar med att tillhandahålla finansiella tjänster på kommersiella villkor, eller
- ii) en privat enhet som utför uppgifter som vanligen utförs av en centralbank eller en monetär myndighet, vid utförandet av dessa uppgifter,
- k) *självreglerande organisation*: ett icke-statligt organ, inbegripet en handelsplats eller annan marknad för värdepapper eller terminer, clearingorgan eller andra organisationer eller sammanslutningar, som utövar reglerings- eller tillsynsbefogenheter över leverantörer av finansiella tjänster eller finansinstitut enligt lag eller, i tillämpliga fall, genom delegation från centrala, regionala eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter.

ARTIKEL 25.3

Nationell behandling

1. Varje part ska, med avseende på etableringen, medge investerare i finansinstitut från den andra parten och företag som utgör investeringar i finansinstitut en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer¹ medger sina egna investerare i finansinstitut och deras företag som är finansinstitut.
2. Varje part ska, med avseende på drift, medge investerare i finansinstitut från den andra parten och deras investeringar i finansinstitut en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer² medger sina egna investerare i finansinstitut och investeringar i finansinstitut
3. Med behandling som medges av en part enligt punkterna 1 och 2 avses
  - a) med avseende på en regional eller lokal förvaltning i Chile, en behandling som inte är mindre gynnsam än den mest gynnsamma behandling som, i likadana situationer, beviljas investerare i finansinstitut från Chile och deras investeringar i finansinstitut inom dess territorium,

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida behandling medges i *likadana situationer* kräver en faktabaserad analys från fall till fall och är beroende av situationen som helhet.

² För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida behandling medges i *likadana situationer* kräver en faktabaserad analys från fall till fall och är beroende av situationen som helhet.

- b) med avseende på en medlemsstats regering eller en regering i en medlemsstat, en behandling som inte är mindre gynnsam än den mest gynnsamma behandling som den regeringen i likadana situationer beviljar investerare i finansinstitut från den medlemsstaten och deras investeringar i finansinstitut inom dess territorium¹.

ARTIKEL 25.4

Offentlig upphandling

1. Varje part ska säkerställa att finansinstitut från den andra parten som etablerats på deras territorium behandlas lika gynnsamt som dess egna finansinstitut i likadana situationer när det gäller åtgärder som rör inköp av varor eller tjänster av en upphandlande enhet för offentliga ändamål.
2. Skyldigheten att medge nationell behandling enligt denna artikel är underställd vissa undantag i säkerhetssyfte och allmänna undantag som beskrivs i artikel 28.3.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att den behandling som medges av en medlemsstats regering eller en regering i en medlemsstat omfattar den regionala och lokala myndighetsnivån, i tillämpliga fall.

ARTIKEL 25.5

Behandling som mest gynnad nation

1. Varje part ska, med avseende på etablering, medge investerare i finansinstitut från den andra parten och deras företag som är investeringar i finansinstitut en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer¹ medger investerare i finansinstitut från tredjeländer och deras företag som är finansinstitut.
2. Varje part ska, med avseende på drift, medge investerare i finansinstitut från den andra parten och deras investeringar i finansinstitut en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer² medger investerare i finansinstitut från tredjeländer och deras investeringar i finansinstitut.
3. Punkterna 1 och 2 ska inte tolkas som en skyldighet för en part att till den andra partens investerare i finansinstitut eller deras investeringar i finansinstitut medge den behandling som följer av åtgärder för erkännande av standarder, inbegripet standarder eller kriterier för tillstånd, licensiering eller certifiering av en fysisk person eller ett företag att bedriva ekonomisk verksamhet, eller av försiktighetsåtgärder.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida behandling medges i *likadana situationer* kräver en faktabaserad analys från fall till fall och är beroende av situationen som helhet.

² För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida behandling medges i *likadana situationer* kräver en faktabaserad analys från fall till fall och är beroende av situationen som helhet.

4. För tydlighetens skull påpekas att den behandling som avses i punkterna 1 och 2 inte omfattar förfaranden eller mekanismer för lösning av investeringstvister som föreskrivs i andra internationella investeringsavtal och andra handelsavtal. De materiella bestämmelserna i andra internationella investeringsavtal eller handelsavtal utgör inte i sig en sådan behandling som avses i punkterna 1 och 2, och kan därför inte ge upphov till en överträdelse av denna artikel, i frånvaro av åtgärder som införts eller upprätthålls av en part. En parts åtgärder som tillämpas enligt sådana materiella bestämmelser kan utgöra *behandling* enligt denna artikel och därmed innebära en överträdelse av denna artikel.

ARTIKEL 25.6

Marknadstillträde

1. Inom de sektorer eller undersektorer som förtecknas i avsnitt B i tillägg 25-1 respektive 25-2 där åtaganden om marknadstillträde görs får en part inte, när det gäller marknadstillträde genom etablering eller drift av finansinstitut av investerare från den andra parten, antingen för hela dess territorium eller ett regionalt delområde, anta eller bibehålla en åtgärd som
  - a) begränsar antalet finansinstitut genom numeriska kvoter, monopol, ensamrätt eller genom krav på prövning av det ekonomiska behovet,
  - b) begränsar det totala värdet av finansiella tjänstetransaktioner eller tillgångar, i form av numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,

- c) begränsar det totala antal finansiella tjänster som tillhandahålls eller av den totala kvantiteten tjänsteproduktion uttryckt i angivna numeriska enheter genom kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,
- d) begränsar det totala antal fysiska personer som får vara sysselsatta inom en viss finanstjänstesektor eller som ett finansinstitut får sysselsätta och som är nödvändiga för, och har direkt anknytning till, tillhandahållandet av en särskild finansiell tjänst, i form av numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet, eller
- e) innebär en begränsning av eller krav på särskilda typer av associationsformer eller samriskföretag genom vilka ett finansinstitut får tillhandahålla en tjänst.

2. För tydlighetens skull påpekas att denna artikel inte hindrar en part från att kräva att ett finansinstitut ska tillhandahålla vissa finansiella tjänster genom separata juridiska enheter, om de finansiella tjänster som tillhandahålls av finansinstitutet enligt partens lagstiftning inte får tillhandahållas genom en enda enhet.

ARTIKEL 25.7

Gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster

1. Artikel 18.4, 18.5, 18.6 och 18.7 har införlivats i och utgör en del av detta kapitel, och är tillämplig på åtgärder som påverkar leverantörer av gränsöverskridande finansiella tjänster som tillhandahåller de finansiella tjänster som anges i avsnitt A i tillägg 25-1 respektive 25-2.

2. En part ska tillåta personer som befinner sig på dess territorium, och sina fysiska personer oavsett var de befinner sig, att köpa finansiella tjänster från leverantörer av gränsöverskridande finansiella tjänster från den andra parten som är belägna på den andra partens territorium. Detta innebär inte att en part är skyldig att tillåta dessa leverantörer att göra affärer eller värva kunder inom dess territorium. Varje part får definiera begreppen *göra affärer* och *värva kunder* vid tillämpningen av denna skyldighet, förutsatt att dessa definitioner inte är oförenliga med punkt 1 i denna artikel.

3. Utan att det påverkar andra former av reglering av gränsöverskridande handel med finansiella tjänster, får en part kräva att leverantörer av gränsöverskridande finansiella tjänster från den andra parten och finansiella instrument ska registreras eller omfattas av ett krav på tillstånd.

ARTIKEL 25.8

Företagsledning och styrelse

En part får inte kräva att ett finansinstitut från den andra parten som är etablerat på dess territorium utser fysiska personer av en viss nationalitet till styrelseledamöter eller till en ledande befattning, såsom chefer eller andra personer i företagsledningen.

ARTIKEL 25.9

Prestationskrav

1. En part får inte, i samband med etablering eller drift av ett finansinstitut från en part eller från ett tredjeland på dess territorium, införa eller verkställa något krav eller verkställa något åtagande eller någon förpliktelse att
- a) exportera en viss mängd eller procentandel av varor eller tjänster,
  - b) uppnå en viss mängd eller procentandel av inhemskt innehåll,
  - c) köpa, använda eller medge en förmån för varor som produceras eller tjänster som tillhandahålls på dess territorium, eller att köpa varor eller tjänster från fysiska personer eller företag på dess territorium,
  - d) på något sätt knyta volymen eller värdet av import till volymen eller värdet av export eller till storleken på det inflöde av utländsk valuta som ett finansinstitut genererar,
  - e) begränsa försäljningen på dess territorium av varor eller tjänster som ett sådant finansinstitut producerar eller tillhandahåller, genom att på något sätt knyta denna försäljning till volymen eller värdet av dess export eller intäkter av utländsk valuta,
  - f) överföra teknik, en produktionsprocess eller någon annan äganderättsligt skyddad kunskap till en fysisk person eller ett företag på dess territorium,

- g) uteslutande från partens territorium tillhandahålla de varor den producerar eller de tjänster den tillhandahåller till en viss regional marknad eller världsmarknad,
- h) förlägga det finansinstitutets huvudkontor för en viss region i världen som är större än partens territorium eller världsmarknaden på dess territorium,
- i) anställa ett visst antal eller en viss procentandel av dess medborgare, eller
- j) begränsa export eller försäljning för export.

2. En part får inte villkora mottagandet eller det fortsatta mottagandet av en förmån i samband med etableringen eller driften av ett finansinstitut från en part eller ett tredjeland på sitt territorium med uppfyllande av något av följande krav:

- a) Att förbinda sig att det ska finnas en viss mängd eller procentandel av inhemskt innehåll.
- b) Att köpa, använda eller medge en förmån för varor som produceras eller tjänster som tillhandahålls på dess territorium, eller att köpa varor eller tjänster från fysiska personer eller företag på dess territorium.
- c) Att på något sätt knyta volymen eller värdet av import till volymen eller värdet av export eller till storleken på det inflöde av utländsk valuta som ett finansinstitut genererar.

- d) Att begränsa försäljningen på dess territorium av varor eller tjänster som ett sådant finansinstitut producerar eller tillhandahåller, genom att på något sätt knyta denna försäljning till volymen eller värdet av dess export eller intäkter av utländsk valuta.
- e) Att begränsa export eller försäljning för export.

3. Punkt 2 ska inte tolkas så att den hindrar en part från att koppla mottagande eller fortsatt mottagande av en fördel, i samband med etableringen eller driften av ett finansinstitut på dess territorium av en investerare från en part eller ett tredjeland, till krav på att tillverkning, tillhandahållande av tjänster, utbildning eller anställning av personal, upp- eller utbyggnad av vissa anläggningar eller forskning och utveckling ska förläggas till dess territorium.

4. Punkt 1 f är inte tillämplig om

- a) en part ger tillstånd till användning av en immateriell rättighet i enlighet med artikel 31 eller 31a i Trips-avtalet eller antar eller bibehåller åtgärder som kräver utlämnande av uppgifter eller äganderättsligt skyddad information som omfattas av och är förenliga med artikel 39.3 i Trips-avtalet, eller
- b) kravet åläggs, eller åtagandet eller förpliktelsen verkställs, av en domstol, en förvaltningsdomstol eller en konkurrensmyndighet för att åtgärda en praxis som efter ett rättsligt eller administrativt förfarande fastställts utgöra en överträdelse av partens konkurrenslagstiftning.

5. Punkt 1 a, b och c och punkt 2 a och b är inte tillämpliga på kvalifikationskrav för varor eller tjänster med avseende på deltagande i exportfrämjande program och utländska biståndsprogram.
6. Punkt 2 a och b är inte tillämpliga på krav som en importerande part ålägger avseende varors innehåll för att de ska vara berättigade till förmånstull eller förmånkvoter.
7. För tydlighetens skull påpekas att denna artikel inte ska tolkas som att en part är skyldig att tillåta att en viss tjänst tillhandahålls på gränsöverskridande basis, om parten antar eller bibehåller begränsningar eller förbud mot sådant tillhandahållande av tjänster vilka är förenliga med de förbehåll, villkor eller kvalifikationer som anges med avseende på en sektor, undersektor eller verksamhet som förtecknas i bilaga 25.
8. Denna artikel påverkar inte en parts åtaganden enligt WTO-avtalet.

ARTIKEL 25.10

Icke-överensstämmande åtgärder

1. Artikel 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 och 25.9 är inte tillämplig på
  - a) en befintlig icke-överensstämmande åtgärd som bibehålls av,
    - i) för EU-partens vidkommande,
      - A) Europeiska unionen, enligt vad som anges i avsnitt C i tillägg 25-1,
      - B) en medlemsstats centrala självstyrelseorgan enligt vad som anges i avsnitt C i tillägg 25-1,
      - C) en medlemsstats regionala styrelsenivå enligt vad som anges i avsnitt C i tillägg 25-1, eller
      - D) en lokal styrelsenivå,
    - ii) för Chiles vidkommande,
      - A) det centrala självstyrelseorganet enligt vad som anges i avsnitt C i tillägg 25-2,

- B) en regional styrelsenivå enligt vad som anges i avsnitt C i tillägg 25-2, eller
- C) en lokal styrelsenivå,
- b) en förlängning eller omedelbar förnyelse av en sådan icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a, eller
- c) en ändring av en icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a i denna punkt, i den mån som ändringen inte minskar åtgärdens överensstämmelse med artikel 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 eller 25.9, jämfört med vad som var fallet omedelbart före ändringen.

2. Artikel 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 och 25.9 är inte tillämplig på en parts åtgärder avseende sektorer, undersektorer eller verksamheter enligt vad som anges av den parten i avsnitt D i tillägg 25-1 respektive 25-2.

3. En part får inte kräva att en investerare från den andra parten, enligt en åtgärd som antas efter dagen för detta avtals ikraftträdande och som omfattas av avsnitt D i tillägg 25-1 respektive 25-2, på grund av sin nationalitet måste sälja eller på annat sätt avyttra sitt finansinstitut som existerar vid den tidpunkt då åtgärden får verkan.

4. Artikel 25.6 är inte tillämplig på en parts åtgärder avseende sektorer, undersektorer eller verksamheter enligt vad som anges av den parten i avsnitt B i tillägg 25-1 respektive 25-2.

5. Om en part har angett ett förbehåll mot artiklarna 17.9, 17.11, 17.12, 17.13, 18.4 eller 18.5 i bilaga 17-A eller 17-B, utgör det förbehållet också ett förbehåll mot artikel 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 eller 25.9, beroende på vad som är tillämpligt, i den mån som åtgärden, sektorn, undersektorn eller verksamheten som anges i förbehållet omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 25.11

Försiktighetsklausul

1. Ingenting i detta avtal ska hindra att en part antar eller bibehåller åtgärder av försiktighetskäl, såsom
  - a) skydda investerare, insättare, försäkringstagare eller personer för vilka en leverantör av finansiella tjänster utför ett förvaltningsuppdrag, eller
  - b) säkerställa integriteten och stabiliteten i en parts finansiella system.
2. Om sådana åtgärder inte överensstämmer med bestämmelserna i denna del, får de inte användas som ett sätt att undvika partens åtaganden eller skyldigheter enligt denna del.

ARTIKEL 25.12

Behandling av information

Ingenting i denna del ska som en skyldighet för en part att lämna ut information om enskilda kunders affärer och konton eller sådan konfidentiell eller skyddad information som innehas av offentliga organ.

ARTIKEL 25.13

Inhemska reglering och transparens

1. Kapitel 20, med undantag för artikel 20.1.5 c–f, och kapitel 36 är inte tillämpliga på en parts åtgärder som omfattas av detta kapitel.
2. Varje part ska, i den mån det är praktiskt möjligt och på ett sätt som är förenligt med dess rättssystem för antagande av åtgärder,
  - a) i förväg offentliggöra
    - i) de lagar och andra författningar med allmän giltighet som den avser att anta i frågor som omfattas av detta kapitel, eller

- ii) handlingar som innehåller tillräckligt med information om sådana möjliga nya lagar och andra författningar så att berörda personer och den andra parten kan bedöma om och hur deras intressen kan påverkas väsentligt,
- b) ge berörda personer och den andra parten rimlig möjlighet att lämna synpunkter på alla föreslagna lagar och andra författningar eller handlingar som offentliggjorts i enlighet med led a,
- c) beakta alla synpunkter som mottagits i enlighet med led b,
- d) ge rimlig tid mellan offentliggörandet av lagar och andra författningar enligt led a i och det datum då leverantörer av finansiella tjänster måste följa dem.

3. Denna artikel är tillämplig på en parts åtgärder avseende licensieringskrav och licensieringsförfaranden samt kvalifikationskrav och kvalifikationsförfaranden, och den är endast tillämplig på sektorer för vilka parten har gjort specifika åtaganden enligt detta kapitel och i den mån dessa specifika åtaganden gäller.

4. Om en part antar eller upprätthåller åtgärder som rör tillstånd för tillhandahållande av en finansiell tjänst, ska den säkerställa att

- a) åtgärderna grundar sig på objektiva och transparenta kriterier¹,
- b) tillståndsförfarandena är opartiska och tillräckliga för att sökandena ska kunna visa att de uppfyller kraven, om det finns sådana krav,

---

¹ Sådana kriterier kan bland annat omfatta kompetens och förmåga att tillhandahålla en tjänst, inbegripet förmågan att göra detta på ett sätt som är förenligt med en parts lagstadgade krav. De behöriga myndigheterna får avgöra vilken vikt som ska läggas vid varje kriterium.

c) tillståndsförfarandena i sig inte på ett omotiverat sätt hindrar uppfyllandet av kraven.

5. Om en part kräver tillstånd¹ för tillhandahållande av finansiella tjänster ska den omgående publicera eller på annat sätt offentliggöra den information som är nödvändig för att sökanden ska kunna uppfylla kraven och följa förfarandena för att erhålla, bibehålla, ändra och förnya ett sådant tillstånd. Informationen ska bland annat innehålla, i förekommande fall,

- a) krav och förfaranden för att erhålla, bibehålla, ändra och förnya ett sådant tillstånd,
- b) kontaktuppgifter till relevanta behöriga myndigheter,
- c) förfaranden för att överklaga eller begära omprövning av beslut som rör ansökningar,
- d) förfaranden för att övervaka eller upprätthålla efterlevnaden av villkoren för licenser och kvalifikationer,
- e) möjligheter för allmänheten att delta, till exempel genom utfrågningar eller inhämtning av synpunkter.

---

¹ I detta kapitel avses med *tillstånd* ett godkännande att tillhandahålla en finansiell tjänst, vilket är resultatet av ett förfarande som en sökande måste följa för att visa att licensierings- eller kvalifikationskrav är uppfyllda.

6. Om en part kräver tillstånd för tillhandahållande av en finansiell tjänst ska den partens behöriga myndigheter

- a) i den mån det är praktiskt möjligt, tillåta en sökande att lämna in en ansökan när som helst under året¹,
- b) medge en rimlig tidsperiod för att lämna in en ansökan om det finns särskilda tidsfrister för ansökningar,
- c) utan oskäligt dröjsmål inleda behandlingen av ansökan,
- d) sträva efter att godkänna ansökningar i elektroniskt format på samma äkthetsvillkor som ansökningar i pappersform,
- e) godta kopior av handlingar som bestyrkts i enlighet med partens lagstiftning i stället för originalhandlingar, såvida de inte kräver originalhandlingar för att skydda tillståndsförfarandets integritet.

7. Varje part ska sträva efter att göra tillståndsförfaranden och -formaliteter så enkla som möjligt och ska inte i onödan försvåra eller försena tillhandahållandet av den finansiella tjänsten.

8. Varje part ska sträva efter att fastställa den vägledande tidsramen för behandling av ansökan och ska, på begäran av sökanden och utan oskäligt dröjsmål, tillhandahålla information om ansökans status.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att de behöriga myndigheterna inte behöver börja behandla ansökningar utanför sina officiella arbetstider och arbetsdagar.

9. Om en behörig myndighet anser att en ansökan är ofullständig för handläggning enligt partens lagar och andra författningar ska den inom en rimlig tidsperiod och i den mån det är praktiskt möjligt

- a) underrättar sökanden om att ansökan är ofullständig,
- b) på begäran av sökanden anger vilka ytterligare uppgifter som krävs för att komplettera ansökan eller på annat sätt ger vägledning om varför ansökan anses vara ofullständig,
- c) ger sökanden möjlighet¹ att lämna in de ytterligare uppgifter som krävs för att komplettera ansökan.

10. Om ingen av de åtgärder som anges i punkt 9 a, b eller c är praktiskt genomförbar, ska de behöriga myndigheterna dock, om ansökan avslås på grund av ofullständighet, säkerställa att de informerar sökanden om detta inom en rimlig tidsperiod.

11. Varje part ska säkerställa att dess behöriga myndigheter, med avseende på de tillståndsavgifter² som de tar ut, förser de sökande med en förteckning över avgifter eller information om hur avgiftsbeloppen fastställs, och att de inte använder avgifterna som ett sätt att undkomma partens åtaganden eller skyldigheter.

---

¹ En sådan möjlighet kräver inte att en behörig myndighet förlänger tidsfrister.

² Tillståndsavgifter omfattar inte avgifter för utnyttjande av naturtillgångar, betalningar för auktioner, upphandlingar eller andra icke-diskriminerande sätt att tilldela koncessioner, eller obligatoriska bidrag till tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster.

12. En behörig myndighet ska fatta sitt beslut på ett oberoende sätt och inte vara ansvarig inför någon person som tillhandahåller de tjänster för vilka licensen eller tillståndet krävs.
13. Varje part ska säkerställa att behandlingen av en ansökan, inbegripet det slutliga beslutsfattandet, avslutas inom en rimlig tidsfrist efter det att en fullständig ansökan har lämnats in, och att sökanden i möjligaste mån informeras skriftligen om beslutet om ansökan.
12. Om den behöriga myndigheten avslår en ansökan ska sökanden, antingen på egen begäran eller på den behöriga myndighetens initiativ, informeras skriftligen och utan oskäligt dröjsmål. Sökanden ska i möjligaste mån informeras om skälen till beslutet att avslå ansökan och om tidsfristen för att överklaga beslutet. En sökande bör tillåtas att inom en rimlig tidsfrist lämna in en ansökan på nytt.
15. Om prov måste avläggas för att erhålla ett tillstånd, ska den behöriga myndigheten säkerställa att sådana prov hålls med rimligt täta intervall och ge sökandena en rimlig tidsperiod för att ansöka om att avlägga provet.
16. Varje part ska säkerställa att ett tillstånd, när det väl har beviljats, träder i kraft utan oskäligt dröjsmål och i enlighet med de villkor som anges däri.

ARTIKEL 25.14

Finansiella tjänster som är nya på en parts territorium

1. En part ska tillåta att ett annat finansinstitut från den andra parten än en filial tillhandahåller en ny finansiell tjänst som den förstnämnda parten i enlighet med sin lagstiftning skulle tillåta sina egna finansinstitut att tillhandahålla i likadana situationer, under förutsättning att införandet av den nya finansiella tjänsten inte kräver att nya lagar eller andra författningar antas eller att befintliga lagar eller andra författningar ändras.
2. En part får fastställa i vilken institutionell och juridisk form den nya finansiella tjänsten får tillhandahållas och får ställa krav på tillstånd för tillhandahållande av tjänsten. Om ett sådant tillstånd krävs, ska beslut fattas inom en rimlig tidsperiod, och tillstånd får endast vägras av försiktighetsskäl.
3. Denna artikel hindrar inte att ett finansinstitut i en part ansöker om att den andra parten ska överväga att tillåta tillhandahållandet av en finansiell tjänst som inte tillhandahålls inom någon parts territorium. En sådan ansökan ska behandlas enligt lagen i den part som tar emot ansökan och omfattas inte av skyldigheterna i denna artikel.

ARTIKEL 25.15

Självreglerande organisationer

Om en part kräver att ett finansinstitut eller en leverantör av gränsöverskridande finansiella tjänster från den andra parten är medlem i, deltar i eller har tillträde till en självreglerande organisation för att kunna tillhandahålla en finansiell tjänst på eller till den förstnämnda partens territorium, ska den förstnämnda parten säkerställa att den självreglerande organisationen uppfyller de skyldigheter som anges i artiklarna 17.9, 17.11, 18.4 och 18.5.

ARTIKEL 25.16

Betalnings- och clearingsystem

Enligt de villkor som medger nationell behandling ska varje part bevilja att finansinstitut från den andra parten som är etablerade på dess territorium får tillgång till betalnings- och clearingsystem som drivs av offentliga organ samt till officiella kredit- och återfinansieringsfaciliteter som är tillgängliga i samband med normal affärsverksamhet. Denna artikel är inte avsedd att ge tillträde till partens möjligheter i fråga om långivare i sista instans.

ARTIKEL 25.17

Underkommittén för finansiella tjänster

1. Underkommittén för finansiella tjänster (*underkommittén*), upprättad i enlighet med artikel 8.8.1, ska bestå av företrädare för parterna med ansvar för finansiella tjänster.
2. Underkommittén ska
  - a) övervaka genomförandet av detta kapitel,
  - b) behandla sådana frågor om finansiella tjänster som en part hänskjuter till den,
  - c) genomföra en dialog om reglering av sektorn för finansiella tjänster i syfte att förbättra den ömsesidiga kunskapen om parternas respektive regelverk och samarbeta vid utarbetandet av internationella standarder,
  - d) delta i tvistlösningsförfaranden i enlighet med artikel 25.20.

ARTIKEL 25.18

Tekniska diskussioner och samråd

1. En part får begära tekniska diskussioner och samråd med den andra parten i alla frågor som uppkommer inom ramen för denna del och som berör finansiella tjänster. Den andra parten ska välvilligt beakta denna begäran. Parterna ska rapportera resultaten av sina diskussioner och samråd till underkommittén.
2. Varje part ska säkerställa att dess delegation vid dessa tekniska diskussioner och samråd inbegriper tjänstemän med relevant sakkunskap om finansiella tjänster.
3. För tydlighetens skull påpekas att ingenting i denna artikel ska tolkas som att en part är skyldig att
  - a) avvika från sina relevanta lagar och andra författningar om informationsutbyte mellan finansiella regleringsmyndigheter eller från kraven i ett avtal eller en överenskommelse mellan parternas finansiella myndigheter, eller
  - b) kräva att regleringsmyndigheterna vidtar någon åtgärd som skulle kunna inkräkta på särskilda reglerings-, tillsyns-, förvaltnings- eller verkställighetsfrågor.

4. Ingenting i denna artikel ska tolkas som att det hindrar en part som för tillsynsändamål kräver information om ett finansinstitut som är beläget inom den andra partens territorium eller en leverantör av gränsöverskridande finansiella tjänster från den andra parten från att kontakta den andra partens behöriga regleringsmyndighet för att inhämta denna information.

5. För tydlighetens skull påpekas att denna artikel inte påverkar någon av parternas rättigheter och skyldigheter enligt kapitel 38.

ARTIKEL 25.19

Tvistlösning

1. Kapitel 38, inklusive bilagorna 38-A och 38-B, är i dess lydelse enligt denna artikel tillämpligt på lösning av tvister rör tillämpningen eller tolkningen av detta kapitel.

2. Utöver de krav som anges i artikel 38.9 ska panelmedlemmar ha sakkunskap eller erfarenhet av lagstiftning eller praxis på området finansiella tjänster, vilket kan inbegripa reglering av finansinstitut, såvida inte parterna kommer överens om något annat.

3. Underkommittén ska rekommendera att den gemensamma kommittén upprättar en förteckning över minst 15 personer som uppfyller de krav som avses i punkt 2 och som är villiga och har möjlighet att tjänstgöra som panelmedlemmar. Den gemensamma kommittén ska upprätta en sådan förteckning senast ett år efter detta avtals ikraftträdande. Förteckningen ska bestå av tre delförteckningar:

- a) En delförteckning över enskilda personer som upprättats på grundval av förslag från EU-parten.
- b) En delförteckning över personer som upprättats på grundval av förslag från Chile.
- c) En delförteckning över personer som inte är medborgare i någondera parten och som ska tjänstgöra som ordförande i panelen.

4. Varje delförteckning ska omfatta minst fem personer. Den gemensamma kommittén ska säkerställa att förteckningen alltid innehåller detta minimiantal personer.

5. Vid tillämpningen av detta kapitel ska den förteckning som avses i punkt 3 i denna artikel efter upprättandet ersätta den förteckning som upprättats enligt artikel 38.8.1.

ARTIKEL 25.20

Lösning av investeringstvister som rör finansiella tjänster

1. Avsnitt D i kapitel 17 gäller enligt ändring genom denna artikel
  - a) investeringstvister som rör åtgärder som vidtas eller bibehålls av en part som avser investerare och deras investeringar i finansinstitut som omfattas av denna del av detta avtal och i vilka en investerare hävdar att en part har överträtt artikel 25.3.2, 25.5.2, 17.17, 17.18, 17.19 eller 17.20,
  - b) investeringstvister som inleds i enlighet med kapitel 17 och i vilka artikel 25.11 har åberopats.

2. I händelse av en investeringstvist enligt punkt 1 a i denna artikel, eller om svaranden åberopar artikel 25.11 i enlighet med punkt 1 b i denna artikel inom 60 dagar från ingivandet av ett käromål till tribunalen enligt artikel 17.30, får den avdelning vid tribunalen som prövar målet, efter samråd med de tvistande parterna och i enlighet med artikel 17.50, utse en eller flera experter från den förteckning som antas i enlighet med artikel 25.19 för att rapportera till den om alla sakfrågor som rör finansiella tjänster och som tas upp av en tvistande part i förfarandet.

3. Med tanke på vikten av en parts rätt att anta eller bibehålla åtgärder av försiktighetsskäl, om dessa åtgärder omfattas av tillämpningsområdet för artikel 25.11, ska denna artikel gälla som ett giltigt svaromål på grundval av någon av de andra bestämmelserna i denna del av detta avtal, inbegripet artikel 17.17. Efter en begäran om samråd enligt artikel 17.27 får svaranden skriftligen hänskjuta till underkommittén att fastställa huruvida, och i så fall i vilken utsträckning, den åtgärd som är föremål för begäran om samråd är motiverad enligt artikel 25.11. Ett sådant hänskjutande ska göras så snart som möjligt efter mottagandet av begäran om samråd. Vid ett sådant hänskjutande ska de tidsfrister som avses i artiklarna 17.27, 17.28 och 17.30 avbrytas.

4. Efter ett hänskjutande enligt punkt 3 ska underkommittén i god tro försöka fatta ett beslut. Varje sådant beslut ska omgående översändas till de tvistande parterna.

5. Om underkommittén beslutar att åtgärden är motiverad enligt artikel 25.11 får inga käromål inges till tribunalen enligt artikel 17.30.

6. Om underkommittén inte har fattat ett beslut inom tre månader från hänskjutandet enligt punkt 3 i denna artikel ska upphävandet av de tidsfrister som avses i denna punkt upphöra att gälla.

7. Om svaranden underlåter att göra ett hänskjutande enligt punkt 3 i denna artikel påverkar detta inte svarandens rätt att åberopa artikel 25.11 som försvar i ett senare skede av förfarandena. Tribunalen ska inte dra någon negativ slutsats av det faktum att underkommittén inte har enats om ett beslut.

KAPITEL 26

DIGITAL HANDEL

AVSNITT A

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 26.1

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel är tillämpligt på handel som möjliggörs på elektronisk väg.
2. Detta kapitel är inte tillämpligt på audiovisuella tjänster.

ARTIKEL 26.2

Definitioner

1. I detta kapitel ska definitionerna i artiklarna 17.2 och 18.2 vara tillämpliga.

2. I detta kapitel gäller följande definitioner:
- a) *konsument*: en fysisk person, eller en juridisk person om detta föreskrivs i den berörda partens lagar och andra författningar, som använder eller efterfrågar en allmän telekommunikationstjänst för ändamål som ligger utanför dennes ekonomiska verksamhet, affärsverksamhet eller yrke.
  - b) *direktmarknadsföringskommunikation*: varje form av kommersiell annonsering som innebär att en fysisk eller juridisk person sänder marknadsföringsmeddelanden direkt till slutanvändare via en allmän telekommunikationstjänst och täcker minst e-post, textmeddelanden och multimediameddelanden.
  - c) *elektronisk autentiseringstjänst*: en process som gör det möjligt att bekräfta
    - i) elektronisk identifiering av en fysisk eller juridisk person, eller
    - ii) ursprung och integritet för uppgifter i elektronisk form.
  - d) *elektronisk stämpel*: uppgifter i elektronisk form som används av en juridisk person och som är fogade till eller logiskt knutna till andra uppgifter i elektronisk form för att säkerställa de andra uppgifternas ursprung och integritet.

- e) *elektronisk signatur*: uppgifter i elektronisk form som är fogade till eller logiskt knutna till andra uppgifter i elektronisk form, och som uppfyller följande krav:
- i) Den används av en fysisk person för att godkänna de uppgifter i elektronisk form som den avser.
  - ii) Den är kopplad till de uppgifter i elektronisk form som den avser på ett sådant sätt att varje senare ändring av uppgifterna i elektronisk form kan upptäckas.
- f) *elektronisk förtroendetjänst*: en elektronisk tjänst som består av skapande, kontroll och validering av elektroniska signaturer, elektroniska stämplor, elektroniska tidsstämplingar, elektroniska rekommenderade leveranser, autentisering av webbplatser och certifikat med anknytning till den tjänsten.
- g) *slutanvändare*: varje fysisk eller juridisk person som använder eller efterfrågar en allmän telekommunikationstjänst, antingen som konsument eller, om så föreskrivs i en parts lagar och andra författningar, för närings- eller yrkesändamål.
- h) *personuppgifter*: personuppgifter enligt definitionen i artikel 8.3 r.
- i) *allmän telekommunikationstjänst*: allmän telekommunikationstjänst enligt definitionen i artikel 23.2 j.

ARTIKEL 26.3

Rätt att reglera

Parterna bekräftar på nytt rätten att reglera inom sina egna territorier i syfte att uppnå legitima politiska mål, t.ex. skydd av folkhälsa, sociala tjänster, utbildning, säkerhet, miljö inbegripet klimatförändringar, allmän moral, socialt skydd, konsumentskydd, skydd av personlig integritet och dataskydd, eller främjande och skydd av den kulturella mångfalden.

ARTIKEL 26.4

Undantag

Ingenting i detta kapitel hindrar parterna från att anta eller upprätthålla åtgärder i enlighet med artiklarna 25.11, 39.1 och 39.2 av de skäl som rör allmänintresse som anges i de artiklarna.

AVSNITT B

DATAFLÖDEN OCH SKYDD AV PERSONUPPGIFTER

ARTIKEL 26.5

Gränsöverskridande dataflöden

Parterna åtar sig att säkerställa gränsöverskridande dataflöden för att underlätta digital handel. I detta syfte får en part inte begränsa gränsöverskridande dataflöden mellan parterna genom att

- a) kräva användning av datoranläggningar eller nätverkselement inom den partens territorium för behandling, inbegripet genom att ålägga krav på användning av datoranläggningar eller nätverkselement som är certifierade eller godkända på den partens territorium,
- b) kräva lokalisering av uppgifter på den partens territorium för lagring eller behandling,
- c) förbjuda lagring eller behandling på den andra partens territorium, eller
- d) förena gränsöverskridande dataöverföring med krav på användning av datoranläggningar eller nätverkselement på den partens territorium eller krav på lokalisering på den partens territorium.

ARTIKEL 26.6

Skydd av personuppgifter och integritet

1. Varje part erkänner att skydd av personuppgifter och integritet är en grundläggande rättighet och att höga standarder i detta avseende bidrar till förtroendet för den digitala ekonomin och till utveckling av handeln.
2. Varje part får anta och bibehålla de åtgärder som den anser lämpliga för att säkerställa skyddet av personuppgifter och integritet, inbegripet att anta och tillämpa regler för gränsöverskridande överföring av personuppgifter. Ingenting i denna del av detta avtal ska påverka det skydd av personuppgifter och integritet som föreskrivs i en parts åtgärder.

AVSNITT C

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 26.7

Tullar på elektroniska överföringar

En part får inte införa tullar på elektroniska överföringar mellan en person från den parten och en person från den andra parten.

ARTIKEL 26.8

Inget förhandsgodkännande

1. En part ska inte kräva förhandsgodkännande enbart på grund av att en tjänst tillhandahålls online¹, eller anta eller upprätthålla något annat krav med motsvarande verkan.
2. Punkt 1 är inte tillämplig på telekommunikationstjänster, sändningstjänster, speltjänster, juridiska representationstjänster eller tjänster som tillhandahålls av notarius publicus eller likvärdiga yrken i den mån som dessa är har ett direkt och särskilt samband med myndighetsutövning.

ARTIKEL 26.9

Ingående av kontrakt på elektronisk väg

1. Varje part ska säkerställa att dess lagar och andra författningar tillåter att kontrakt kan ingås på elektronisk väg, och att de rättsliga kraven för avtalsprocesser inte skapar hinder för användningen av kontrakt som ingås på elektronisk väg eller leder till att sådana kontrakt förlorar sin rättsliga verkan och giltighet på grund av att de har ingåtts på elektronisk väg.

---

¹ En tjänst tillhandahålls online när den tillhandahålls på elektronisk väg och utan att personerna är närvarande samtidigt.

2. Punkt 1 ska inte tillämpas på
  - a) sändningstjänster, speltjänster och juridiska representationstjänster,
  - b) tjänster som tillhandahålls av notarius publicus eller likvärdiga yrken som är direkt och specifikt förenade med myndighetsutövning,
  - c) avtal som fastställer eller överlåter rättigheter till fast egendom, avtal som enligt lag kräver att domstolar, offentliga myndigheter eller yrken som inbegriper myndighetsutövning involveras, borgensavtal och andra säkerheter som tillhandahållits av personer som agerar utanför ramen för sin handels-, närings- eller yrkesverksamhet, och avtal som omfattas av familjerätten eller arvsrätten.

ARTIKEL 26.10

Elektroniska betrodda tjänster och elektronisk autentisering

1. En part får inte neka en betrodd elektronisk tjänst och en elektronisk autentisering dess rättsliga verkan och tillåtlighet som bevisning i rättsliga eller administrativa förfaranden på grund av att den är i elektronisk form.

2. En part får inte anta eller bibehålla en åtgärd som skulle
  - a) förbjuda parterna i en elektronisk transaktion att gemensamt fastställa den lämpliga metoden för elektronisk autentisering för deras transaktion, eller
  - b) hindra parterna i en elektronisk transaktion från att ha möjlighet att för rättsliga eller administrativa myndigheter bevisa att deras elektroniska transaktion uppfyller alla rättsliga krav när det gäller elektroniska betrodda tjänster och elektronisk autentisering.

3. Trots vad som sägs i punkt 2 får en part i fråga om en viss kategori av elektroniska transaktioner kräva att metoden för elektronisk autentisering eller den elektroniska betrodda tjänsten
  - a) är certifierad av en myndighet som ackrediterats i enlighet med dess lagstiftning, eller
  - b) uppfyller vissa prestationskrav, som ska vara objektiva, transparenta och icke-diskriminerande och endast avse de specifika egenskaperna hos den berörda kategorin av elektroniska transaktioner.

ARTIKEL 26.11

Konsumenternas förtroende online

1. Parterna erkänner vikten av att stärka konsumenternas förtroende för den digitala handeln. Varje part ska anta eller bibehålla åtgärder för att säkerställa ett ändamålsenligt skydd för konsumenter som utför e-handelstransaktioner, inbegripet åtgärder som
- a) förbjuder bedrägliga och vilseledande affärsmetoder,
  - b) ålägger leverantörer av varor och tjänster att handla i god tro och följa god affärssed, inbegripet genom ett förbud mot att kräva betalning av konsumenter för obeställda varor och tjänster,
  - c) kräver att leverantörer av varor eller tjänster ger konsumenterna tydlig och grundlig information om deras identitet och kontaktuppgifter¹ samt om varorna eller tjänsterna, transaktionen och tillämpliga konsumenträttigheter,
  - d) ger konsumenter tillgång till prövningsmekanismer för att hävda sina rättigheter, inbegripet rätt till avhjälpande åtgärder om varor eller tjänster har betalats men inte levererats eller tillhandahållits såsom överenskommit.

---

¹ När det gäller förmedlande tjänsteleverantörer omfattar detta även information om identiteten och kontaktuppgifterna för den faktiska leverantören av varan eller tjänsten.

2. Parterna erkänner vikten av samarbete mellan sina respektive nationella konsumentskyddsorgan eller andra relevanta organ för verksamhet som rör e-handel, för att öka konsumenternas förtroende.

ARTIKEL 26.12

Icke begärd direktmarknadsföringskommunikation

1. Varje part ska säkerställa att slutanvändarna skyddas effektivt mot icke begärd direktmarknadsföringskommunikation.
2. Varje part ska anta eller upprätthålla effektiva åtgärder avseende icke begärd direktmarknadsföringskommunikation som
  - a) kräver att leverantörer av icke begärd direktmarknadsföringskommunikation ska säkerställa att mottagarna kan förhindra ett fortsatt mottagande av denna kommunikation, eller
  - b) kräver samtycke, i enlighet med dess lagar och andra författningar, från mottagarna att motta direktmarknadsföringskommunikation.
3. Varje part ska säkerställa att direktmarknadsföringskommunikation är tydligt identifierbar som sådan, tydligt visar för vems räkning den skickas och innehåller den information som behövs för att slutanvändarna kostnadsfritt och när som helst ska kunna begära att den upphör att skickas.

ARTIKEL 26.13

Förbud mot obligatorisk överföring av eller tillgång till källkod

1. En part får inte kräva överföring av eller tillgång till källkoden för programvara som ägs av en fysisk eller juridisk person i den andra parten. Denna punkt är inte tillämplig på frivillig överföring av, eller frivilligt beviljande av tillgång till, källkod på kommersiell grund av en person från den andra parten, exempelvis i samband med en transaktion inom ramen för en offentlig upphandling eller ett fritt förhandlat kontrakt. Ingenting i denna punkt hindrar en person från en part från att licensiera sin programvara kostnadsfritt och med öppen källkod.
2. För tydlighetens skull påpekas att artiklarna 25.11, 39.1 och 39.2 kan tillämpas på en parts åtgärder som denne vidtar eller upprätthåller inom ramen för ett certifieringsförfarande.
3. Inget i denna artikel ska påverka
  - a) krav från en domstol, förvaltningsdomstol eller konkurrensmyndighet i syfte att avhjälpa en överträdelse av konkurrenslagstiftningen,
  - b) skyddet för och upprätthållandet av skyddet för immateriella rättigheter,
  - c) en parts rätt att vidta åtgärder i enlighet med artikel 28.3.

ARTIKEL 26.14

Samarbete i regleringsfrågor med avseende på digital handel

1. Parterna ska samarbeta genom att utbyta information om sin respektive lagstiftning samt om genomförandet av denna lagstiftning, med avseende på regleringsfrågor som uppstår till följd av digital handel, inbegripet
  - a) erkännande och underlättande av driftskompatibla gränsöverskridande elektroniska betrodda tjänster och elektronisk autentisering,
  - b) behandling av direktmarknadsföringskommunikation,
  - c) konsumentskydd online,
  - d) alla övriga regleringsfrågor som är relevanta för utvecklingen av digital handel.
2. Parterna ska upprätthålla en dialog som grundar sig på det informationsutbyte som avses i punkt 1.
3. Denna artikel är inte tillämplig på en parts regler och åtgärder för skydd av personuppgifter och personlig integritet, inbegripet gränsöverskridande överföring av personuppgifter.

ARTIKEL 26.15

Översyn

Den underkommitté för tjänster och investeringar som avses i artikel 18.10 ska på begäran av endera parten se över genomförandet av detta kapitel, särskilt mot bakgrund av relevanta ändringar som kan komma att påverka den digitala handeln till följd av nya affärsmodeller eller ny teknik. Underkommittén för tjänster och investeringar ska rapportera sina iakttagelser och får lämna nödvändiga rekommendationer till den gemensamma kommittén.

KAPITEL 27

KAPITALRÖRELSER, BETALNINGAR OCH ÖVERFÖRINGAR

OCH TILLFÄLLIGA SKYDDSAÅTGÄRDER

ARTIKEL 27.1

Syfte och tillämpningsområde

Syftet med detta kapitel är att möjliggöra fri rörlighet för kapital och betalningar när det gäller transaktioner som liberaliserats inom ramen för denna del¹.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att detta kapitel omfattas av bilaga 17-E.

ARTIKEL 27.2

Bytesbalans

Utan att det påverkar andra bestämmelser i denna del av detta avtal ska varje part ska tillåta alla betalningar och överföringar, i fritt konvertibel valuta och i enlighet med artiklarna i Internationella valutafondens stadga som antogs i Bretton Woods, New Hampshire den 22 juli 1944, med avseende på bytesbalanstransaktioner som omfattas av tillämpningsområdet för denna del av detta avtal.

ARTIKEL 27.3

Kapitalrörelser

Utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i denna del ska varje part när det gäller transaktioner som avser kapitalbalansen och den finansiella balansen i betalningsbalansen tillåta fri rörlighet för kapital i syfte att genomföra liberalisering av investeringar och andra transaktioner i enlighet med kapitel 17, 18 och 25.

ARTIKEL 27.4

Tillämpning av lagar och andra författningar som rör kapitalrörelser, betalningar eller överföringar

1. Artikel 17.20, 27.2 och 27.3 ska inte tolkas som att den hindrar en part från att tillämpa sina lagar och andra författningar när det gäller
  - a) konkurs, insolvens eller skydd av borgenärernas rättigheter,
  - b) emission av eller handel med finansiella instrument såsom värdepapper, terminer eller derivat,
  - c) ekonomisk rapportering eller redovisning av kapitalrörelser, betalningar eller överföringar, om dessa behövs för att bistå brottsbekämpande myndigheter eller regleringsmyndigheter på finansområdet,
  - d) brott och vilseledande eller bedrägliga förfaranden,
  - e) säkerställande av att förelägganden och domar utfärdade i rättsliga eller administrativa förfaranden efterlevs,
  - f) system för social trygghet, allmänna pensionssystem eller obligatoriska sparprogram.
2. De lagar och andra författningar som avses i punkt 1 i denna artikel ska tillämpas på ett rättvist och icke-diskriminerande sätt, och inte på ett sätt som skulle utgöra en förtäckt restriktion för kapitalrörelser, betalningar eller överföringar.

ARTIKEL 27.5

Tillfälliga skyddsåtgärder

Om det under exceptionella omständigheter förekommer allvarliga svårigheter eller risk för allvarliga svårigheter när det gäller funktionen hos EU-partens ekonomiska och monetära union får EU-parten anta eller bibehålla skyddsåtgärder med avseende på kapitalrörelser, betalningar eller överföringar för en period av högst sex månader. Dessa åtgärder ska begränsas till vad som är absolut nödvändigt.

ARTIKEL 27.6

Restriktioner på grund av problem med betalningsbalansen och externa finansiella svårigheter

1. Om en part har allvarliga betalningsbalansproblem eller externa finansiella svårigheter, eller om det finns risk för detta, får den anta eller bibehålla restriktiva åtgärder med avseende på kapitalrörelser, betalningar eller överföringar¹.
2. De åtgärder som avses i punkt 1 i denna artikel ska
  - a) i tillämpliga delar vara förenliga med artiklarna i Internationella valutafondens stadga,

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att allvarliga betalningsbalansproblem eller externa finansiella svårigheter, eller risk för sådana, kan orsakas av bland annat sådana faktorer som allvarliga svårigheter kopplade till penning- eller valutapolitik, eller risk för sådana.

- b) inte gå utöver vad som är nödvändigt för att åtgärda den omständighet som anges i punkt 1 i denna artikel,
- c) vara tillfälliga och gradvis avvecklas allt eftersom den situation som anges i punkt 1 i denna artikel förbättras,
- d) inte orsaka onödig skada för den andra partens kommersiella, ekonomiska och finansiella intressen,
- e) vara icke-diskriminerande i förhållande till tredjeländer i likadana situationer.

3. När det gäller varuhandel får varje part införa restriktiva åtgärder för att skydda sin finansiella utlandsställning eller betalningsbalans. Dessa åtgärder ska vara förenliga med Gatt 1994 och överenskommelsen om bestämmelserna avseende betalningsbalansåtgärder i Allmänna tull- och handelsavtalet 1994.

4. När det gäller handel med tjänster får varje part införa eller upprätthålla restriktiva åtgärder för att skydda sin finansiella utlandsställning eller betalningsbalans. Dessa åtgärder ska vara förenliga med artikel XII i Gats.

5. En part som antar eller bibehåller de åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel ska omgående anmäla dessa till den andra parten.

6. Om restriktioner antas eller bibehålls i enlighet med denna artikel ska parterna omgående samråda i underkommittén för tjänster och investeringar, såvida inte samråd hålls i andra forum i vilka båda parter är medlemmar. Vid samråden ska en bedömning göras av de betalningsbalanssvårigheter eller externa finansiella svårigheter som lett till de respektive åtgärderna och hänsyn ska bland annat tas till sådana faktorer som

- a) svårigheternas karaktär och omfattning,
- b) den externa ekonomiska situationen och handelssituationen,
- c) alternativa korrigerande åtgärder som kan vara tillgängliga.

7. Samråd i enlighet med punkt 6 ska behandla frågan om huruvida de restriktiva åtgärderna är förenliga med punkterna 1–2 i denna artikel. Dessa samråd ska baseras på alla relevanta undersökningsresultat av statistisk natur eller rörande sakförhållanden som tillhandahålls av Internationella valutafonden (IMF), när sådana finns tillgängliga, och de ska i sina slutsatser ta hänsyn till IMF:s bedömning av den berörda partens betalningsbalans och externa finansiella situation.

KAPITEL 28

OFFENTLIG UPPHANDLING

ARTIKEL 28.1

Definitioner

I detta kapitel och bilagorna 28-A och 28-B gäller följande definitioner:

- a) *handelsvaror eller handelstjänster*: varor eller tjänster av ett slag som i allmänhet säljs eller erbjuds på den kommersiella marknaden till, och som vanligen köps av, icke-statliga köpare för icke-statliga ändamål.
- b) *byggentreprenad*: en tjänst vars syfte det är att på valfritt sätt utföra tekniska bygg- eller anläggningsarbeten i enlighet med huvudgrupp 51 i CPC.
- c) *elektronisk auktion*: upprepad process där leverantörer med hjälp av elektroniska medel presenterar antingen nya priser eller nya värden för kvantifierbara icke prisrelaterade delar av anbuden med anknytning till utvärderingskriterierna, eller bådadera, vilket leder till en rangordning eller en ny rangordning av anbuden.

- d) *skriftligen* eller *skriftligt*: varje enhet av ord eller siffror som kan läsas, återges och meddelas vid ett senare tillfälle; den kan innehålla elektroniskt överförd och lagrad information.
- e) *begränsad upphandling*: upphandlingsförfarande där den upphandlande enheten kontaktar en leverantör eller leverantörer som den själv valt ut.
- f) *åtgärd*: varje lag, annan författning, förfarande, administrativ riktlinje eller praxis, eller varje åtgärd från den upphandlande enhetens sida i samband med en upphandling som omfattas av detta avtal.
- g) *fleranvändningsförteckning*: förteckning över leverantörer som enligt en upphandlande enhets bedömning uppfyller villkoren för deltagande för att få tas upp i förteckningen och som den upphandlande enheten har för avsikt att använda mer än en gång.
- h) *meddelande om upphandling*: meddelande som offentliggörs av en upphandlande enhet i vilket intresserade leverantörer uppmanas att lämna in en begäran om deltagande och/eller ett anbud.
- i) *motkrav*: villkor eller åtagande som främjar lokal utveckling eller förbättrar en parts betalningsbalans, t.ex. användning av lokalt innehåll, tekniklicensiering, investeringar, motköp eller liknande åtgärd eller krav.
- j) *öppen upphandling*: upphandlingsförfarande där alla intresserade leverantörer har möjlighet att lämna anbud.

- k) *upphandlande enhet*: en enhet som omfattas av avsnitt A, B eller C i bilaga 28-A eller 28-B.
- l) *kvalificerad leverantör*: en leverantör som en upphandlande enhet anser ha uppfyllt villkoren för deltagande.
- m) *selektivt förfarande*: upphandlingsförfarande där enbart kvalificerade leverantörer uppmanas att lämna anbud av den upphandlande enheten.
- n) *tjänster*: omfattar byggtjänster, om inte annat anges.
- o) *standard*: ett dokument som godkänts av ett erkänt organ, och som för allmänt och upprepat bruk anger regler, riktlinjer eller egenskaper avseende varor eller tjänster, eller därmed sammanhängande processer och tillverkningsmetoder som inte måste efterlevas. Det kan även innefatta eller enbart behandla terminologi, symboler, förpacknings-, märknings- eller etiketteringskrav tillämpliga på en vara, tjänst, process eller tillverkningsmetod.
- p) *leverantör*: en person eller en grupp av personer som tillhandahåller eller som kan tillhandahålla varor eller tjänster.

- q) *teknisk specifikation*: ett krav i samband med ett anbudsförfarande som
- i) anger egenskaperna hos
    - A) en vara som ska upphandlas, inbegripet kvalitet, prestanda, säkerhet och dimensioner, eller processer och metoder för tillverkningen av varan, eller
    - B) de tjänster som ska upphandlas, exempelvis kvalitet, prestanda, säkerhet eller processer och metoder för tillhandahållandet av dem, eller
  - ii) behandlar terminologi, symboler, förpacknings-, märknings- eller etiketteringskrav beträffande en vara eller en tjänst.

ARTIKEL 28.2

Tillämpningsområde och omfattning

1. Detta kapitel är tillämpligt på alla åtgärder rörande en upphandling som omfattas av detta avtal, oavsett om upphandlingen sker helt eller delvis med elektroniska medel.

2. I detta kapitel avses med *upphandling som omfattas av detta avtal* upphandling för offentliga ändamål

- a) av en vara, tjänst eller en kombination av dessa
  - i) i enlighet med bilaga 28-A eller 28-B,
  - ii) som inte upphandlas för kommersiell försäljning eller återförsäljning, eller för produktion eller tillhandahållande av en vara eller en tjänst för kommersiell försäljning eller återförsäljning,
- b) genom avtal, exempelvis om köp, leasing, hyra eller hyrköp, med eller utan rätt till köp,
- c) till ett värde som uppskattats i enlighet med punkterna 6–8 och som vid offentliggörandet av ett meddelande i enlighet med artikel 28.6 uppgår till minst det tröskelvärde som anges i bilaga 28-A eller 28-B,
- d) genom en upphandlande enhet,
- e) som inte på annat sätt är undantagen från att omfattas enligt punkt 3 i denna artikel eller bilaga 28-A eller 28-B.

3. Såvida inget annat uttryckligen anges i bilaga 28-A eller 28-B är detta kapitel inte tillämpligt på

- a) förvärv eller hyra av mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom eller därmed sammanhängande rättigheter,
- b) icke-avtalsgrundade överenskommelser eller någon form av bistånd som en part tillhandahåller, inklusive samarbetsavtal, bidrag, lån, subventioner, kapitaltillskott, garantier och skattelättnader,
- c) upphandling eller förvärv av tjänster på skatteområdet eller förvaringstjänster, likvidations- eller förvaltningstjänster för reglerade finansinstitut eller tjänster som rör försäljning, inlösen och distribution i samband med offentlig skuld, inklusive lån, statsobligationer och andra värdepapper,
- d) offentliga anställningsavtal,
- e) upphandling som sker
  - i) i det specifika syftet att tillhandahålla internationellt bistånd, inbegripet utvecklingsbistånd,

- ii) enligt det särskilda förfarande eller på de särskilda villkor som gäller för en internationell överenskommelse om stationering av trupper eller de avtalslutande ländernas gemensamma genomförande av ett projekt, eller
  - iii) enligt det särskilda förfarande eller på de särskilda villkor som gäller för en internationell organisation, eller en organisation som finansieras av internationella bidrag, lån eller annat bistånd, när det tillämpliga förfarandet eller de tillämpliga villkoren skulle vara oförenliga med detta kapitel,
- f) finansiella tjänster.
4. En upphandling som omfattas av detta kapitel ska vara alla upphandlingar som omfattas av bilaga 28-A eller 28-B, där varje parts åtaganden fastställs på följande sätt:
- a) I avsnitt A i bilaga 28-A respektive 28-B, de offentliga enheter på central nivå vars upphandling omfattas av detta kapitel.
  - b) I avsnitt B i bilaga 28-A respektive 28-B, de offentliga enheter på regional och lokal nivå vars upphandling omfattas av detta kapitel.
  - c) I avsnitt C i bilaga 28-A respektive 28-B, alla andra enheter vars upphandling omfattas av detta kapitel.
  - d) I avsnitt D i bilaga 28-A respektive 28-B, de varor som omfattas av detta kapitel.

- e) I avsnitt E i bilaga 28-A respektive 28-B, de tjänster, utom bygg- och anläggningstjänster, som omfattas av detta kapitel.
- f) I avsnitt F i bilaga 28-A respektive 28-B, de bygg- och anläggningstjänster som omfattas av detta kapitel.
- g) I avsnitt G i bilaga 28-A respektive 28-B, de offentliga byggkoncessioner som omfattas av detta kapitel.
- h) I avsnitt H i bilaga 28-A respektive 28-B, alla allmänna anmärkningar.
- i) I avsnitt I i bilaga 28-A respektive 28-B, de medier där parten offentliggör sina upphandlingsmeddelanden, tilldelningsmeddelanden och annan information som rör dess system för offentlig upphandling enligt detta kapitel.
- j) I avsnitt J i bilaga 28-B, den omräkningskurs som ska användas för tröskelvärdena.

5. Om en upphandlande enhet i samband med en upphandling som omfattas av detta avtal kräver att personer som inte omfattas av bilaga 28-A eller 28-B ska upphandla i enlighet med särskilda krav, ska artikel 28.4 gälla i tillämpliga delar för dessa krav.

6. Vid beräkningen av värdet av en upphandling i syfte att avgöra om den utgör en upphandling som omfattas av detta avtal ska den upphandlande enheten

- a) avstå från att dela upp en upphandling i separata upphandlingar eller välja ut eller använda en viss värderingsmetod för att beräkna värdet av en upphandling i avsikt att helt eller delvis undanta den från tillämpningen av detta kapitel,

b) inkludera det totala beräknade högsta värdet av upphandlingen under hela kontraktets löptid, oavsett om det tilldelas en eller flera leverantörer, samt ta hänsyn till alla typer av ersättningar, bland annat

i) premier, avgifter, provisioner och ränta,

ii) det totala värdet av eventuella optioner.

7. Om ett särskilt villkor för en upphandling medför att mer än ett kontrakt tilldelas eller att kontrakt tilldelas i separata delar (*återkommande kontrakt*), ska beräkningen av det totala högsta värdet grunda sig på antingen

a) värdet på de återkommande kontrakt, för samma typ av vara eller tjänst, som tilldelats under de föregående 12 månaderna eller den upphandlande enhetens föregående räkenskapsår, om möjligt justerat för förväntade ändringar av mängden eller värdet av den vara eller tjänst som upphandlas för de följande 12 månaderna, eller

b) beräknat värde på de återkommande kontrakt av samma typ för vara eller tjänst som ska tilldelas för de 12 månaderna närmast efter den ursprungliga kontraktstilldelningen eller den förhandlande enhetens räkenskapsår.

8. Vid upphandling för leasing, hyra eller hyrköp av varor eller tjänster, eller upphandling utan angivet totalpris, ska värderingen ske enligt följande:

- a) Vid kontrakt med en bestämd löptid ska värderingen grunda sig på
  - i) det totala beräknade högsta värdet under löptiden, om denna är högst 12 månader,
  - ii) det totala beräknade högsta värdet, inklusive eventuellt restvärde, om löptiden är längre än 12 månader.
- b) För kontrakt på obestämd löptid ska det beräknade månatliga beloppet multipliceras med 48.
- c) Om det är osäkert huruvida kontraktet ska ha en bestämd löptid eller inte ska led b tillämpas.

ARTIKEL 28.3

Undantag i säkerhetssyfte och allmänna undantag

1. Inget i detta kapitel ska tolkas som hinder för en part att vidta åtgärder eller att inte lämna ut uppgifter som parten anser nödvändiga för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen i samband med upphandling av vapen, ammunition eller krigsmateriel eller upphandling som är oundgänglig för den nationella säkerheten eller för nationella försvarssyften.

2. Under förutsättning att sådana åtgärder inte tillämpas på ett sätt som skulle utgöra ett medel för godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan parterna när lika förhållanden råder, eller en förtäckt inskränkning av internationell handel, ska ingenting i detta kapitel tolkas som ett hinder för någon av parterna att anta eller genomföra åtgärder

- a) som är nödvändiga för att skydda allmän moral, ordning eller säkerhet,
- b) som är nödvändiga för skyddet av människors, djurs eller växters liv eller hälsa,
- c) som är nödvändiga för att skydda immateriella rättigheter, eller
- d) som avser varor eller tjänster som tillhandahålls av personer med funktionsnedsättning, av välgörenhetsinrättningar eller inom kriminalvården.

3. Parterna inser att punkt 2 b omfattar miljöåtgärder som är nödvändiga för att skydda människors, djurs eller växters liv eller hälsa.

ARTIKEL 28.4

Allmänna principer

Icke-diskriminering

1. Vad gäller åtgärder som rör den upphandling som omfattas av detta avtal ska varje part, och dess upphandlande enheter, genast och utan förbehåll bevilja varor och tjänster från den andra parten eller leverantörer från den andra parten som tillhandahåller varor eller tjänster från endera parten en behandling som inte är mindre förmånlig än den som beviljas egna varor, tjänster och leverantörer.

2. Vad gäller åtgärder som rör upphandling som omfattas av detta avtal får parterna och deras upphandlande enheter inte
  - a) behandla en lokalt etablerad leverantör mindre förmånligt än en annan lokalt etablerad leverantör på grund av graden av utländsk anknytning eller ägarskap, eller
  - b) diskriminera en lokalt etablerad leverantör av det skälet att de varor eller tjänster som denne tillhandahåller i samband med en viss upphandling utgörs av varor eller tjänster från den andra parten.

Användning av elektroniska medel

3. Parterna ska säkerställa att all kommunikation och allt informationsutbyte vid upphandling som omfattas av detta avtal sker på elektronisk väg, inbegripet för offentliggörande av information om upphandling, meddelanden och upphandlingsdokument, samt för inlämning av anbud. När en upphandling som omfattas av detta avtal sker med hjälp av elektroniska medel ska den upphandlande enheten

- a) säkerställa att upphandlingen genomförs med hjälp av it-system och programvara, inklusive sådana som rör autentisering och kryptering av information, som är allmänt tillgängliga och kompatibla med andra allmänt tillgängliga it-system och annan tillgänglig programvara,
- b) upprätta och bibehålla mekanismer som garanterar integriteten för begäran om deltagande och anbud, bland annat fastställande av tidpunkten för mottagande, och hindrar otillbörlig tillgång,
- c) använda elektroniska hjälpmedel för information och kommunikation i samband med offentliggörande av meddelanden och upphandlingsdokument vid upphandling och så långt som möjligt för inlämning av anbud.

Genomförande av upphandling

4. En upphandlande enhet ska genomföra upphandling som omfattas av detta avtal på ett transparent och opartiskt sätt som
  - a) är förenligt med detta kapitel, med hjälp av metoder såsom öppen upphandling, selektiv upphandling och begränsad upphandling,
  - b) förebygger intressekonflikter och korruption, i enlighet med relevant lagstiftning.

Ursprungsregler

5. Vid offentlig upphandling som omfattas av detta kapitel ska en part inte på varor som importeras från den andra parten tillämpa ursprungsregler som skiljer sig från de ursprungsregler som den parten tillämpar vid normal handel på import av samma varor.

Motkrav

6. En part eller dess upphandlande enhet får inte, med avseende på upphandling som omfattas av detta avtal, begära eller uppfylla, besluta om eller genomdriva något motkrav i något skede av en upphandling.

Åtgärder som inte specifikt rör upphandling

7. Punkterna 1 och 2 ska inte vara tillämpliga på tullar och andra pålagor, av vilket slag som helst, på eller i samband med import, metoden för att ta ut dessa tullar och avgifter, andra importbestämmelser eller importformaliteter samt sådana åtgärder som påverkar handeln med tjänster som inte är åtgärder för upphandling som omfattas av detta avtal.

Åtgärder mot korruption

8. Varje part ska säkerställa att den vidtagit lämpliga åtgärder för att åtgärda och förhindra korruption i samband med deras offentliga upphandling. Sådana åtgärder kan omfatta förfaranden för att permanent eller under viss tid utesluta anbudsgivare från en parts upphandling om de genom slutligt beslut av partens rättsliga myndigheter har befunnits skyldiga till mutbrott, bedrägeri eller andra olagliga beteenden i samband med offentlig upphandling på den partens territorium. Varje part ska även säkerställa att den har strategier och förfaranden för att så långt som möjligt undanröja eller hantera potentiella intressekonflikter hos personer som deltar i eller har inflytande över upphandling.

ARTIKEL 28.5

Information om upphandlingssystemet

1. Varje part ska
  - a) omgående offentliggöra alla lagar och andra författningar, rättsliga avgöranden, administrativa avgöranden med allmän giltighet och standardkontraktsklausuler som föreskrivs i lagar eller andra författningar och som införlivas genom hänvisning i meddelanden och upphandlingsdokument vid upphandling som omfattas av detta avtal, samt ändringar av dessa, i de relevanta officiellt angivna elektroniska medierna eller pappersmedierna på nationell nivå, vilka ska ha stor spridning och vara lättillgängliga för allmänheten,
  - b) på begäran lämna en förklaring till detta till den andra parten.
2. Varje part ska i avsnitt I i bilaga 28-A respektive 28-B förteckna
  - a) de elektroniska medier eller pappersmedier där parten offentliggör den information som anges i punkt 1,
  - b) de elektroniska medier eller publikationer där parten offentliggör de meddelanden som krävs enligt artikel 28.6, 28.8.9 och 28.17.2,

- c) den eller de webbplatser där parten offentliggör
    - i) sin upphandlingsstatistik i enlighet med artikel 28.17.4, eller
    - ii) sina meddelanden om tilldelade kontrakt i enlighet med artikel 28.17.5.
3. Varje part ska omgående underrätta den underkommitté som avses i artikel 28.21 om varje ändring av sina uppgifter som förtecknas i avsnitt I i bilaga 28-A respektive 28-B.

ARTIKEL 28.6

Meddelanden

Meddelande om upphandling

1. För varje upphandling som omfattas av detta avtal ska den upphandlande enheten offentliggöra ett meddelande om upphandling, utom under de omständigheter som beskrivs i artikel 28.14.
2. Om inte annat anges i detta kapitel, ska alla meddelanden om upphandling innehålla följande uppgifter:
  - a) Den upphandlande enhetens namn och adress, övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna kontakta enheten och få alla relevanta handlingar som gäller upphandlingen samt uppgift om kostnad och betalningsvillkor i förekommande fall.

- b) En beskrivning av upphandlingen, inbegripet arten och mängden av de varor och tjänster som ska upphandlas eller, om mängden inte är känd, den beräknade mängden.
- c) I samband med återkommande kontrakt om möjligt en preliminär tidsplan för ytterligare meddelanden om upphandling.
- d) En beskrivning av eventuella optioner.
- e) Tidsfristen för leverans av varorna eller tjänsterna eller kontraktets längd.
- f) Det valda upphandlingsförfarandet och huruvida det innefattar förhandlingar eller en elektronisk auktionsmekanism.
- g) I tillämpliga fall, den sista dagen för att lämna in anbudsansökningar och adress till vilken dessa ska skickas.
- h) Sista dag för att lämna in anbud och adress till vilken detta ska skickas.
- i) Det eller de språk som anbudet eller begäran om deltagande ska vara avfattade på, om de får avfattas på ett annat språk än det officiella språket i den part som den upphandlande enheten tillhör.

- j) En förteckning över och kortfattad beskrivning av villkoren för leverantörernas deltagande, inbegripet krav på särskilda dokument eller certifieringar som leverantörerna ska tillhandahålla, om inte dessa krav ingår i de upphandlingsdokument som görs tillgängliga för alla intresserade leverantörer samtidigt som meddelandet om upphandling offentliggörs.
- k) Urvalskriterier och, i tillämpliga fall, antalet leverantörer som kommer att tillåtas att lämna anbud, om den upphandlande enheten avser att i enlighet med artikel 28.8 välja ut ett begränsat antal kvalificerade leverantörer som inbjuds att lämna anbud.
- l) Information om att upphandlingen omfattas av detta kapitel.

Sammanfattning

3. För varje förestående upphandling ska den upphandlande enheten samtidigt med meddelandet om upphandling offentliggöra en lättillgänglig sammanfattning på ett av de officiella WTO-språken¹. Sammanfattningen ska åtminstone innehålla följande information:

- a) Uppgifter om vad som ska upphandlas.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att WTO:s officiella språk är engelska, spanska och franska.

- b) Sista dag för att lämna in anbud eller, i tillämpliga fall, sista dag för att lämna in anbudsansökningar eller ansökan om att tas upp i en fleranvändningsförteckning.
- c) Vilken adress man kan vända sig till för att begära handlingar om upphandlingen.

Meddelande om planerad upphandling

4. Upphandlande enheter uppmanas att så tidigt som möjligt varje räkenskapsår offentliggöra ett meddelande om sina upphandlingsplaner (*meddelande om planerad upphandling*). Meddelandet om planerad upphandling bör innehålla uppgifter om vad som ska upphandlas och om vilken dag man planerar offentliggöra meddelandet om upphandling.
5. En upphandlande enhet som omfattas av avsnitten B eller C i bilaga 28-A eller 28-B får använda ett sådant meddelande om planerad upphandling som ett meddelande om upphandling, förutsatt att meddelandet om planerad upphandling innehåller de uppgifter enligt punkt 2 i denna artikel som är tillgängliga och en uppmaning till leverantörer om att anmäla sitt intresse att delta i upphandlingen till den upphandlande enheten.

Gemensamma regler för meddelanden

6. Meddelanden om upphandling, sammanfattningar och meddelanden om planerad upphandling ska vara direkt tillgängliga på elektronisk väg, kostnadsfritt och via en enda åtkomstpunkt på internet. Meddelanden får också offentliggöras i ett lämpligt pappersmedium som ska ha stor spridning och ska vara lättillgänglig för allmänheten, åtminstone till dess att den tidsfrist som anges i meddelandet har löpt ut.

Det lämpliga pappersmediet och elektroniska mediet förtecknas av varje part i avsnitt I i bilaga 28-A respektive 28-B.

7. Trots de krav som anges i punkt 6 om tillgång till meddelanden om upphandling, sammanfattningar och meddelanden om planerad upphandling, på elektronisk väg och kostnadsfritt genom en enda åtkomstpunkt, ska Chile, från och med den dag då detta avtal träder i kraft och under övergångsperioden på tre år fram till dess att den enda åtkomstpunkten är fullt fungerande, upprätta en nätverksportal som ett tillfälligt alternativ till en enda åtkomstpunkt, som bör vara kostnadsfritt tillgänglig och tillhandahålla länkar till de plattformar eller webbplatser där meddelanden och sammanfattningar offentliggörs. Portalen ska innehålla länkar till högst fyra webbplatser, närmare bestämt

a) *Mercado público,*

b) *Ministerio de Obras Públicas,*

c) *Dirección General de Concesiones,*

d) *Diario Oficial.*

8. Parterna ska föreskriva en regelbunden översyn av punkt 7 i denna artikel, inbegripet en diskussion inom den underkommitté som avses i artikel 28.21, särskilt när det gäller läget för genomförandet av den enda åtkomstpunkten.

ARTIKEL 28.7

Villkor för deltagande

1. En upphandlande enhet ska begränsa villkoren för deltagande i en upphandling till vad som krävs för att säkerställa att leverantören har tillräcklig rättslig, ekonomisk, affärsmässig och teknisk kapacitet för att åta sig den aktuella upphandlingen.

2. Den upphandlande enhetens villkor för deltagande

a) ska inte innehålla krav på att en leverantör tidigare ska ha tilldelats ett eller flera kontrakt av en upphandlande enhet i en part,

b) får innehålla krav på tidigare relevant erfarenhet om detta är nödvändigt för att uppfylla upphandlingsvillkoren,

- c) ska inte kräva någon tidigare erfarenhet på den partens territorium som ett villkor för upphandlingen.
3. Vid bedömningen av huruvida en leverantör uppfyller villkoren för deltagande ska den upphandlande enheten
- a) bedöma leverantörens finansiella förmåga och affärsmässiga och tekniska kapacitet på grundval av leverantörens affärsverksamhet både inom och utanför territoriet för den part som den upphandlande enheten tillhör,
  - b) grunda sin värdering på de villkor som enheten i förväg angett i meddelanden eller upphandlingsdokument.
4. Om det finns styrkande bevisning och förutsatt att detta inte tillämpas på ett sätt som skulle utgöra ett medel för godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan parterna, får en part, inbegripet dess upphandlande enheter, utesluta en leverantör, till exempel på grund av
- a) konkurs,
  - b) oriktiga uppgifter,
  - c) allvarliga eller varaktiga brister vid uppfyllandet av väsentliga krav eller skyldigheter i tidigare kontrakt,

- d) slutgiltiga domar med anledning av allvarliga straffbara handlingar,
- e) grova fel i yrkesutövningen samt handlingar eller underlåtelser som kan inverka negativt på leverantörens affärsmässiga integritet, eller
- f) underlåtenhet att betala skatt.

ARTIKEL 28.8

Kvalificering av leverantörer

Registreringssystem och kvalificeringsförfarande

1. En part och dess upphandlande enheter får ha ett system för registrering av leverantörer i vilket de intresserade leverantörerna måste registrera sig och lämna vissa uppgifter. I sådana fall ska parten säkerställa att de berörda leverantörerna har tillgång till information om registreringsystemet på elektronisk väg och när som helst kan begära registrering. Den behöriga myndigheten ska inom en rimlig tidsperiod informera dem om beslutet att bevilja eller avslå begäran. Om begäran avslås måste beslutet vara vederbörligen motiverat.

2. Varje part ska säkerställa att
  - a) dess upphandlande enheter anstränger sig för att minimera skillnaderna mellan sina respektive kvalificeringsförfaranden,
  - b) om dess upphandlande enheter använder sig av system för registrering ska enheterna anstränga sig för att minimera skillnaderna mellan sina respektive system.
3. En part och dess upphandlande enheter får inte anta eller tillämpa ett system för registrering eller ett kvalificeringsförfarande som har som syfte eller resultat att skapa onödiga hinder för leverantörer från den andra parten som vill delta i upphandlingen.

Selektiv upphandling

4. En upphandlande enhet som avser att använda selektiv upphandling ska
  - a) i meddelandet om upphandling ta med åtminstone de uppgifter som anges i artikel 28.6.2 a, b, f, g, j, k och l, uppmana leverantörerna att lämna in en begäran om deltagande,
  - b) senast när tidsfristen för att lämna in anbud börjar löpa, tillhandahålla åtminstone de uppgifter som avses i artikel 28.6.2 c, d, e, h och i till de behöriga leverantörer som underrättats i enlighet med artikel 28.12.3 b.

5. En upphandlande enhet ska låta alla kvalificerade leverantörer delta i en viss upphandling, såvida inte den upphandlande enheten i meddelandet om upphandling anger att antalet leverantörer som kommer att få lämna anbud är begränsat och vilka kriterier eller motiveringar som tillämpas vid urvalet av dessa. En inbjudan att lämna anbud ska ställas till det antal leverantörer som krävs för att säkerställa konkurrens.

6. Om upphandlingsdokumenten inte görs allmänt tillgängliga från dagen för offentliggörandet av det meddelande som avses i punkt 4, ska den upphandlande enheten garantera att alla de kvalificerade leverantörer som valts ut i enlighet med punkt 5 får tillgång till dessa dokument samtidigt.

Fleranvändningsförteckningar

7. En upphandlande enhet får använda en fleranvändningsförteckning över leverantörer, under förutsättning att ett meddelande med en uppmaning till intresserade leverantörer att ansöka om att föras upp på förteckningen

- a) offentliggörs en gång om året,
- b) om det offentliggörs elektroniskt, görs tillgängligt fortlöpande, i det lämpliga medium som förtecknas i avsnitt I i bilaga 28-A respektive 28-B.

8. Det meddelande som avses i punkt 7 ska innehålla
- a) en beskrivning av de varor eller tjänster eller kategorier av dessa för vilka förteckningen kan användas,
  - b) de villkor för deltagande som leverantörerna ska uppfylla för att tas med på förteckningen, och de metoder som den upphandlande enheten använder för att kontrollera om en leverantör uppfyller villkoren,
  - c) den upphandlande enhetens namn och adress samt andra uppgifter som behövs för att man ska kunna kontakta enheten och få alla relevanta handlingar som gäller förteckningen,
  - d) förteckningens giltighetstid och den metod som används för att förnya eller avsluta förteckningens giltighet eller, om ingen giltighetstid anges, den metod som används för att meddela att förteckningen kommer att upphöra att gälla,
  - e) uppgift om att förteckningen kan användas för sådan upphandling som omfattas av detta kapitel.
9. Om en fleranvändningsförteckning kommer att gälla i högst tre år får en upphandlande enhet, trots vad som sägs i punkt 7, välja att offentliggöra det meddelande som avses i punkt 7 endast en gång, i början av förteckningens giltighetsperiod, förutsatt att meddelandet
- a) innehåller uppgift om giltighetsperioden och om att inga fler meddelanden kommer att offentliggöras,

b) offentliggörs elektroniskt och görs tillgängligt fortlöpande under giltighetstiden.

10. En upphandlande enhet ska tillåta leverantörer att när som helst ansöka om att föras upp på fleranvändningsförteckningen och inom rimlig tid ta med alla kvalificerade leverantörer i förteckningen.

11. Om en leverantör som inte är upptagen på en fleranvändningsförteckning lämnar in en begäran om deltagande i en upphandling som utgår från en fleranvändningsförteckning och lämnar alla handlingar som krävs inom den tidsfrist som avses i artikel 28.10.2, ska den upphandlande enheten behandla begäran. Den upphandlande enheten får inte utesluta leverantören från upphandlingen på grund av att enheten inte har tillräckligt med tid för att behandla begäran, såvida inte enheten i exceptionella fall på grund av upphandlingens komplexitet inte hinner slutföra behandlingen av begäran inom anbudsfristen.

Enheter i avsnitten B och C i bilaga 28-A eller 28-B

12. En upphandlande enhet som omfattas av avsnitt B eller C i bilaga 28-A eller 28-B får använda ett meddelande med en uppmaning till leverantörer att ansöka om att föras upp på en fleranvändningsförteckning som ett meddelande om upphandling, under förutsättning att

- a) meddelandet offentliggörs i enlighet med punkt 7 i denna artikel och innehåller de uppgifter som krävs enligt punkt 8 i denna artikel, så mycket av den nödvändiga information som avses i artikel 28.6.2.2 som är tillgänglig och att det framgår att det är frågan om ett meddelande om upphandling eller att endast leverantörerna på fleranvändningsförteckningen kommer att få ytterligare meddelanden om upphandling som omfattas av fleranvändningsförteckningen,
- b) enheten omgående tillhandahåller leverantörer som för enheten har uttryckt sitt intresse för en viss upphandling tillräcklig information för att dessa kunna bedöma sitt intresse av att delta i upphandlingen, bland annat de övriga uppgifter som krävs enligt artikel 28.6.2.2, i den mån sådana uppgifter är tillgängliga.

13. En upphandlande enhet som omfattas av avsnitt B eller C i bilaga 28-A eller 28-B får tillåta en leverantör som har ansökt om att föras upp på fleranvändningsförteckningen i enlighet med punkt 10 i denna artikel att lämna anbud i en viss upphandling, om den upphandlande enheten har tillräckligt med tid för att undersöka om leverantören uppfyller villkoren för deltagande.

Information om den upphandlande enhetens beslut

14. En upphandlande enhet ska omgående informera alla leverantörer som lämnar in en begäran om deltagande eller om att föras upp på fleranvändningsförteckningen om enhetens beslut vad gäller begäran.

15. Om en upphandlande enhet avslår en leverantörs begäran om deltagande i en upphandling eller ansökan om att föras upp i fleranvändningsförteckningen, eller inte längre erkänner en leverantör som kvalificerad, eller stryker en leverantör från fleranvändningsförteckningen, ska enheten omgående underrätta leverantören och, på dennes begäran, omgående tillhandahålla en skriftlig förklaring till skälen för sitt beslut.

ARTIKEL 28.9

Tekniska specifikationer

1. En upphandlande enhet får inte utarbeta, anta eller tillämpa tekniska specifikationer eller fastställa förfaranden för bedömning av överensstämmelse som syftar till att skapa eller resulterar i onödiga hinder för internationell handel.

2. Vid fastställandet av de tekniska specifikationerna för de varor eller tjänster som upphandlingen gäller ska den upphandlande enheten då det är lämpligt
- a) utforma de tekniska specifikationerna med hänvisning till prestanda och funktionella krav snarare än till formgivning eller beskrivande kännetecken,
  - b) grunda de tekniska specifikationerna på internationella standarder om sådana finns, och i annat fall på nationella tekniska föreskrifter, erkända nationella standarder eller byggnormer.
3. Om utformning eller beskrivande kännetecken används i de tekniska specifikationerna ska den upphandlande enheten i tillämpliga fall inkludera formuleringen ”eller likvärdig” i upphandlingsdokumenten, för att ange att den kommer att beakta anbud avseende likvärdiga varor eller tjänster som tydligt uppfyller kraven för upphandlingen.
4. Den upphandlande enheten får i de tekniska specifikationerna inte ställa krav på eller hänvisa till särskilda varumärken eller handelsnamn, patent, upphovsrätt, utformning, typ, särskilt ursprung, tillverkare eller leverantör, såvida det inte finns något annat sätt att beskriva upphandlingskraven tillräckligt exakt och begripligt, och under förutsättning att upphandlingsdokumenten i så fall innehåller formuleringar såsom *eller likvärdig*.

5. Den upphandlande enheten får inte, på ett sätt som kan hindra konkurrens, efterfråga eller ta emot råd som kan användas för att utarbeta eller anta en teknisk specifikation för en särskild upphandling från personer som kan ha kommersiella intressen i upphandlingen.

6. För tydlighetens skull påpekas att en part och dess upphandlande enheter i enlighet med denna artikel får utarbeta, anta eller tillämpa tekniska specifikationer för att främja bevarande av naturresurser eller skydda miljön.

ARTIKEL 28.10

Upphandlingsdokument

1. Den upphandlande enheten ska för leverantörer göra tillgängliga upphandlingsdokument som innehåller alla uppgifter de behöver för att utarbeta och lämna in väl underbyggda anbud. Om detta inte redan tillhandahållits i meddelandet om upphandling ska anbudsunderlaget omfatta en fullständig beskrivning av

- a) upphandlingen, inbegripet de upphandlade varornas eller tjänsternas art och mängd eller, om mängden inte är känd, den uppskattade mängden, samt alla krav som ska uppfyllas, inbegripet eventuella tekniska specifikationer, certifiering av bedömning av överensstämmelse, planer, ritningar eller instruktionsmaterial,

- b) alla eventuella villkor för leverantörernas deltagande, inbegripet en förteckning över information och dokument som leverantörerna ska tillhandahålla i samband med villkoren för deltagande,
- c) alla utvärderingskriterier som enheten kommer att tillämpa vid kontraktstilldelningen och, utom i de fall där priset är det enda kriteriet, viktningen av dessa kriterier,
- d) om den upphandlande enheten kommer att använda sig av elektroniska medel, eventuella autentiserings- och krypteringskrav eller krav på annan utrustning för mottagande av information med elektroniska medel,
- e) om den upphandlande enheten kommer att hålla en elektronisk auktion, reglerna som ligger till grund för auktionen, inbegripet vilka delar av anbudet som har samband med utvärderingskriterierna,
- f) om anbudet kommer att öppnas offentligt, dag, tid och plats för öppnandet och i förekommande fall de personer som får närvara,
- g) alla andra villkor, inbegripet betalningsvillkor och eventuella begränsningar av de medel med vars hjälp anbud får lämnas, t.ex. på papper eller med elektroniska medel,
- h) eventuella datum för leverans av varor eller tjänster.

2. När en upphandlande enhet fastställer datum för den leverans av varor eller det tillhandahållande av tjänster som upphandlas ska enheten ta hänsyn till sådana faktorer som upphandlingens komplexitet, omfattningen av beräknad underentreprenad och den tid det tar i verkligheten att tillverka varorna, ta ut dem ur lager och transportera dem från leverantören respektive att tillhandahålla tjänsterna.
3. De utvärderingskriterier som fastställs i meddelandet om upphandling eller i upphandlingsdokumenten kan vara bland annat pris och andra kostnadsfaktorer, kvalitet, teknisk förtjänst, miljöegenskaper och leveransvillkor.
4. En upphandlande enhet ska omgående
  - a) göra upphandlingsdokumenten tillgängliga, så att intresserade leverantörer får tillräckligt lång tid på sig att lämna in väl underbyggda anbud,
  - b) på begäran tillhandahålla upphandlingsdokumenten till varje intresserad leverantör,
  - c) inom den tidsfrist som fastställs i varje parts lagstiftning besvara alla skäliga önskemål om relevanta upplysningar från en leverantör som är intresserad av eller deltar i anbudsförfarandet, förutsatt att dessa upplysningar inte ger leverantören någon fördel i förhållande till konkurrenterna.

Ändringar

5. Om en upphandlande enhet ändrar de kriterier eller krav som anges i meddelandet om upphandling eller i de upphandlingsdokument som lämnats till de deltagande leverantörerna, eller om den ändrar eller på nytt offentliggör meddelandet eller upphandlingsdokumenten, ska den skriftligen skicka alla sådana ändringar eller det ändrade eller nya meddelandet eller de ändrade eller nya upphandlingsdokumenten

- a) till alla leverantörer som deltar vid den tidpunkt då informationen ändras eller byts ut, om enheten känner till vilka leverantörerna är, och i alla andra fall, på samma sätt som den ursprungliga informationen tillhandahölls,
- b) i god tid, med beaktande av upphandlingens art och komplexitet, för att göra det möjligt för sådana leverantörer att ändra och på nytt lämna in ändrade anbud, beroende på vad som är lämpligt.

ARTIKEL 28.11

Miljöhänsyn och sociala hänsyn

1. En part får tillåta att dess upphandlande enheter använder miljömässiga och sociala hänsyn under hela upphandlingsförfarandet, under förutsättning att dessa inte är diskriminerande, är förenliga med förbudet mot motkrav i artikel 28.4.6 och är kopplade till kontrakt föremålet.

2. För tydlighetens skull påpekas att miljömässiga och sociala hänsyn inte får utarbetas, antas eller tillämpas på ett sätt som utgör ett medel för godtycklig eller ooberättigad diskriminering mellan parterna eller en förtäckt begränsning av handeln mellan parterna.

ARTIKEL 28.12

Tidsfrister

1. En upphandlande enhet ska, så långt det är förenligt med dess egna rimliga behov, ge leverantörerna tillräckligt med tid för att utarbeta och lämna in begäran om deltagande och väl underbyggda anbud, och därvid beakta sådana faktorer som
  - a) upphandlingens art och komplexitet,
  - b) omfattningen av beräknad underentreprenad,
  - c) den tid som behövs för att befordra ett anbud från utländska respektive inhemska orter i de fall då detta inte sker elektroniskt.

Sådana tidsfrister, inklusive eventuella förlängningar, ska vara desamma för alla intresserade eller deltagande leverantörer.

2. En upphandlande enhet som använder sig av ett selektivt förfarande ska i princip ange en tidsfrist på minst 25 dagar för inlämnande av begäran om deltagande räknat från den dag då meddelandet om upphandling offentliggörs. Om det, i undantagsfall som vederbörligen styrks av den upphandlande enheten, inte är möjligt att tillämpa en sådan tidsfrist, får fristen förkortas till minst tio dagar.
3. Med undantag av de fall som föreskrivs i punkterna 4, 5, 7 och 8 ska en upphandlande enhet ange att sista dagen för inlämnande av anbud infaller tidigast 40 dagar räknat från
- a) när det gäller ett öppet förfarande, den dag då meddelandet om upphandling offentliggörs,
  - b) när det gäller ett selektivt förfarande, den dag då enheten underrättar leverantörerna om att de kommer att inbjudas att lämna anbud, oavsett om enheten använder sig av en fleranvändningsförteckning eller inte.
4. En upphandlande enhet får förkorta den tidsfrist för att lämna in anbud som avses i punkt 3 till tidigast tio dagar om
- a) den upphandlande enheten i enlighet med artikel 28.6.4 har offentliggjort ett meddelande om planerad upphandling senast 40 dagar men tidigast 12 månader innan meddelandet om upphandling offentliggörs, och meddelandet om planerad upphandling innehåller
    - i) en beskrivning av upphandlingen,

- ii) ungefärlig sista dag för inlämnande av anbud eller begäran om deltagande,
  - iii) en uppmaning till intresserade leverantörer att anmäla sitt intresse för upphandlingen till den upphandlande enheten,
  - iv) den adress från vilken handlingar som gäller upphandlingen kan fås,
  - v) så mycket som finns tillgängligt av de uppgifter som krävs för meddelandet om upphandling enligt artikel 28.6.2,
- b) den upphandlande enheten anger, i samband med återkommande upphandlingar, i ett första meddelande om upphandling att senare meddelanden kommer att offentliggöras med tidsfristerna för anbudsförfarandet på grundval av denna punkt, eller
- c) ett brådskande fall som vederbörligen styrks av den upphandlande enheten gör att det inte är möjligt att tillämpa tidsfristen i enlighet med punkt 3.
5. En upphandlande enhet får förkorta den anbudsfrist som avses i punkt 3 med fem dagar för var och en av följande situationer:
- a) Meddelandet om upphandling offentliggörs med elektroniska medel.

- b) Alla upphandlingsdokument görs tillgängliga med elektroniska medel från och med dagen för offentliggörande av meddelandet om upphandling.
- c) Enheten godtar att anbud lämnas med elektroniska medel.
6. Vid tillämpningen av punkt 5 jämförd med punkt 4 får den anbudsfrist som avses i punkt 3 under inga omständigheter vara kortare än tio dagar, räknat från den dag då meddelandet om upphandling offentliggjordes.
7. Utan hinder av någon annan bestämmelse om tidsfrist i detta tillägg får en upphandlande enhet som köper in kommersiella varor eller tjänster förkorta anbudsfristen enligt punkt 3 till som minst 13 dagar, om enheten offentliggör både meddelandet om upphandling och de fullständiga upphandlingsdokumenten samtidigt med elektroniska medel. Om enheten dessutom godtar att anbud på kommersiella varor eller tjänster lämnas med elektroniska medel, får den förkorta tidsfristen enligt punkt 3 till som minst tio dagar.
8. Om en upphandlande enhet som omfattas av avsnitt B eller C i bilaga 28-A eller 28-B har valt ut alla eller ett begränsat antal kvalificerade leverantörer, får anbudsfristen fastställas genom ömsesidig överenskommelse mellan enheten och de utvalda leverantörerna. Om överenskommelse saknas får fristen inte underskrida tio dagar.

ARTIKEL 28.13

Förhandling

1. En part får i samband med en upphandling som omfattas av detta avtal ge sina upphandlande enheter möjlighet att förhandla med leverantörer
  - a) om enheten har uppgett sin avsikt att föra förhandlingar i meddelandet om upphandling enligt artikel 28.6.2, eller
  - b) om det av utvärderingen framgår att inget anbud är det uppenbart mest fördelaktiga enligt de särskilda utvärderingskriterier som angetts i meddelandet om upphandling eller i upphandlingsdokumenten.
2. En upphandlande enhet ska
  - a) säkerställa att uteslutning av leverantörer som deltar i förhandlingarna sker i enlighet med de utvärderingskriterier som angetts i meddelandet om upphandling eller i upphandlingsdokumenten,
  - b) när förhandlingarna har slutförts, fastställa en gemensam tidsfrist för de leverantörer som återstår i upphandlingen att lämna in nya eller ändrade anbud.

ARTIKEL 28.14

Begränsad upphandling

1. Under förutsättning att denna bestämmelse inte tillämpas i syfte att undvika konkurrens bland leverantörerna eller på ett sätt som diskriminerar leverantörerna från den andra parten eller skyddar inhemska leverantörer, får den upphandlande enheten använda sig av begränsad upphandling och välja att inte tillämpa artikel 28.6, 28.7, 28.8 och 28.10 samt artikel 28.12, 28.13, 28.15 och 28.16, i något av följande fall:

- a) Om
  - i) anbud inte lämnades in eller leverantörerna inte begärde att få delta,
  - ii) inget av de inlämnade anbuden uppfyller de väsentliga kraven i upphandlingsdokumenten,
  - iii) ingen av leverantörerna uppfyller villkoren för deltagande, eller
  - iv) de inlämnade anbuden av den behöriga myndigheten har förklarats ha tillkommit genom en anbudskartell, förutsatt att kraven i upphandlingsdokumenten inte ändrats väsentligt.

- b) I fall där varor eller tjänster kan levereras endast av en viss leverantör och det inte finns några rimliga alternativ eller rimliga ersättningsvaror eller ersättningstjänster av något av följande skäl:
- i) Upphandlingen gäller konstverk.
  - ii) Det krävs skydd av patent, upphovsrätt eller andra ensamrätter.
  - iii) Det saknas konkurrens av tekniska skäl.
- c) När det gäller kompletterande leveranser från den ursprungliga leverantören av varor eller tjänster som inte ingick i den ursprungliga upphandlingen, om ett byte av leverantör för dessa kompletterande varor eller tjänster
- i) inte kan ske av ekonomiska eller tekniska skäl såsom krav på utbytbarhet eller driftskompatibilitet med redan befintlig utrustning, programvara, tjänster eller installationer som upphandlats vid den ursprungliga upphandlingen,
  - ii) skulle medföra betydande olägenheter eller betydligt större omkostnader för den upphandlande enheten.
- d) Om det är absolut nödvändigt, eftersom produkterna eller tjänsterna inte skulle kunna erhållas i tid genom ett öppet eller selektivt förfarande på grund av extrem tidsbrist till följd av händelser som inte kunnat förutses av den upphandlande enheten.

- e) För varor som köps på en råvarumarknad.
- f) När en upphandlande enhet köper en prototyp eller en ny produkt eller tjänst som utvecklats på dess begäran i samband med och för en bestämd upphandling avseende forskning, försöksverksamhet, undersökning eller grundläggande utvecklingsarbete. Nyutveckling av en ny vara eller tjänst får inbegripa begränsad produktion eller leverans för att också resultaten av fälttester ska bli tillgängliga och för att visa att varan eller tjänsten lämpar sig för produktion eller leverans i kvantitet och med godtagbar kvalitet, men inbegriper inte produktion eller leverans i stora kvantiteter i syfte att pröva kommersiell gångbarhet eller för att återfå forsknings- och utvecklingskostnader.
- g) För inköp som görs under extremt gynnsamma förhållanden som enbart uppstår på mycket kort sikt vid ovanliga försäljningar, t.ex. i samband med likvidation, tvångsförvaltning eller konkurs, men inte vid rutininköp från fasta leverantörer.
- h) När det är fråga om ett kontrakt som tilldelas vinnaren av en formgivningstävling, förutsatt att
  - i) tävlingen organiseras på ett sätt som är förenligt med principerna i detta kapitel, i synnerhet med avseende på offentliggörande av ett meddelande om upphandling,
  - ii) deltagarna bedöms av en självständig jury med syftet att ge designkontrakt till vinnaren.

2. En upphandlande enhet ska utarbeta en skriftlig rapport om varje kontrakt som tilldelats enligt punkt 1. Rapporten ska innehålla namn på den upphandlande enheten, värdet och varu- eller tjänsteslag som upphandlats samt en redogörelse för de omständigheter och villkor i punkt 1 som gav skäl till den begränsade upphandlingen.

ARTIKEL 28.15

Elektroniska auktioner

När en upphandlande enhet avser att genomföra en upphandling som omfattas av detta avtal genom en elektronisk auktion ska enheten, innan den elektroniska auktionen börjar, tillhandahålla varje deltagare information om följande:

- a) Den automatiska utvärderingsmetod, inbegripet matematisk formel, som bygger på utvärderingskriterierna i upphandlingsdokumenten och som kommer att användas vid den automatiska rangordningen eller vid en ändring av rangordningen under auktionen.
- b) Resultatet av en eventuell första utvärdering av de olika delarna av deltagarens anbud i sådana fall där kontraktet ska tilldelas deltagaren med det mest fördelaktiga anbudet.
- c) All annan relevant information om genomförandet av auktionen.

ARTIKEL 28.16

Behandling av anbud och tilldelning av kontrakt

Behandling av anbud

1. Den upphandlande enheten ska ta emot, öppna och behandla alla anbud i enlighet med förfaranden som garanterar att upphandlingsprocessen är rättvis och opartisk samt att anbuden behandlas konfidentiellt.
2. Den upphandlande enheten ska inte straffa en leverantör vars anbud mottas efter tidsfristen för inlämnande av anbud, om förseningen uteslutande beror på felaktig hantering inom den upphandlande enheten.
3. Om den upphandlande enheten ger en leverantör möjlighet att rätta till oavsiktliga formfel under tiden från anbudens öppnande till dess att kontraktet tilldelats, ska den upphandlande enheten ge alla deltagande leverantörer samma möjlighet.

Tilldelning av kontrakt

4. För att ett anbud ska komma i fråga för antagande ska det vara skriftligt och vid tidpunkten för öppnandet uppfylla de grundläggande kraven i meddelandena och upphandlingsdokumenten samt vara inlämnat av en leverantör som uppfyller villkoren för deltagande.

5. Såvida inte den upphandlande enheten beslutar att det inte är i det allmännas intresse att tilldela ett kontrakt, ska enheten tilldela kontraktet till den leverantör som enheten bedömer kapabel att uppfylla avtalsvillkoren och som, uteslutande på grundval av de utvärderingskriterier som angetts i meddelanden och i upphandlingsdokumenten, antingen

- a) lämnat det mest fördelaktiga anbudet, eller
- b) erbjudit det lägsta priset, om priset är det enda kriteriet.

6. Om den upphandlande enheten får ett anbud till ett pris som i förhållande till övriga ligger onormalt lågt, får den kontrollera om leverantören uppfyller villkoren för deltagande och är i stånd att uppfylla avtalsvillkoren.

7. Den upphandlande enheten får inte använda alternativ, avbryta en upphandling eller ändra tilldelade kontrakt på ett sätt som kringgår skyldigheterna enligt detta kapitel.

8. Varje part ska efter bästa förmåga sträva efter att tillämpa en frysningsperiod från det att kontraktet tilldelas till dess att det ingås, för att ge anbudsgivare vars anbud inte antagits möjlighet att gå igenom eller begära omprövning av tilldelningsbeslutet.

ARTIKEL 28.17

Transparens avseende upphandlingsinformation

Information till leverantörerna

1. Den upphandlande enheten ska omgående och, på leverantörernas begäran, skriftligen informera deltagande leverantörer om sitt beslut rörande tilldelningen av kontrakt. Den upphandlande enheten ska på begäran, i enlighet med artikel 28.18.2 och 28.18.3, ge en leverantör, vars anbud förkastats, en förklaring av skälen till varför enheten inte valde hans anbud och de relativa fördelarna med anbudet från den leverantör som tilldelades kontraktet.

Offentliggörande av information om tilldelade kontrakt

2. Den upphandlande enheten ska, senast 72 dagar efter tilldelningen av varje kontrakt som omfattas av detta kapitel, offentliggöra ett meddelande på lämpligt pappersbaserat eller elektroniskt medium som förtecknas i avsnitt I i bilaga 28-A och 28-B. Om enheten endast offentliggör meddelandet elektroniskt ska informationen finnas lättillgänglig under en rimlig tidsperiod. Meddelandet ska innehålla åtminstone

- a) en beskrivning av de varor eller tjänster som upphandlats,
- b) den upphandlande enhetens namn och adress,

- c) den utvalda leverantörens namn,
- d) värdet av det antagna anbudet eller det högsta och lägsta anbud som beaktades vid kontraktstilldelningen,
- e) datum för kontraktstilldelningen,
- f) vilket upphandlingsförfarande som använts och, om begränsad upphandling tillämpats i enlighet med artikel 28.14, en beskrivning av de omständigheter som gav skäl till detta.

Bevarande av handlingar, rapporter och elektronisk spårbarhet

3. Varje upphandlande enhet ska under en tid av minst tre år från den dag den tilldelar ett kontrakt, bevara

- a) handlingar och rapporter från upphandlingsförfaranden och kontraktstilldelningar som rör upphandling som omfattas av detta avtal, inklusive de rapporter som krävs enligt artikel 28.14,
- b) data som garanterar att genomförandet är vederbörligen spårbart i de fall sådan upphandling som omfattas av detta avtal har skett med elektroniska hjälpmedel.

Utbyte av statistik

4. På begäran av den andra parten och inför diskussionerna i den underkommitté som avses i artikel 28.21 ska varje part till den andra parten tillhandahålla statistik om upphandling av varor, tjänster och byggtreprenader som omfattas av detta avtal, inbegripet, i största möjliga utsträckning, statistik om byggkoncessioner. I enlighet med artikel 28.23 ska parterna samarbeta för att uppnå en bättre förståelse av varandras statistik över offentlig upphandling.

5. Om en part begär att meddelanden om tilldelade kontrakt i enlighet med punkt 2 ska offentliggöras elektroniskt och om sådana meddelanden är tillgängliga för allmänheten genom en enda databas i en form som medger analys av de kontrakt som omfattas, behöver parten inte rapportera till den underkommitté som avses i artikel 28.21 utan kan tillhandahålla en länk till webbplatsen, tillsammans med de eventuella instruktioner som behövs för att få tillgång till och använda statistiken.

ARTIKEL 28.18

Utlämnande av information

Tillhandahållande av information till parterna

1. En part ska på den andra partens begäran omgående tillhandahålla alla uppgifter som är nödvändiga för att avgöra om upphandlingen genomfördes på ett rättvist och opartiskt sätt och i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel, inbegripet uppgifter om vad som utmärker det antagna anbudet och om dess relativa fördelar. I fall där det skulle skada konkurrensen vid framtida upphandlingar att lämna ut sådana uppgifter, får den part som tar emot uppgifterna endast lämna dem vidare till en leverantör efter samråd med och tillstånd från den part som lämnade uppgifterna.

Icke-utlämnande av information

2. Trots övriga bestämmelser i detta kapitel får en part, inbegripet dess upphandlande enheter, inte, utom i den utsträckning som krävs enligt lag eller med skriftligt tillstånd från den leverantör som tillhandahöll informationen, lämna ut information som skulle vara till skada för en viss leverantörs legitima kommersiella intressen eller som skulle kunna motverka en sund konkurrens mellan leverantörer.

3. Ingenting i detta kapitel ska tolkas som en skyldighet för en part och dess upphandlande enheter, myndigheter och överprövningsorgan att lämna ut konfidentiell information i fall där ett utlämnande

- a) skulle utgöra hinder för tillämpning av lagen,
- b) skulle kunna motverka sund konkurrens mellan leverantörer,
- c) skulle skada enskilda eller privata företags legitima affärsintressen, inbegripet skydd av immateriella rättigheter, eller
- d) på annat sätt skulle strida mot det allmännas intresse.

ARTIKEL 28.19

Nationella överprövningsförfaranden

1. Varje part ska sörja för att det finns snabba, effektiva, insynsvänliga och icke-diskriminerande administrativa eller rättsliga överprövningsförfaranden genom vilka en leverantör kan begära omprövning för följande, om det uppkommer i samband med en upphandling som omfattas av detta avtal i vilken leverantören har, eller har haft, ett intresse:

- a) En överträdelse av bestämmelserna i detta kapitel.

- b) Underlåtenhet att följa de åtgärder som en part antagit för att genomföra detta kapitel, om leverantören inte enligt en parts lagstiftning har rätt att direkt begära överprövning av en överträdelse av bestämmelserna i detta kapitel.

Förfarandereglerna för samtliga överprövningar ska vara skriftliga och göras allmänt tillgängliga.

2. Vid ett klagomål om överträdelse eller underlåtenhet enligt punkt 1 från en leverantör i samband med en upphandling som omfattas av detta avtal och i vilken leverantören har eller har haft intresse, ska den berörda parten uppmana sin upphandlande enhet och leverantören att försöka lösa tvisten genom samråd. Den upphandlande enheten ska opartiskt och utan dröjsmål handlägga alla sådana klagomål på ett sätt som inte motverkar leverantörens deltagande i pågående eller framtida upphandlingar eller dennes rätt att ansöka om korrigerande åtgärder i enlighet med förfarandet för administrativ eller rättslig överprövning.

3. Varje leverantör ska få en rimlig tidsfrist för att förbereda och lämna in en begäran om överprövning. Tidsfristen måste vara minst tio dagar räknat från den tidpunkt då leverantören fick eller rimligen kan tänkas ha fått kännedom om de omständigheter som ligger till grund för begäran.

4. Varje part ska fastställa eller utse minst en opartisk administrativ eller rättslig myndighet som är oberoende av dess upphandlande enheter och som ska ta emot och behandla ansökningar om överprövning från leverantörer i samband med upphandling som omfattas av detta avtal.

5. När ett annat organ än den myndighet som avses i punkt 4 gör en första överprövning, ska parten sörja för att leverantören har rätt att överklaga det första beslutet till en opartisk administrativ eller rättslig myndighet som är oberoende av den upphandlande enhet vars upphandling är föremål för åtgärder.
6. Varje part ska säkerställa att beslut av ett överprövningsorgan som inte är en domstol kan bli föremål för domstolsprövning eller att organet tillämpar förfaranden som innebär att
- a) den upphandlande enheten ska besvara begäran om överprövning skriftligt och överlämna alla relevanta handlingar till överprövningsorganet,
  - b) deltagarna i förfarandet (*deltagarna*) har rätt att bli hörda innan överprövningsorganet beslutar om begäran om överprövning,
  - c) parterna i förfarandet har rätt att låta sig representeras och åtföljas av biträde,
  - d) deltagarna får tillträde till alla förhandlingar,
  - e) parterna i förfarandet har rätt att begära att förhandlingarna ska vara offentliga och att vittnen får närvara,
  - f) överprövningsorganet ska fatta sina beslut eller rekommendationer utan dröjsmål och tillhandahålla dem skriftligen tillsammans med en förklaring av grunden till varje beslut eller rekommendation.

7. Varje part ska anta eller upprätthålla förfaranden som säkerställer följande:
- a) Snabba interimistiska åtgärder för att bevara leverantörens möjlighet att delta i upphandlingen. Sådana interimistiska åtgärder kan få till följd att upphandlingsförfarandet avbryts. Det får i förfarandena föreskrivas att hänsyn får tas till negativa konsekvenser som är av överordnad betydelse för berörda intressen, bland annat allmänintresset, när beslut ska fattas om huruvida interimistiska åtgärder ska tillämpas. Skälig grund för att inte agera ska anges skriftligen.
  - b) Korrigerande åtgärd, ersättning för förlust eller skadestånd, som får begränsas till kostnaderna för att bereda anbud eller inge begäran om överprövning eller till bådadera, när ett överprövningsorgan har konstaterat överträdelse eller underlåtenhet enligt punkt 1.

ARTIKEL 28.20

Ändringar och rättelser av omfattningen

1. EU-parten får ändra eller rätta bilaga 28-A och Chile får ändra eller rätta bilaga 28-B.

Ändringar

2. Om en part avser att ändra sin bilaga enligt punkt 1 ska den parten

- a) skriftligen anmäla det till den andra parten,
- b) i anmälan föreslå den andra parten lämpliga kompenserande justeringar för att bibehålla en nivå av omfattning som är jämförbar med den som rådde före ändringen.

3. Trots vad som sägs i punkt 2 b i denna artikel behöver en part inte föreslå kompenserande justeringar om ändringen omfattar en enhet över vilken parten i praktiken har avskaffat sin kontroll eller sitt inflytande. Regeringens kontroll eller inflytande över den upphandling som omfattas av detta avtal och som utförs av enheter som förtecknas i avsnitten A, B eller C i bilaga 28-A eller 28-B förutsätts vara avskaffad i praktiken när det gäller enhetens upphandling om enheten är konkurrensutsatt på marknader med fritt tillträde.

4. Om en part anmäler en planerad ändring av dess bilaga till den andra parten enligt punkt 2 ska den andra parten skriftligen invända om den bestrider att

- a) den justering som föreslås enligt punkt 2 b är tillräcklig för att upprätthålla en jämförbar nivå av ömsesidigt överenskommen omfattning, eller
- b) ändringen omfattar en enhet över vilken partens kontroll eller inflytande rent faktiskt har upphört i enlighet med punkt 3.

Den andra parten ska lämna in en skriftlig invändning enligt denna punkt inom 45 dagar från mottagandet av det meddelande som avses i punkt 2 a i denna artikel; i annat fall anses parten ha godtagit justeringen eller ändringen, även med avseende på kapitel 38.

Rättelser

5. Parterna ska betrakta följande ändringar av bilaga 28-A respektive 28-B som rent formella ändringar, under förutsättning att de inte påverkar den gemensamt överenskomna omfattning som föreskrivs i detta kapitel:

- a) En ändring av en enhets namn.
- b) En sammanslagning av två eller flera enheter som förtecknas i avsnitten A, B och C i bilaga 28-A eller 28-B.
- c) Uppsplittning av en enhet som förtecknas i avsnitten A, B och C i bilaga 28-A eller 28-B i en eller flera enheter, vilka samtliga förs upp bland de enheter som förtecknas i samma avsnitt i bilaga 28-A eller 28-B.

6. Om en part föreslår en rättelse av bilaga 28-A respektive 28-B ska den parten vartannat år efter den dag då detta avtal träder i kraft underrätta den andra parten om detta.

7. En part får underrätta den andra parten om eventuella invändningar mot en föreslagen rättelse inom 45 dagar efter mottagandet av anmälan. Om en part inger en invändning, ska den ange skälen till att den anser att den föreslagna rättelsen inte är en ändring som föreskrivs i punkt 5 och beskriva den föreslagna rättelsen om den ömsesidigt överenskomna omfattning som föreskrivs i detta kapitel. Om ingen invändning lämnats skriftligen inom 45 dagar efter mottagandet av meddelandet, ska den föreslagna rättelsen anses godtagen av den andra parten.

Samråd och tvistlösning

8. Om den andra parten inom 45 dagar invänder mot en föreslagen ändring eller rättelse, ska parterna efter mottagandet av anmälan försöka lösa frågan genom samråd. Om parterna inte når en överenskommelse inom 60 dagar efter mottagandet av invändningen får den part som vill ändra eller rätta sin bilaga hänskjuta frågan till tvistlösningsförfarandet enligt denna del. Den föreslagna ändringen eller rättelsen kommer att träda i kraft först när båda parterna har kommit överens eller på grundval av ett slutligt beslut i enlighet med förfarandet i kapitel 38.

9. Ett misslyckande med att nå en överenskommelse i samrådsförfarandet enligt punkt 8 i denna artikel befriar inte parterna från skyldigheten att genomföra samråd enligt kapitel 38.

ARTIKEL 28.21

Underkommittén för offentlig upphandling

På begäran av en part ska underkommittén för offentlig upphandling (*underkommittén*), som upprättats i enlighet med artikel 8.8.1, sammanträda för att behandla frågor som rör genomförandet och tillämpningen av detta kapitel, däribland

- a) frågor om offentlig upphandling som en part hänskjuter till kommittén,
- b) övervakning av den samarbetsverksamhet som parterna bedriver i enlighet med artikel 28.23,
- c) underlättande av små och medelstora företags deltagande i upphandling som omfattas av detta avtal i enlighet med artikel 28.22,
- d) diskussion om läget för genomförandet av den gemensamma kontaktpunkten enligt artikel 28.6.7.

ARTIKEL 28.22

Underlättande av deltagandet av små och medelstora företag

1. Parterna erkänner de små och medelstora företagens viktiga bidrag till ekonomisk tillväxt och sysselsättning, och vikten av att underlätta små och medelstora företags deltagande i offentlig upphandling.
2. Parterna erkänner vikten av elektronisk upphandling för att främja små och medelstora företags deltagande i upphandlingsförfaranden genom att säkerställa transparens.
3. Parterna erkänner också vikten av affärsallianser mellan varje parts leverantörer, särskilt mellan små och medelstora företag, inbegripet ett gemensamt deltagande i anbudsförfaranden.
4. Parterna får
  - a) tillhandahålla information avseende sina åtgärder som används för att bidra till, främja, uppmuntra eller underlätta små och medelstora företags deltagande i offentlig upphandling,
  - b) samarbeta vid utarbetandet av mekanismer för att informera små och medelstora företag om sätten att delta i upphandling som omfattas av detta avtal enligt detta kapitel.

5. För att underlätta små och medelstora företags deltagande i upphandling som omfattas av detta avtal ska varje part i möjligaste mån

- a) tillhandahålla en definition av små och medelstora företag i en elektronisk portal,
- b) sträva efter att kostnadsfritt tillhandahålla alla upphandlingsdokument,
- c) vidta andra åtgärder för att underlätta små och medelstora företags deltagande i offentlig upphandling som omfattas av detta kapitel, förutsatt att sådana åtgärder inte är diskriminerande mot den andra partens företag.

ARTIKEL 28.23

Samarbete

1. Parterna ska göra sitt bästa för att utveckla samarbetsverksamheter i syfte att uppnå en bättre förståelse av sina respektive system för offentlig upphandling samt bättre tillträde till sina respektive marknader i frågor såsom

- a) utbyte av erfarenheter och information, såsom regelverk, bästa praxis och statistik,

- b) underlättande av leverantörers deltagande i upphandling som omfattas av detta avtal, särskilt när det gäller små och medelstora företag,
  - c) utveckling och ökad användning av elektroniska medel i system för offentlig upphandling,
  - d) kapacitetsuppbyggnad genom främjande av ömsesidigt lärande av offentliga tjänstemän och personal vid upphandlande enheter i syfte att uppfylla bestämmelserna i detta kapitel.
2. Parterna ska underrätta den underkommitté som avses i artikel 28.21 om all sådan verksamhet.

ARTIKEL 28.24

Ytterligare förhandlingar

Underkommittén för offentlig upphandling som avses i artikel 28.21 ska se över tillämpningen av detta kapitel och får senast fyra år efter dagen för detta avtals ikraftträdande föreslå att den gemensamma kommittén rekommenderar parterna att inleda ytterligare förhandlingar i syfte att uppnå ytterligare öppning av marknadstillträdet.